

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

4 maart 2016

WETSONTWERP

**tot verdere uitvoering van de
Europese verplichtingen op het vlak
van seksuele uitbuiting van kinderen,
kinderpornografie, mensenhandel en
hulpverlening bij illegale binnenkomst,
illegale doortocht en illegaal verblijf**

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

4 mars 2016

PROJET DE LOI

**complétant la mise en œuvre des
obligations européennes en matière
d'exploitation sexuelle des enfants,
de pédopornographie, de traite des
êtres humains et d'aide à l'entrée, au
transit et au séjour irréguliers**

	Blz.
INHOUD	
Samenvatting	3
Memorie van toelichting	5
Voorontwerp	26
Impactanalyse	32
Advies van de Raad van State	42
Wetsontwerp	49
Bijlage.....	58

	Pages
SOMMAIRE	

Résumé	3
Exposé des motifs.....	5
Avant-projet	26
Analyse d'impact	37
Avis du Conseil d'État	42
Projet de loi	49
Annexe	74

De regering heeft dit wetsontwerp op 4 maart 2016 ingediend.

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 4 mars 2016.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 9 maart 2016 door de Kamer ontvangen.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 9 mars 2016.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer

QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden

CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag

CRABV: Beknopt Verslag

CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)

PLEN: Plenum

COM: Commissievergadering

MOT: Moties tot besluit van interpellations (beigekleurd papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif

QRVA: Questions et Réponses écrites

CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral

CRABV: Compte Rendu Analytique

CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)

PLEN: Séance plénière

COM: Réunion de commission

MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Bestellingen:

Natieplein 2

1008 Brussel

Tel.: 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.dekamer.be

e-mail : publicaties@dekamer.be

Commandes:

Place de la Nation 2

1008 Bruxelles

Tél. : 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.lachambre.be

courriel : publications@lachambre.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

SAMENVATTING

Het wetsontwerp tot verdere uitvoering van de Europese verplichtingen op het vlak van seksuele uitbuiting van kinderen, kinderpornografie, mensenhandel en hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf omvat drie luiken.

Het eerste luik van het ontwerp beoogt het verder in overeenstemming brengen van de Belgische wetgeving met de Richtlijn 2011/36/EU inzake mensenhandel. Volgend op de in 2012 voorgestelde aanbevelingen door een werkgroep samengesteld uit onder andere gespecialiseerde magistraten, heeft het daarnaast ook tot doel om meer coherentie te brengen in de wetgeving betreffende mensenhandel in het licht van de bepalingen inzake seksueel misbruik en uitbuiting van de prostitutie. Hoewel het Belgisch wettelijkarsenaal inzake mensenhandel, aangevuld in 2013, reeds grotendeels in overeenstemming is met de richtlijn, zijn er nog enkele lacunes die het ontwerp wil aanpakken. Het gaat inzonderheid om een aanvulling van de lijst met de verzwarende omstandigheden bedoeld in artikel 433septies van het Strafwetboek om alle in de richtlijn vermelde modi operandi erin op te nemen. Er wordt voorzien in het uitstel van de verjaringstermijn vanaf de leeftijd van achttien jaar in geval van poging tot mensenhandel met als doel seksuele uitbuiting, net als in een uitbreiding van de extraterritoriale bevoegdheid tot het basismisdrijf van mensenhandel, de poging inbegrepen. Met het oog op het bewaren van een parallelisme met het misdrijf mensensmokkel (Vreemdelingenwet van 15 december 1980) ingevoerd in 2005, worden ook daarvoor dezelfde aanpassingen voorgesteld.

Het tweede luik van het ontwerp van wet beoogt de verdere omzetting van de Richtlijn 2011/93/EU ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie. De voornaamste aanpassingen hebben betrekking op de strafbaarstelling van kinderpornografie. De tekst van de strafbaarstelling wordt enerzijds in lijn gebracht met deze van de Richtlijn. Teneinde tegemoet te komen aan de vereiste van ‘onverwijld’ verwijdering van websites met kinderpornografisch materiaal, voorziet het ontwerp anderzijds in de toekenning van een faciliterende rol aan een bij koninklijk besluit erkende niet-gouvernementele organisatie. Hiertoe wordt voorzien dat de Koning de voorwaarden zal bepalen onder dewelke deze erkende niet-gouvernementele organisatie rechters kinderpornografische beelden kan ontvangen en behandelen met het oog op de melding ervan aan de

RÉSUMÉ

Le projet de loi complétant la mise en œuvre des obligations européennes en matière d'exploitation sexuelle des enfants, de pédopornographie, de traite des êtres humains et d'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers, comporte trois volets.

Le premier volet du projet vise à compléter la mise en conformité de la législation belge avec la Directive 2011/36/UE concernant la traite des êtres humains. A la suite de recommandations proposées en 2012 par un groupe de travail composé notamment de magistrats spécialisés, il vise également à apporter davantage de cohérence à la législation relative à la traite des êtres humains au regard des dispositions relatives aux abus sexuels et à l'exploitation de la prostitution. Bien que l'arsenal législatif belge en matière de traite des êtres humains, complété en 2013, soit déjà largement conforme à la Directive, il subsiste encore quelques lacunes que le projet vise à combler. Il s'agit notamment de compléter la liste des circonstances aggravantes, prévue à l'article 433septies du Code pénal, pour y viser tous les modus operandi cités dans la Directive. Le report du délai de prescription à partir de l'âge de dix-huit ans en cas de tentative de traite d'êtres humains à finalité d'exploitation sexuelle est prévu, de même qu'une extension de la compétence extraterritoriale à l'infraction de base de traite des êtres humains, tentative comprise. Afin de maintenir le parallélisme avec l'infraction de trafic des êtres humains (loi sur les étrangers du 15 décembre 1980) établi en 2005, les mêmes adaptations sont également proposées pour cette dernière.

Le deuxième volet du projet de loi vise à poursuivre la transposition de la Directive 2011/93/UE relative à la lutte contre les abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ainsi que la pédopornographie. Les principales adaptations portent sur l'infraction de pédopornographie. D'une part, le libellé de l'incrimination est aligné sur celui de la Directive. D'autre part, pour rencontrer l'exigence d'une suppression ‘rapide’ des sites web contenant du matériel pédopornographique, le projet prévoit l'attribution d'un rôle de ‘facilitateur’ à une organisation non gouvernementale agréée par arrêté royal. A cette fin, il est prévu que le Roi détermine les conditions dans lesquelles cette organisation non gouvernementale peut de droit recevoir des images à caractère pédopornographique et les traiter en vue de les signaler aux autorités policières et judiciaires. Les autres modifications portent

politionele en gerechtelijke autoriteiten. De andere aanpassingen hebben betrekking op het live bekijken van op het internet uitgezonden kinderpornografische vertoningen, de bescherming van de identiteit van een minderjarig slachtoffer van uitbuiting van prostitutie of kinderpornografie, de vervaardiging van kinderpornografie, de uitbreidning van het spreekrecht van artikel 458bis van het Strafwetboek tot ontucht, uitbuiting van prostitutie, kinderpornografie en mensenhandel, alsmede op het uitstel van de verjaringstermijn in geval van kinderpornografie.

Het derde luik, tot slot, geeft een antwoord op de vaststelling van non-conformiteit in de analyse die werd uitgevoerd in opdracht van de Europese Commissie, inzake de overeenstemming van de Belgische wetgeving met de Richtlijn 2002/90/EG van de Raad van 28 november 2002 tot omschrijving van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf en het Kaderbesluit van de Raad van 28 november 2002 tot versterking van het strafrechtelijk kader voor de bestrijding van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf. Uit deze analyse blijkt dat de Belgische wetgeving niet volledig conform de Europese regelgeving is aangezien in artikel 77 van de Vreemdelingenwet de poging tot hulp bij illegale immigratie niet expliciet strafbaar is gesteld. De rechtspraak gaat in dezelfde richting door een vrijspraak uit te spreken wegens het ontbreken van een rechtsgrond.

sur le visionnage en live de spectacles pédopornographiques diffusés sur Internet, la protection de l'identité de mineurs victimes d'exploitation sexuelle, le droit de parole visé à l'article 458bis du Code pénal qui est étendu à la débauche, l'exploitation de la prostitution, la pédopornographie et la traite des êtres humains, ainsi que sur le report du délai de prescription en cas de pédopornographie.

Enfin, le troisième volet répond à une constatation de non-conformité dans l'analyse réalisée pour le compte de la Commission européenne, sur la conformité de la législation belge avec la Directive 2002/90/CE du Conseil du 28 novembre 2002 définissant l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers, et avec la Décision-cadre du Conseil du 28 novembre 2002 visant à renforcer le cadre pénal pour la répression de l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers. Il ressort de cette analyse que la législation belge n'est pas totalement conforme à la réglementation européenne parce que la tentative d'aide à l'immigration illégale n'est pas explicitement incriminée à l'article 77 de la loi sur les étrangers. La jurisprudence va dans le même sens, en prononçant l'acquittement à défaut de base légale.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsontwerp streeft verscheidene doelstellingen na.

Vooreerst situeert het zich binnen het kader uitgetekend door de Richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 inzake de vooroming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad (waar verder wordt naar verwezen als de ‘Richtlijn Mensenhandel’).

Het Belgisch wettelijk arsenaal inzake mensenhandel, gewijzigd in 2005 en vervolledigd door de wet van 29 april 2013 tot wijziging van artikel 433*quinquies* het Wetboek van Strafrecht met het oog op het verduidelijken en het uitbreiden van de definitie van mensenhandel, is reeds grotendeels in overeenstemming met de Richtlijn van 2011. Er zijn echter nog enkele lacunes op strafrechtelijk en strafprocedureel niveau die voorliggend ontwerp wil invullen.

Voorts omvat het ontwerp een aantal wijzigingen die beogen meer samenhang te brengen tussen een reeks strafrechtelijke en procedurele regels. Deze aanpassingen werden voorgesteld door een werkgroep aangeduid om de uitvoering van de richtlijn over mensenhandel voor te bereiden en wetswijzigingen voor te stellen die ze nodig of nuttig achtte om de uitvoering van de wetgeving op het terrein te optimaliseren.

Immers, na meer dan vijf jaar toepassing van de wijzigingen ingevoerd bij de wet van 10 augustus 2005, bleek een analyse van deze bepalingen noodzakelijk teneinde deze aan te passen, en dit overeenkomstig de doelstellingen van het actieplan 2012-2014 inzake de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel¹.

Naar aanleiding daarvan kreeg een werkgroep dus niet alleen de opdracht om de omzetting voor te bereiden, maar ook om de wetgeving en de toepasbaarheid ervan op het terrein opnieuw te onderzoeken en een reeks voorstellen ter verbetering ervan te formuleren. De werkgroep bestond uit gespecialiseerde magistraten, een expert bij het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (thans Myria), juristen en criminologen van de FOD Justitie (verder genoemd “werkgroep mensenhandel”).

¹ Actieplan 2012-2014 inzake de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel, Wetgevende en regelgevende aspecten, blz. 10 – 11.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Ce projet de loi poursuit plusieurs objectifs.

Tout d'abord, il s'inscrit dans le cadre tracé par la Directive de l'Union européenne 2011/36 du Parlement européen et du Conseil du 5 avril 2011 concernant la prévention de la traite des êtres humains et la lutte contre ce phénomène ainsi que la protection des victimes et remplaçant la décision-cadre 2002/629/JAI du Conseil (ou après dénommé la ‘Directive Traite’).

L'arsenal législatif belge sur la traite des êtres humains, modifié en 2005 et complété par la loi du 29 avril 2013 visant à modifier l'article 433*quinquies* du Code pénal en vue de clarifier et d'étendre la définition de la traite des êtres humains, est déjà largement conforme à la Directive de 2011. Toutefois, il subsiste quelques lacunes au niveau du droit pénal et de la procédure pénale que le présent projet vise à combler.

Par ailleurs, le projet comporte plusieurs adaptations qui visent à donner davantage de cohérence à une série de dispositions pénales et procédurales. Ces aménagements ont été proposés par un groupe de travail chargé de préparer la transposition de la Directive Traite et de proposer des changements de loi jugés nécessaires ou utiles pour optimiser l'application de la législation sur le terrain.

En effet, après plus de cinq ans d'application des modifications introduites par la loi du 10 août 2005, l'examen des dispositions en vue d'un toilettage s'avérait nécessaire, conformément aux objectifs du plan d'action 2012-2014 de lutte contre la traite et le trafic des êtres humains¹.

A cette occasion, un groupe de travail avait donc été chargé, outre de préparer la mise en conformité, de réexaminer notre législation et son applicabilité sur le terrain, et de formuler une série de propositions pour l'améliorer. Le groupe de travail était composé de magistrats spécialisés, d'un expert du Centre pour l'Egalité des Chances et la Lutte contre le Racisme (devenu Myria), de juristes et de criminologues du SPF Justice (ci-après dénommé “groupe de travail “Traite””).

¹ Plan d'action 2012-2014 de lutte contre la traite et le trafic des êtres humains, Aspects législatifs et réglementaires, pp. 10 – 11.

De werkgroep mensenhandel heeft tijdens zijn werkzaamheden overleg gepleegd met de drie opvangcentra, de federale politie, de Dienst Vreemdelingenzaken, het COIV, de sociale inspectie en de Vlaamse huisvestingsinspectie.

Dit wetsontwerp neemt een aantal voorstellen van de werkgroep mensenhandel over. Deze hebben betrekking op de misdrijven mensenhandel en mensensmokkel, alsook op de procedurele bepalingen die daarop van toepassing zijn. In het bijzonder, op basis van de uitbreiding van de finaliteit van seksuele uitbuiting bij mensenhandel, gerealiseerd door de wet van 29 april 2013, was de werkgroep mensenhandel van mening dat het nuttig zou zijn om explicet enkele specifieke bepalingen inzake seksueel misbruik of exploitatie van prostitutie uit te breiden tot mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting, of, in voorkomend geval, van andere vormen van uitbuiting.

Op de tweede plaats, omvat dit ontwerp een aantal maatregelen met het oog op de verdere omzetting van Richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad (waar verder wordt naar verwezen als de ‘Richtlijn Seksueel misbruik’).

Ook in deze materie is de Belgische wetgeving reeds in ruime mate conform met de verplichtingen waarin die Richtlijn voorziet. Niettemin moeten in het strafrecht en de strafrechtspleging nog een aantal wijzigingen worden doorgevoerd. Tevens worden ook nog enkele aanpassingen gedaan met het oog op de coherentie met de misdrijven inzake uitbuiting van prostitutie of mensenhandel.

Ten derde wordt er tegemoet gekomen aan een analyse, die werd uitgevoerd in opdracht van de Europese Commissie, inzake de conformiteit van de Belgische wetgeving met de Richtlijn 2002/90/EG van de Raad van 28 november 2002 tot omschrijving van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf en het Kaderbesluit van de Raad van 28 november 2002 tot versterking van het strafrechtelijk kader voor de bestrijding van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf. Deze Richtlijn heeft tot doel hulpverlening bij illegale immigratie te omschrijven en aldus de uitvoering van het Kaderbesluit 2002/946/JBZ doeltreffender te maken, om dit strafbare feit verder te bestrijden.

Deze analyse stelt dat de Belgische wetgeving niet volledig conform is met de Europese regelgeving aangezien de poging tot hulp bij illegale immigratie

Lors de ses travaux, le groupe de travail a consulté les trois centres d'accueil, la police fédérale, l'Office des Etrangers, l'OCSC, l'Inspection sociale et l'Inspection flamande du logement.

Le présent projet reprend une série de propositions du groupe de travail “Traite”. Elles visent les infractions de traite et de trafic de migrants, ainsi que les dispositions procédurales qui y sont applicables. En particulier, sur base de l'extension de la finalité d'exploitation sexuelle de la traite réalisée par la loi du 29 avril 2013, le groupe de travail “Traite” a estimé qu'il serait utile d'étendre explicitement quelques dispositions spécifiques aux abus sexuels ou à l'exploitation de la prostitution, à la traite des êtres humains en vue de l'exploitation sexuelle ou, le cas échéant, d'autres formes d'exploitation.

En deuxième lieu, ce projet comporte des mesures destinées à poursuivre la transposition de la Directive 2011/93/UE du Parlement européen et du Conseil du 13 décembre 2011 relative à la lutte contre les abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ainsi que la pédopornographie et remplaçant la décision-cadre 2004/68/JAI du Conseil (ou après dénommé la ‘Directive Abus sexuels’).

En cette matière aussi, la législation belge est déjà largement conforme aux obligations prévues dans la Directive. Cependant, plusieurs modifications doivent encore être apportées au droit pénal et à la procédure pénale. Quelques aménagements y sont également apportés par souci de cohérence avec les infractions d'exploitation de la prostitution ou de traite des êtres humains.

Troisièmement, il répond à une analyse réalisée pour le compte de la Commission européenne, sur la conformité de la législation belge avec la Directive 2002/90/CE du Conseil du 28 novembre 2002 définissant l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers, et avec la Décision-cadre du Conseil du 28 novembre 2002 visant à renforcer le cadre pénal pour la répression de l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers. Cette Directive vise à définir l'aide à l'immigration illégale et donc à rendre plus efficace l'exécution de la Décision-cadre 2002/946/JAI, afin de réprimer davantage cette infraction.

Selon cette analyse, la législation belge n'est pas totalement conforme à la réglementation européenne parce que la tentative d'aide à l'immigration illégale

niet explicet strafbaar is gesteld in artikel 77 van de Vreemdelingenwet.

Het Belgische standpunt was dat artikel 77 van de Vreemdelingenwet conform was met de Richtlijn en het Kaderbesluit, gezien de ruime interpretatie die aan dit artikel wordt gegeven. De poging tot dit misdrijf valt namelijk onder de noemer “voorbereidende handelingen” (“handelingen die de binnenkomst, de doorreis of het verblijf voorbereid hebben of ze vergemakkelijkt hebben”). Aangezien rechtspraak² en de analyse uitgevoerd in opdracht van de Commissie een ander standpunt innemen, wordt voorgesteld dit artikel aan te passen met het oog op de rechtszekerheid.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de constitutionele bevoegdheidsgrondslag.

Artikel 2

In dit artikel worden de Europese instrumenten vermeld die door dit ontwerp ten uitvoer worden gelegd.

Artikel 3

De door dit artikel voorgestelde wijziging vloeit onrechtstreeks voort uit de vereisten gesteld door zowel de Richtlijn Seksueel misbruik als het Verdrag van Lanzarote, met name de bescherming van de minderjarige tegen seksueel misbruik en seksuele uitbuiting. Deze bescherming moet worden voorzien ongeacht de matrimoniale staat van een minderjarige. De uitsluiting van de strafrechtelijke bescherming van door het huwelijk ontvoogde minderjaren wordt bovendien ook reeds geruime tijd in vraag gesteld door de rechtsleer en kwam ook aan bod in het initiale wetsontwerp betreffende de strafrechtelijke bescherming van minderjarigen in 1998. Tijdens de daaropvolgende parlementaire besprekkingen kwam deze bepaling echter te vervallen. In de rechtsleer zijn onder meer de volgende passages aan te halen. In haar werk ‘Strafrecht en Seksualiteit’, stelt L. Stevens onder nr. 433 hieromtrent: “Het al dan niet gehuwd zijn van de minderjarige is – zoals de regering voorhield (wetsontwerp strafrechtelijke bescherming minderjarigen) — in deze context inderdaad niet langer als relevant te beschouwen. Bovendien wordt de door het huwelijk ontvoogde minderjarige wel tot zijn/haar

n'est pas explicitement incriminée à l'article 77 de la loi sur les étrangers.

La position belge partait du principe que l'article 77 de la loi sur les étrangers était conforme à la Directive et à la Décision-cadre vu la large interprétation donnée à cet article. La tentative de commettre cette infraction se range en effet sous le dénominateur commun ‘faits préparatoires’ (“faits qui ont préparé l’entrée, le transit ou le séjour, ou qui les ont facilités”). Comme la jurisprudence² et l’analyse réalisée pour la Commission adoptent un autre point de vue, il est proposé d’adapter cet article pour la sécurité juridique

COMMENTAIRES DES ARTICLES

Article 1er

Cet article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence.

Article 2

Cet article cite les instruments européens mis en œuvre par le présent projet.

Article 3

La modification proposée par cet article découle indirectement des exigences posées tant par la Directive Abus sexuels que par la Convention de Lanzarote, à savoir la protection des enfants contre l’exploitation et les abus sexuels. Cette protection doit être prévue quel que soit l’état matrimonial du mineur. L’exclusion de la protection pénale des mineurs émancipés par le mariage est en outre également mise en question depuis longtemps déjà par la doctrine et il en était également question, en 1998, dans le projet de loi initial relatif à la protection pénale des mineurs. Cette disposition a toutefois été supprimée au cours des débats parlementaires qui ont suivi. On peut notamment citer les passages suivants de la doctrine. Dans son ouvrage “Strafrecht en seksualiteit”, sous le numéro n° 433, L. Stevens affirme à ce sujet que le fait que le mineur soit marié ou non – comme l’a rappelé le gouvernement dans son projet de loi relatif à la protection pénale des mineurs – ne doit en effet plus être considéré comme pertinent dans ce contexte. En outre, le mineur émancipé par le mariage est bel et bien protégé jusqu’à son 18ème anniversaire contre le comportement qualifié en matière d’attentat

² Corr. Rb. Leuven, 16 juni 2009.

² Trib. corr. Louvain, 16 juin 2009.

18e verjaardag beschermd tegen het gekwalificeerde gedrag inzake de aanranding van de eerbaarheid met een broer of zus, of met een andere persoon die in het gezin een soortgelijke positie heeft.” En verder: “De bescherming van door het huwelijk ontvoogde minderjarigen is in deze context dus ruimer met betrekking tot het gekwalificeerde gedrag met de zo-even aangehaalde personen dan ten aanzien van dergelijk gedrag met hun bloedverwanten in de opgaande lijn of adoptanten.” I. Wattier, haalt in het boek ‘Les infractions’, blz. 110, het volgende aan: “..., car dans ce cas il trouve dans son conjoint un rempart contre la perversité éventuelle de ses descendants. Mais l'article 372, alinéa 2, reste d'application si l'émancipation résulte d'une autre cause. Cette justification, anachronique aujourd'hui, a été remise en cause par le législateur de 1999, qui projetait d'abroger cette disposition particulière.” En verder: “Bien que la condition de non-émancipation par le mariage n'ait pas été formellement abrogée, la ratio legis de la loi relative à la protection pénale des mineurs, soit la protection de l'ensemble des mineurs contre les abus sexuels familiaux, rend cette condition négative obsolète”. Het verdient dan ook aanbeveling van de gelegenheid gebruik te maken om artikel 372, tweede lid, Sw. in die zin aan te passen.

Art. 4

In artikel 4, § 4, van de Richtlijn Seksueel misbruik is het volgende bepaald: “Het welbewust bijwonen van pornografische voorstellingen waaraan een kind deelneemt, wordt gestraft met een maximumgevangenisstraf van ten minste twee jaar indien het kind nog niet seksueel meerjarig is en van ten minste één jaar indien het kind seksueel meerjarig is.” Het begrip ‘pornografische voorstelling’ wordt in artikel 2 van de Richtlijn inzake seksueel misbruik omschreven als: “het live vertonen, bedoeld voor een publiek, onder meer door gebruikmaking van informatie- en communicatietechnologie”.

In artikel 380, § 6, van het Strafwetboek is het volgende bepaald: “Hij die ontucht of prostitutie van een minderjarige bijwoont, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot twee jaar en met geldboete van honderd euro tot tweeduizend euro”. Die bepaling werd in het Strafwetboek ingevoegd bij de wet van 28 november 2000 betreffende de strafrechtelijke bescherming van minderjarigen teneinde hen die willens en wetens aanwezig zijn bij een vertoning van pedofiele aard waarbij minderjarigen worden voorgesteld, dan wel ontucht of prostitutie plegen met andere minderjarigen of met volwassenen, te kunnen vervolgen (O. Vandemeulebroecke, cité par I. Wattier, “État du droit pénal des mœurs après la loi relative à la protection pénale des mineurs et questions critique”, Annales de

à la pudeur commis par un frère ou une sœur ou toute une autre personne occupant une position similaire au sein de la famille. Et plus loin: “Dans ce contexte, la protection des mineurs émancipés par le mariage est donc plus large en ce qui concerne le comportement qualifié commis par les personnes précitées qu'en ce qui concerne un tel comportement commis par leurs descendants ou adoptants.” Dans le livre “Les infractions”, page 110, I. Wattier signale: “..., car dans ce cas il trouve dans son conjoint un rempart contre la perversité éventuelle de ses descendants. Mais l'article 372, alinéa 2, reste d'application si l'émancipation résulte d'une autre cause. Cette justification, anachronique aujourd'hui, a été remise en cause par le législateur de 1999, qui projetait d'abroger cette disposition particulière.” Et plus loin: “Bien que la condition de non-émancipation par le mariage n'ait pas été formellement abrogée, la ratio legis de la loi relative à la protection pénale des mineurs, soit la protection de l'ensemble des mineurs contre les abus sexuels familiaux, rend cette condition négative obsolète”. Il est dès lors recommandé de profiter de l'occasion pour adapter en ce sens l'article 372, alinéa 2, du Code pénal.

Art. 4

L'article 4, § 4, de la Directive Abus sexuels prévoit que “Le fait d'assister en connaissance de cause à des spectacles pornographiques impliquant la participation d'un enfant est passible d'une peine maximale d'au moins deux ans d'emprisonnement si l'enfant n'a pas atteint la majorité sexuelle et d'au moins un an d'emprisonnement dans le cas contraire”. La notion de ‘spectacle pornographique’ est définie par l'article 2 de la Directive Abus sexuels comme: “l'exhibition en direct, pour un public, y compris au moyen des technologies de l'information et de la communication”.

L'article 380, § 6, du Code pénal prévoit que “qui-conque aura assisté à la débauche ou à la prostitution d'un mineur sera puni d'un emprisonnement de un mois à deux ans et d'une amende de cent euros à deux mille euros”. Cette disposition a été insérée dans le code pénal par la loi du 28 novembre 2000 relative à la protection pénale des mineurs afin de pouvoir poursuivre “ceux qui assistent de manière consciente et volontaire à des spectacles pédophiles qui mettent des mineurs en scène, soit qu'ils se livrent à la débauche ou à la prostitution avec d'autres mineurs ou avec des adultes (...)” (O. Vandemeulebroecke, cité par I. Wattier, “État du droit pénal des mœurs après la loi relative à la protection pénale des mineurs et questions critique”, Annales de droit de Louvain, 2002, vol. 62, n° 1-2,

droit de Louvain, 2002, vol. 62, n° 1-2, p. 124). De strafbaarstelling is dus wel degelijk bepaald in het Belgisch recht. Teneinde het live bekijken van op het internet uitgezonden kinderpornografische vertoningen expliciet te verbieden, moet zulks echter in artikel 380, § 6, worden geëxpliciteerd.

Artikel 5

Dit artikel voegt een nieuw artikel 382*quinquies* toe aan het Strafwetboek, naar analogie van het bepaalde in artikel 378*bis* van het Strafwetboek. Zonder schriftelijke toestemming overgaan tot publicatie of uitzending van elementen waaruit de identiteit van een slachtoffer van uitbuiting van prostitutie blijkt, houdt een ernstige schending van de privacy in. De formulering van dit nieuwe artikel werd aangepast volgend op het advies van de Raad van State, teneinde meer rechtszekerheid te bieden.

Deze wijziging werd voorgesteld door de werkgroep mensenhandel overeenkomstig artikel 20, § 6, van de Richtlijn Seksueel misbruik. Krachtens dat artikel wordt de bescherming van de identiteit van de minderjarige slachtoffers van seksueel misbruik, van uitbuiting van ontucht of prostitutie en van kinderpornografie opgelegd. Door middel van een verwijzing in artikel 383*bis*, § 5 (dat gewijzigd wordt door artikel 6 van het ontwerp), wordt die bescherming bovendien ook uitgebreid naar slachtoffers van kinderpornografie. Dezelfde bescherming is ook voorzien in artikel 433*novies/1* met betrekking tot slachtoffers van mensenhandel dat door artikel 10 van voorliggend ontwerp wordt ingevoegd in het Strafwetboek.

Artikel 6

Ten eerste bepaalt artikel 5, § 6, van de Richtlijn Seksueel misbruik het volgende: "Het vervaardigen van kinderpornografie wordt gestraft met een maximumgevangenisstraf van ten minste drie jaar". Artikel 383*bis*, § 1, van het Strafwetboek, viseert enkel de vervaardiging met het bijzonder opzet dat deze plaatsgrijpt met het oog op de handel of de verspreiding, maar niet de vervaardiging op zich zonder het oogmerk van het in de handel te brengen of te verspreiden.

Teneinde artikel 383*bis*, § 1, van het Strafwetboek in overeenstemming te brengen met de Richtlijn Seksueel misbruik, voorzag het voorontwerp van wet in de strafbaarstelling van de loutere vervaardiging van kinderpornografie, ongeacht het oogmerk waarmee dit plaatsgrijpt.

p. 124). L'incrimination est donc bien prévue en droit belge. Cependant, afin d'interdire explicitement le visionnage en live de spectacles pédopornographiques diffusés sur internet, il convient d'expliciter ceci dans l'article 380, § 6.

Article 5

Cet article insère un article 382*quinquies* nouveau dans le Code pénal, par analogie au prescrit de l'article 378*bis* du même Code. En l'absence d'autorisation écrite de procéder à la publication ou la diffusion d'éléments révélant l'identité d'une victime d'exploitation de la prostitution, il y a violation grave de la vie privée. Le libellé du nouvel article a été adapté suite à l'avis du Conseil d'État, pour offrir davantage de sécurité juridique.

Cette modification a été proposée par le groupe de travail "Traite" eu égard à l'article 20, § 6, de la Directive Abus sexuels. Cet article impose la protection de l'identité des mineurs victimes outre d'abus sexuels, d'exploitation de la débauche ou de la prostitution, et de la pédopornographie. Par le biais d'un renvoi prévu à l'article 383*bis*, § 5 (modifié par l'article 6 du présent projet), cette protection sera en plus également étendue aux victimes de la pédopornographie. La même protection est également prévue à l'article 433*novies/1* concernant les victimes de la traite insérée dans le Code pénal par l'article 10 du présent projet.

Article 6

Premièrement, l'article 5, § 6, de la Directive Abus sexuels dispose ce qui suit: "La production de pédopornographie est passible d'une peine maximale d'au moins trois ans d'emprisonnement". L'article 383*bis*, § 1er, du Code pénal vise uniquement la pédopornographie produite spécifiquement en vue du commerce ou de la distribution, mais pas la production en soi sans intention de commercialisation ou de distribution.

Afin de rendre l'article 383*bis*, § 1er, du Code pénal conforme à la Directive Abus sexuels, l'incrimination de la simple production de pédopornographie, quelle que soit la finalité de cette dernière, était prévue dans l'avant-projet.

In het voorontwerp van wet werd paragraaf 1 ook op een tweede punt aangepast. Artikel 5, § 7, van de Richtlijn Seksueel misbruik bepaalt dat het tot de discretionaire bevoegdheid van de lidstaten hoort om te beslissen of de strafbaarstelling van toepassing is “op gevallen van kinderpornografie als bedoeld in artikel 2, onder c), punt iii), waarin de persoon die op een kind lijkt, in werkelijkheid 18 jaar of ouder was op het moment dat de weergave werd gemaakt”. Artikel 5, § 7 van de Richtlijn Seksueel misbruik laat het aldus over aan de discretionaire bevoegdheid van de lidstaten om dit niet te bestraffen. Maar België heeft geen voorbehouden in deze zin neergelegd bij de ratificatie van het Verdrag Cybercriminaliteit in 2002 en meer recent bij de ratificatie van het Verdrag van Lanzarote, twee instrumenten die de Richtlijn Seksueel misbruik sterk hebben geïnspireerd.

Bovendien kan worden gewezen op de divergente stemmen die in de Belgische rechtsleer te horen zijn over de al dan niet strafbaarheid van ‘kinderpornografie’ met afbeeldingen van meerderjarigen die eruit zien als minderjarigen.

Artikel 383bis, § 1 van het Strafwetboek bepaalt: “§ 1. Onverminderd de toepassing van de artikelen 379 en 380 wordt hij die zinnebeelden, voorwerpen, films, foto’s, dia’s of andere beelddragers die houdingen of seksuele handelingen met pornografisch karakter voorstellen waarbij minderjarigen betrokken zijn of worden voorgesteld, tentoonstelt, (...) gestraft met opsluiting van vijf jaar tot tien jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot tienduizend euro.”

De passage “of worden voorgesteld” geeft in de rechtsleer aanleiding tot verschillende interpretaties. Zo is er rechtsleer die stelt dat de huidige bepaling toelaat om dit te bestraffen, zie o.a. L. Stevens en G. Vermeulen en andere rechtsleer die stelt dat dit niet mogelijk is, zie o.a. F. Hutsebaut en C. Falzone en F. Gazan. Wijzen we ook op de bepalingen van de COL 12/99 van 3 juni 1999 betreffende de Ministeriële richtlijn houdende het opsporings- en vervolgingsbeleid betreffende mensenhandel en kinderpornografie, die zich lijkt aan te sluiten bij de interpretatie van de ‘leeftijd die door het beeld wordt opgeroepen’ maar die in het kader van de prioriteitenstelling van vervolging verwijst naar het doorslaggevend element ‘of de minderjarigen al dan niet daadwerkelijk zijn uitgebuit of ten tonele gevoerd om deze vormen van kinderpornografie te verwezenlijken.’

Dans l'avant-projet, le paragraphe 1er avait également été adapté sur un second point. Conformément à l'article 5, paragraphe 7, de la Directive Abus sexuels, il appartient aux États membres de décider si l'incrimination s'applique “aux cas de pédopornographie visés à l'article 2, point c) iii), lorsque la personne qui paraît être un enfant était en fait âgée de 18 ans ou plus au moment de la représentation”. L'article 5, paragraphe 7, de la Directive Abus sexuels laisse donc au pouvoir discrétionnaire des États membres la décision de ne pas réprimer ces cas. Cependant, la Belgique n'a déposé aucune réserve en ce sens lors de la ratification de la Convention *Cybercrime* en 2002 et plus récemment lors de la ratification de la Convention de Lanzarote, deux instruments qui ont fortement inspiré la Directive Abus sexuels.

Par ailleurs, il convient de noter que des voix divergentes se font entendre dans la doctrine belge quant au caractère punissable ou non de ‘pédopornographie’ représentant des personnes majeures ayant l’air d’être mineures.

L'article 383bis, § 1er, du Code pénal prévoit ce qui suit: “§ 1er. Sans préjudice de l'application des articles 379 et 380, quiconque aura exposé (...), des emblèmes, objets, films, photos, diapositives ou autres supports visuels qui représentent des positions ou des actes sexuels à caractère pornographique, impliquant ou présentant des mineurs (...) sera puni de la réclusion de cinq ans à dix ans et d'une amende de cinq cents euros à dix mille euros.”

Les mots “ou présentant” donnent lieu à diverses interprétations dans la doctrine. Ainsi, selon une certaine doctrine, la disposition actuelle autorise la répression, voyez notamment L. Stevens et G. Vermeulen, et selon une autre doctrine, ce n'est pas possible, voyez notamment F. Hutsebaut, C. Falzone et F. Gazan. Notons également les dispositions de la COL 12/99 du 3 juin 1999 ayant pour objet la directive ministérielle concernant la politique de recherches et poursuites en matière de traite des êtres humains et de pornographie enfantine, qui semble souscrire à l'interprétation de ‘l'âge évoqué par l'image’, mais qui, dans le cadre de la prioritisation des poursuites, renvoie à l'élément déterminant qui est “le fait que des mineurs aient effectivement été exploités ou mis en scène afin de réaliser ces formes de pornographie enfantine”.

In het handboek ‘Strafrechtelijke kwalificaties en jurisprudentie’ verwijst I. Wattier onder het trefwoord “Misdrijven tegen de goede zeden” (XI.2013), naar de parlementaire voorbereidingen, (Parl. St. Senaat 1993-1994 1142/3, pagina 46-47) waarin staat dat “artikel 383bis niet de identificatie vereist van de minderjarige die in de publicatie verschijnt. Het openbaar ministerie moet enkel bewijzen dat de persoon die uitgebeeld wordt in houdingen of handelingen met een seksueel karakter, alle fysieke kenmerken van een minderjarige vertoont”.

Het voorontwerp van wet inspireerde zich op de Franse strafbepaling, met name het artikel 227-23, laatste lid, van de Code pénal dat schijnbare kinderpornografie betreft, tenzij kan worden aangetoond dat de persoon meerderjarig was wanneer de afbeelding werd genomen: “Les dispositions du présent article sont également applicables aux images pornographiques d'une personne dont l'aspect physique est celui d'un mineur, sauf s'il est établi que cette personne était âgée de dix-huit ans au jour de la fixation ou de l'enregistrement de son image”.

De Raad van State merkt in haar advies (randnummer 5.2.) op dat de voorgenomen wijziging niet duidelijk is en coherentie mist. Ofwel is het de bedoeling minderjarigen te beschermen die *in concreto* het slachtoffer zouden worden van handelingen die erop gericht zijn kinderpornografie te vervaardigen en is de bepaling niet van toepassing wanneer, al laat het uiterlijk uitschijnen dat het gaat om een minderjarige, toch wordt aangetoond dat de betrokken meerderjarig is. Dan vormt het slachtofferschap van de minderjarige de reden van de strafbaarstelling. Ofwel wordt het beeld op zich geviseerd en omvat de strafbaarstelling tevens de louter virtuele beelden, met betrekking tot dewelke er geen reële leeftijd is, aangezien daarbij ook geen concreet – en derhalve ook geen minderjarig – slachtoffer is. Bovendien stelt de Raad van State de vraag naar de verhouding tussen paragraaf 1 van artikel 383bis, zoals bepaald in het voorontwerp (afschaffing van de bijzondere opzet voor een aantal acties), en de bestaande paragraaf 2 van dat artikel (bezit van kinderpornografie).

Tot slot, hoewel de minister van Justitie tijdens de debatten over de wet van 28 november 2000 betreffende de strafrechtelijke bescherming van minderjarigen had verduidelijkt dat de woorden “waarbij minderjarigen worden voorgesteld” ook betrekking hebben op virtuele beelden (zie blz. 94 van het verslag van de Senaat, doc.2-280/5), beveelt de Raad van State aan om virtuele beelden explicieter te beogen in artikel 383bis van het Strafwetboek, zulks mede gelet op het in de artikelen 12 en 14 van de Grondwet opgenomen legaliteitsbeginsel.

Dans le manuel “*Strafrechtelijke kwalificaties en jurisprudentie*”, sous le verbo “*Infractions d'outrages aux bonnes moeurs*” (XI.2013), I. Wattier renvoie aux travaux parlementaires préparatoires (Doc. Sénat 1993-1994, 1142/3, pp.46-47) où il est dit que l'article 383bis n'exige pas l'identification du mineur qui apparaît dans la publication. Le ministère public doit uniquement prouver que la personne représentée dans des positions ou des actes à caractère sexuel présente toutes les caractéristiques physiques d'un mineur.

L'avant-projet de loi s'inspirait de la disposition pénale française, à savoir l'article 227-23, dernier alinéa, du Code pénal français, qui vise la pédopornographie apparente, sauf s'il peut être établi que la personne était majeure au moment où l'image a été prise: “Les dispositions du présent article sont également applicables aux images pornographiques d'une personne dont l'aspect physique est celui d'un mineur, sauf s'il est établi que cette personne était âgée de dix-huit ans au jour de la fixation ou de l'enregistrement de son image”.

Dans son avis (point 5.2.), le Conseil d'État observe que la modification envisagée n'est pas claire et manque de cohérence. Soit l'intention est de protéger les mineurs qui seraient concrètement victimes d'actes visant à fabriquer de la pédopornographie et la disposition ne s'applique pas lorsque, même si l'aspect donne à penser qu'il s'agit d'un mineur, il est néanmoins établi que l'intéressé est majeur. C'est alors la victimisation du mineur qui justifie la sanction pénale. Soit c'est l'image en soi qui est visée et l'incrimination inclut également les images purement virtuelles, pour lesquelles il n'y a pas d'âge réel, dès lors qu'elles ne concernent pas une victime concrète, et par conséquent pas non plus mineure. De plus, il s'interroge sur l'articulation entre les paragraphes 1er de l'article 383bis tel que prévu dans l'avant-projet (suppression du dol spécial pour une série d'actions) et le § 2 actuel de cet article (possession de pédopornographie).

Enfin, même si le ministre de la Justice avait précisé lors des débats sur la loi du 28 novembre 2000 relative à la protection pénale des mineurs, que le terme “présentant” des mineurs s'applique aussi aux images virtuelles (voir p.94 du rapport du Sénat, doc.2-280/5), le Conseil d'État recommande de viser plus explicitement les images virtuelles à l'article 383bis du Code pénal, eu égard notamment au principe de légalité consacré par les articles 12 et 14 de la Constitution.

Bovendien heeft België geen voorbehouden neergelegd bij de ratificatie van het Verdrag Cybercriminaliteit in 2002 en meer recent bij de ratificatie van het Verdrag van Lanzarote, om de virtuele beelden van een kind dat niet bestaat uit de strafbaarstelling uit te sluiten.

Teneinde rekening te houden met de opmerkingen van de Raad van State werd het ontwerp herwerkt om meer aan te sluiten bij de formulering van de richtlijn van 2011 (geïnspireerd op het Verdrag van Lanzarote, op het Cybercrimeverdrag en op het Facultatief Protocol bij het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind), die minimumnormen vastlegt die de lidstaten in acht moeten nemen. Een definitie van kinderpornografie, gebaseerd op deze voorzien door de richtlijn, werd ingeschreven.

Het is gepast erop te wijzen dat de door het ontwerp voorgestelde wijzigingen niet enkel tot doel hebben om tegemoet te komen aan de internationale verplichtingen. Het is de expliciete wens van de regering om de strijd tegen de kinderpornografie in al haar verschijningsvormen te bestrijden door de wettelijke definitie ervan te verduidelijken. Daarbij is het de bedoeling om het beeld van de minderjarige op zich te beschermen, zelfs indien het kinderpornografisch materiaal werd vervaardigd met een meerderjarige die daartoe de uiterlijke kenmerken van een minderjarige wordt gegeven, bijvoorbeeld ook door digitale manipulatie van het beeldmateriaal, en op consensuele wijze.

Er wordt dus over gewaakt dat de huidige draagwijdte van de strafbaarstelling inzake de thans beoogde gedragingen niet wordt beperkt. Er wordt dan ook voorgesteld alle gedragingen vermeld in de richtlijn Seksueel misbruik over te nemen en ze aan te vullen met deze gedragingen reeds voorzien in artikel 383bis Sw., maar er niet expliciet in opgenomen.

Er wordt verwezen naar het toelichtend verslag bij het Verdrag van Lanzarote (nr.136 tot 143) waarin de draagwijdte van verschillende in de richtlijn vermelde termen op een gedetaileerde wijze wordt gedocumenteerd (aanbieden of ter beschikking stellen, verspreiden van kinderpornografie, uitzenden van kinderpornografie, bezitten van kinderpornografie zich toegang verschaffen tot, expliciete seksuele gedragingen).

Naast de vaststelling dat de nieuwe bepaling tegemoetkomt aan de opmerkingen van de Raad van State en dat zij meer rechtszekerheid biedt, zal de nieuwe bepaling ook de internationale samenwerking vergemakkelijken net als de rapportering in het kader van de follow-up van de internationale verplichtingen zoals deze van de Europese Commissie en van de Conferentie van Staten die Partij zijn bij het Verdrag van Lanzarote.

Signalons en outre que la Belgique n'a pas déposé de réserve lors de la ratification en 2002 de la Convention Cybercrime et plus récemment de la Convention de Lanzarote, pour exclure de l'incrimination les images virtuelles d'un enfant qui n'existe pas.

Afin de tenir compte des remarques du Conseil d'État, le projet a été retravaillé pour s'aligner davantage sur le libellé de la Directive de 2011 (inspiré de la Convention de Lanzarote, de la Convention *Cybercrime* et du Protocole facultatif à la Convention des Nations Unies relative aux droits de l'enfant) qui établit des standards minimaux auxquels les États membres doivent se conformer. Une définition de la pédopornographie, basée sur celle prévue dans la Directive, a été prévue.

Il convient de souligner que les modifications proposées par le projet ne sont pas seulement destinées à rencontrer des obligations internationales. En effet, le Gouvernement entend poursuivre la lutte engagée contre la pédopornographie sous toutes ses formes, en clarifiant la définition légale. L'objectif est de protéger l'image en soi du mineur, même si le matériel pédopornographique est fabriqué par exemple avec un majeur qui ressemble à un mineur, même par un montage, et de façon consensuelle.

Il est donc veillé à ne pas restreindre la portée actuelle de l'incrimination quant aux comportements actuellement visés. Il est donc proposé de reprendre toutes les actions citées par la Directive Abus sexuel et de les compléter des actions prévues actuellement à l'article 383bis Code pénal mais qui n'y figurent pas de manière explicite.

Il est renvoyé au Rapport explicatif de la Convention de Lanzarote (n°136 à 143) qui précise de manière détaillée la portée de différents termes repris dans la Directive (offre ou mise à disposition, diffusion, transmettre, possession, le fait d'accéder, comportement sexuellement explicite).

Outre le fait de rencontrer les observations du Conseil d'État et d'offrir davantage de sécurité juridique, la nouvelle disposition permettra aussi de faciliter la coopération internationale et le travail de rapportage dans le cadre du suivi des obligations internationales, réalisé notamment par la Commission européenne et par la Conférence des États parties à la Convention de Lanzarote.

De huidige indeling van de paragrafen 1 en 2 van artikel 383bis werd behouden. In artikel 5 van de richtlijn wordt immers een onderscheid gemaakt op het niveau van de straffen tussen (1) het verwerven of in bezit hebben van kinderpornografie en het zich toegang ertoe verschaffen, (2) de distributie, de verspreiding, de uitzending, het aanbieden, het leveren en het ter beschikking stellen van kinderpornografie, en (3) het vervaardigen van kinderpornografie. De eerste moeten worden gestraft met een maximumgevangenisstraf van ten minste één jaar, de tweede met een maximumgevangenisstraf van ten minste twee jaar, en de laatste met een maximumgevangenisstraf van ten minste drie jaar.

De definitie van kinderpornografie wordt overigens ingevoerd na de paragrafen 1 tot 3, dus na de eigenlijke strafbaarstellingen en de verzwarende omstandigheid van deelname aan de werkzaamheid van een vereniging. Gelet op de verwijzing naar artikel 382ter (zie *supra*), stelt het voorontwerp van wet voor de huidige inhoud van paragraaf 4 van artikel 383bis (inzake de verbeurdverklaring) op te heffen. Deze paragraaf wordt vervangen door de definitie van kinderpornografie.

Deze formulering laat toe te voorkomen dat alle verwijzingen naar bepaalde paragrafen van artikel 383bis, gehanteerd in andere artikelen van het Strafwetboek of in bijzondere wetten zoals de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten, moeten worden gewijzigd.

De definitie van de kinderpornografie, ingevoerd in artikel 383bis, beoogt de volgende weergaven:

a) de kinderpornografie waarbij een echt kind is betrokken.

b) de kinderpornografie waarbij een schijnbaar kind is betrokken. Het gaat om een persoon die op een kind lijkt, maar in werkelijkheid achttien jaar of ouder is op het moment dat de weergave wordt gemaakt. Die categorie wordt beoogd in artikel 2, c), iii) en in artikel 5, zevende lid, van de richtlijn en in artikel 9 van het Cybercrimeverdrag

c) de fictieve kinderpornografie: alle materiaal waarbij een fictief kind wordt afgebeeld. Het gaat om wat in artikel 2, c), iv), van de richtlijn wordt aangeduid met de uitdrukking “realistische afbeeldingen van een kind”. In die categorie wordt eveneens voorzien in artikel 9 van het Cybercrimeverdrag. In het toelichtend verslag bij dit verdrag (nr. 101) wordt verduidelijkt dat het gaat om

L'articulation actuelle des paragraphes 1 et 2 de l'article 383bis a été conservée. En effet, l'article 5 de la Directive établit une distinction au niveau des peines entre (1) les actions d'acquisition, de détention et le fait d'accéder à de la pédopornographie, (2) les actions de distribution, de diffusion, de transmission, d'offre, de fourniture et de mise à disposition, et (3) la production de pédopornographie. Les premières doivent être possibles d'une peine maximale d'au moins un an d'emprisonnement, les deuxièmes d'une peine maximale d'au moins deux ans d'emprisonnement, et la dernière action d'au moins trois ans d'emprisonnement.

Par ailleurs, la définition de pédopornographie est introduite après les § 1 à 3, soit après les incriminations proprement dites et la circonstance aggravante de participation à l'activité d'une association. Vu le renvoi à l'article 382ter (voir *supra*), l'avant-projet proposait d'abroger le contenu actuel du paragraphe 4 de l'article 383bis (sur la confiscation). Ce paragraphe sera remplacé par la définition de pédopornographie.

Cette articulation permet éviter de modifier tous les renvois à certains paragraphes de l'article 383bis présents dans d'autres articles du Code pénal ou dans des lois particulières telles que la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine.

La définition de la pédopornographie, introduite dans l'article 383bis, vise les représentations suivantes:

a) la pédopornographie impliquant un enfant bien réel.

b) la pédopornographie impliquant un enfant apparent. Il s'agit d'une personne qui a l'apparence d'un enfant, mais qui est en fait âgée de dix-huit ans ou plus au moment de la représentation. Cette catégorie est visée à l'article 2, c), iii) et à l'article 5, § 7, de la Directive et à l'article 9 de la Convention Cybercrime.

c) la pédopornographie fictive: tout matériel représentant un enfant fictif. Il s'agit de ce que l'article 2, c), iv), de la Directive désigne par l'expression “images réalistes d'un enfant”. Cette catégorie est aussi prévue à l'article 9 de la Convention Cybercrime. Le Rapport explicatif de cette Convention (n°101) précise qu'il s'agit d'images qui, bien que ‘réalistes’, ne représentent pas,

afbeeldingen die, hoewel zij ‘realistisch’ zijn, in werkelijkheid niet de weergave behelzen van een echt kind dat deelneemt aan expliciete seksuele gedragingen;

d) de technische kinderpornografie: alle materiaal waarbij, via een montage, een echt, onbestaand of schijnbaar kind wordt afgebeeld. In het toelichtend verslag bij het Cybercrimeverdrag (nr. 101) wordt verduidelijkt dat het kan gaan om verdraaide beelden, zoals gemorfiseerde beelden van natuurlijke personen, tot beelden die geheel vervaardigd zijn per computer.

De richtlijn gebruikt het woord “kind” en omschrijft het als persoon die jonger is dan achttien jaar, net als het facultatief protocol. Die definitie wordt reeds gebruikt in artikel 100ter van het Strafwetboek voor het woord “minderjarige”.

De uitdrukking “niet-bestand kind” kwam voor in het kaderbesluit van 2004 dat werd vervangen door de richtlijn van 2011 inzake seksueel misbruik. Er wordt voorgesteld gebruik ervan te maken om de draagwijdte van de strafbaarstelling meer te verduidelijken.

De formulering met “rechters” sluit aan bij de bewoordingen van de Richtlijn Seksueel misbruik waarbij in de overweging 17 (geïnspireerd op de passus onder het nummer 141 van het toelichtend verslag bij het Verdrag van Lanzarote) het volgende wordt gesteld:

“(17) In de context van kinderpornografie biedt de term “wederrechtelijk” de lidstaten de mogelijkheid een verweer te bieden ten aanzien van handelswijzen met betrekking tot “pornografisch materiaal” die bijvoorbeeld medische, wetenschappelijke of vergelijkbare doeleinden dienen. De term staat tevens de verrichting van onder nationale juridische bevoegdheden ressorterende activiteiten toe, zoals het rechtmatige bezit van kinderpornografie door de autoriteiten teneinde strafprocedures in te stellen of misdrijven te voorkomen, op te sporen of te onderzoeken. Voorts kan deze term juridische verweermiddelen of vergelijkbare relevante beginselen omvatten die een persoon onder specifieke omstandigheden van aansprakelijkheid kunnen vrijwaren, bijvoorbeeld wanneer telefonische of internetmeldpunten activiteiten uitvoeren om dergelijke gevallen te melden.”

De uitdrukking “wederrechtelijk” laat aldus toe “didactische, artistieke of wetenschappelijke afbeeldingen die de vrijstelling van elke vervolging mogelijk moeten maken, uit te sluiten uit het toepassingsgebied van artikel 383bis” (C. Falzone en F. Gazan, “La pornographie enfantine en Belgique”, JT, nr. 6313 – 21/2008 – 31/05/2008, blz. 357 e.v., inzonderheid noot 39. Zie ook het deel “La dimension immunitaire” in de bijdrage

en fait, un enfant véritable se livrant à un comportement sexuellement explicite.

d) la pédopornographie technique: tout matériel représentant, par l’entremise d’un montage, un enfant, qu’il soit réel , inexistant ou apparent. Le rapport explicatif de la Convention Cybercrime (n° 101) précise qu’il peut s’agir d’images altérées, telles que des images morphisées de personnes physiques, voire d’images totalement fabriquées par l’ordinateur.

La Directive utilise le mot “enfant” et le définit comme personne de moins de dix-huit ans, comme le Protocole facultatif. Cette définition est déjà utilisée à l’article 100ter du Code pénal pour le mot “mineur”.

L’expression “enfant qui n’existe pas” figurait dans la Décision-cadre de 2004 qui a été remplacée par la Directive Abus sexuels. Il est proposé de l’utiliser pour clarifier davantage la portée de l’incrimination.

La formulation recourant au terme “de droit” fait écho au libellé de la Directive Abus sexuels dont le Considérant n°17 (inspiré du passage n°141 du Rapport explicatif de la Convention de Lanzarote) précise ce qui suit:

“(17) Dans le cadre de la pédopornographie, les termes “sans droit” permettent aux États membres de prévoir une défense pour les actes relatifs au matériel pornographique ayant, par exemple, un objectif médical, scientifique ou similaire. Ils permettent également de mener des activités en vertu de compétences légales nationales, telles que la détention légitime de pédopornographie par les autorités à des fins de poursuites pénales ou de prévention, de détection ou d’enquête pénale. En outre, ils n’excluent pas les défenses légales ou les principes similaires applicables qui exemptent une personne de sa responsabilité dans certaines circonstances, par exemple dans le contexte d’activités de signalement de tels cas via des lignes d’urgence, téléphoniques ou via l’internet.”

L’expression “sans droit” permet donc d’“exclure de la portée de l’article 383bis les représentations didactiques, artistiques ou scientifiques qui doivent permettre l’exemption de toute poursuite” (C. Falzone et F. Gazan, “La pornographie enfantine en Belgique”, JT, n°6313 – 21/2008 – 31/05/2008, p. 357 et sv., notamment la note 39. Voir aussi la section “La dimension immunitaire” dans la contribution de 2013 d’I. Wattier

van 2013 van I. Wattier aan de "Qualifications juridiques" (blz.18 en 19) en het toelichtend verslag bij het Verdrag van Lanzarote (n° 142)..

In artikel 383bis, § 5, worden ook verwijzingen ingevoegd om het stelsel van de verbeurdverklaring van de roerende en onroerende goederen die tot het plegen van het misdrijf hebben gediend te actualiseren (artikel 382ter vervangen door de wet van 27 november 2013 tot aanvulling van de artikelen 43bis, 382ter en 433novies van het Strafwetboek, en van artikel 77sexies van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met betrekking tot de bijzondere verbeurdverklaring), om de mededeling van het vonnis aan de werkgever mogelijk te maken (art. 382quater) en om de persoonlijke levenssfeer van het slachtoffer te beschermen (het door artikel 5 van voorliggend ontwerp nieuw voorgestelde artikel 382quinquies). Dit is het punt vier van de wijzigingen die worden aangebracht in artikel 383bis.

Gelet op de verwijzing naar artikel 382ter, kan de inhoud van het huidige artikel 383bis, § 4 (inzake de verbeurdverklaring), worden geschrapt.

Artikel 7

Het voorontwerp van wet voorzag in de aanvulling van artikel 383bis van het Strafwetboek met een nieuwe paragraaf 5. Deze aanvulling beoogde een optimale omzetting te bekomen van de vereisten die worden gesteld door artikel 25 van de Richtlijn Seksueel misbruik.

Dit artikel betreft de maatregelen die lidstaten moeten nemen tegen websites die kinderpornografie bevatten of verspreiden. De eerste paragraaf voorziet dat de lidstaten de nodige maatregelen moeten nemen om te zorgen voor de onverwijde verwijdering van webpagina's die kinderpornografie bevatten of verspreiden en die op hun grondgebied worden gehost, en om de verwijdering te verkrijgen van dergelijke webpagina's die buiten hun grondgebied worden gehost. De tweede paragraaf voorziet dat de lidstaten maatregelen kunnen nemen om ervoor te zorgen dat webpagina's die kinderporno grafie bevatten of verspreiden worden geblokkeerd voor internetgebruikers op hun grondgebied.

Een wettelijk kader is hiertoe reeds vorhanden, zowel voor het blokkeren van websites als voor het verwijderen van websites, met name middels de procedure van het databaseslag van artikel 39bis van het Wetboek van Strafvordering en artikel. XII.19 van het Wetboek economisch recht.

aux Qualifications juridiques (p.18 et 19) et le Rapport explicatif de la Convention de Lanzarote (n°142).

Des renvois sont insérés à l'article 383bis, § 5, afin d'actualiser le régime de la confiscation des biens meubles et immeubles ayant servi à commettre l'infraction (article 382ter remplacé par la loi du 27 novembre 2013 complétant les articles 43bis, 382ter et 433novies du Code pénal, ainsi que l'article 77sexies de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, relativement à la confiscation spéciale), de permettre la communication du jugement à l'employeur (article 382quater), et de protéger la vie privée de la victime (le nouvel article 382quinquies proposé à l'article 5 du présent projet). Il s'agit de la quatrième modification apportée à l'article 383bis.

Vu le renvoi à l'article 382ter, le contenu du paragraphe 4 actuel de l'article 383bis (sur la confiscation) peut être supprimé.

Article 7

L'avant-projet de loi prévoyait de compléter l'article 383bis du Code pénal par un nouveau paragraphe 5. Cet ajout visait à obtenir une transposition optimale des exigences posées par l'article 25 de la Directive Abus sexuels la lutte contre les abus sexuels.

Cet article a trait aux mesures que doivent prendre les États membres contre les sites internet contenant ou diffusant de la pédopornographie. Le premier paragraphe prévoit l'obligation pour les États membres de prendre les mesures nécessaires afin que soient rapidement supprimées les pages internet contenant ou diffusant de la pédopornographie qui sont hébergées sur leur territoire et d'obtenir la suppression des pages hébergées en dehors de celui-ci. Le deuxième paragraphe prévoit que les États membres peuvent prendre des mesures pour bloquer l'accès par les internautes sur leur territoire aux pages internet contenant ou diffusant de la pédopornographie.

Un cadre légal existe déjà à cet effet, tant pour le blocage que pour la suppression de sites internet, notamment par le biais de la procédure de saisie de données visée à l'article 39bis du Code d'instruction criminelle et à l'article XII.19 du Code de droit économique.

Voor wat betreft het verwijderen van websites echter, komen deze procedures in de praktijk nog onvoldoende tegemoet aan de vereiste dat het verwijderen 'onverwijld' moet gebeuren. Vooral voor de websites die op buitenlandse servers worden gehost, is een snelle reactie naar de buitenlandse politiële en gerechtelijke autoriteiten niet altijd eenvoudig.

In de overweging 47 van de Richtlijn Seksueel misbruik wordt weliswaar de wijze waarop het verwijderen of blokkeren moet kunnen plaatsgrijpen overgelaten aan de lidstaten:

"Ondanks deze inspanningen is het evenwel vaak niet mogelijk de inhoud met kinderpornografie bij de bron te verwijderen wanneer het originele materiaal zich buiten de Unie bevindt, hetzij omdat de staat waar de servers worden gehost weigert mee te werken, hetzij omdat het bekomen van de verwijdering van het materiaal door de betrokken staat bijzonder lang blijkt te duren. Er mogen tevens mechanismen worden gecreëerd om toegang vanaf het grondgebied van de Unie tot webpagina's waarvan is vastgesteld dat ze kinderpornografie bevatten of verspreiden, te blokkeren. De maatregelen die door de lidstaten in overeenstemming met deze richtlijn worden genomen om websites die kinderpornografie bevatten te verwijderen of, indien nodig, te blokkeren, kunnen worden gebaseerd op verschillende soorten overheidsoptreden zoals wetgevend, niet-wetgevend, gerechtelijk en ander optreden. In die context doet deze richtlijn geen afbreuk aan vrijwillige maatregelen die door de internetindustrie worden genomen om verkeerd gebruik van haar diensten te voorkomen, noch aan de eventuele steun voor dergelijke maatregelen van de lidstaten. Ongeacht de rechtsgrond of methode die wordt gekozen, dienen de lidstaten te zorgen voor een adequaat niveau van rechtszekerheid en voorspelbaarheid voor gebruikers en dienstverleners. Om inhoud met kindermisbruik te verwijderen en te blokkeren moet samenwerking tussen de overheidsinstanties tot stand worden gebracht en versterkt, vooral om ervoor te zorgen dat nationale lijsten van webpagina's die kinderpornografisch materiaal bevatten zo volledig mogelijk zijn en om dubbele inspanningen te voorkomen. Bij al deze ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de rechten van de eindgebruikers, moeten de bestaande wettelijke en gerechtelijke procedures, het Europese Verdrag voor de bescherming van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie worden nageleefd. Als onderdeel van het Actieplan voor een veiliger internet is een netwerk van telefonische meldpunten opgezet voor het verzamelen van informatie en het opstellen en

Toutefois, en ce qui concerne la suppression de sites internet, ces procédures ne répondent dans la pratique qu'imparfaitement à l'exigence selon laquelle la suppression doit être effectuée 'rapidement'. En particulier en ce qui concerne les sites internet hébergés sur des serveurs à l'étranger, il n'est pas toujours aisément de réagir rapidement vis-à-vis des autorités policières et judiciaires étrangères.

Le considérant 47 de la Directive Abus sexuels laisse certes aux États membres le soin de définir les modalités de suppression ou de blocage:

"Toutefois, la suppression de contenus pédopornographiques à leur source est souvent impossible, malgré les efforts fournis, lorsque le matériel d'origine ne se trouve pas dans l'Union, soit parce que l'État dans lequel les serveurs sont hébergés n'est pas disposé à coopérer, soit parce la procédure pour obtenir de l'État concerné la suppression de ce matériel s'avère particulièrement longue. Des mécanismes peuvent également être mis en place pour bloquer l'accès, depuis le territoire de l'Union, aux pages internet identifiées comme contenant ou diffusant de la pédopornographie. Les mesures prises par les États membres conformément à la présente directive pour supprimer ou, le cas échéant, bloquer les sites internet contenant de la pédopornographie pourraient se fonder sur diverses formes d'action publique, comme des mesures législatives, non législatives, judiciaires ou autres. Dans ce contexte, la présente directive s'entend sans préjudice des mesures volontaires adoptées par le secteur de l'internet afin de prévenir tout détournement de leurs services ou du soutien que les États membres peuvent apporter à de telles mesures. Quelle que soit la base retenue pour agir ou la méthode choisie, les États membres devraient veiller à ce qu'elles assurent aux utilisateurs et aux fournisseurs d'accès un degré suffisant de sécurité juridique et de prédictibilité. En vue aussi bien de retirer que de bloquer des contenus pédopornographiques, il convient de favoriser et de renforcer la coopération entre les autorités publiques, en particulier afin de garantir, dans la mesure du possible, l'exhaustivité des listes nationales énumérant les sites internet contenant du matériel pédopornographique et d'éviter tout double emploi. Toute évolution de ce type doit tenir compte des droits de l'utilisateur final et être conforme aux procédures juridiques et judiciaires existantes, ainsi qu'à la convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales et à la charte des droits fondamentaux de l'Union européenne. Dans le cadre du programme pour un internet plus sûr, un réseau de lignes d'urgence a été mis en place, dont le

uitwisselen van verslagen over de belangrijkste vormen van illegale inhoud online.”

Om tegemoet te kunnen komen aan de vereiste van een ‘onverwijlde’ verwijdering, wordt door de regering beslist om in dit kader een faciliterende rol toe te kennen aan een per KB erkende niet-gouvernementele organisatie (i.c. Child Focus) en dit geïnspireerd op diverse buitenlandse voorbeelden (zie bijvoorbeeld Nederland en het V.K.).

Op heden fungeert de ngo Child Focus reeds als burgerlijk meldpunt voor kinderpornografie op het internet, waarnaar de federale politie burgers doorverwijst voor meldingen van websites met kinderpornografisch materiaal. Child Focus is bovendien lid van “INHOPE”, een internationaal netwerk van 51 “hotlines” in 45 landen wereldwijd, dat optreedt in zaken van kinderpornografie online en daartoe een *Memorandum of understanding* (MOU) heeft afgesloten met Interpol. Child Focus heeft als burgerlijke actor aldus reeds een belangrijke ervaring en expertise in de “civil society” kunnen opbouwen in dit domein.

Op de tweede plaats moet ook worden vastgesteld dat de politiediensten melden dat zij niet over de nodige capaciteit beschikken om alle meldingen van dergelijke websites (zowel op de binnenlandse als buitenlandse servers) onverwijd te kunnen opvolgen en het gewenste gerechtelijke gevolg te waarborgen. De federale politie heeft geen toegang tot dit burgerlijk netwerk van meldpunten.

Vanuit deze vaststellingen en vanuit de noodzaak om de Richtlijn Seksueel misbruik volledig te kunnen uitvoeren en aldus onverwijd te kunnen overgaan tot het verwijderen van websites, werd beslist een “faciliterende” rol toe te bedelen aan een burgerlijke partner, nl. een specifiek daarvoor erkende organisatie (i.c. Child Focus), zonder dat deze zich daarbij zal inmengen in de opportunitetsbeoordeling van de opsporing en vervolging van de misdrijven, die Grondwettelijk exclusief tot de bevoegdheid van het openbaar ministerie behoort.

Naar buitenlandse voorbeelden zal de erkende organisatie (Child Focus) de meldingen van online kinderpornografie op buitenlandse servers doorgeven aan INHOPE voor verdere behandeling. Tegelijkertijd zal de organisatie ook de politiediensten en gerechtelijke overheden daarvan op de hoogte brengen volgens de modaliteiten in het koninklijk besluit bepaald.

but est de recueillir des informations sur les principaux types de contenus illicites en ligne, ainsi que d'assurer une couverture adéquate et un échange de rapports à ce sujet.”

Afin de pouvoir répondre à l'exigence d'une suppression 'rapide', le gouvernement, s'inspirant de différents exemples étrangers (voir notamment les Pays-Bas et le Royaume-Uni), a décidé de conférer, dans ce cadre, un rôle de facilitateur à une organisation non gouvernementale agréée par arrêté royal (en l'occurrence Child Focus).

Actuellement, l'ONG Child Focus fait déjà office de point de contact civil pour la pédopornographie sur Internet vers lequel la police fédérale réoriente les citoyens souhaitant signaler des sites internet contenant du matériel pédopornographique. Child Focus est de surcroît membre de “INHOPE”, un réseau international de 51 ‘hotlines’ dans 45 pays à travers le monde qui intervient dans des affaires de pédopornographie en ligne et qui a conclu un protocole d'entente (MOU) à cet effet avec Interpol. En tant qu'acteur civil, Child Focus a ainsi déjà pu développer dans ce domaine une expérience et une expertise significatives dans la société civile.

Ensuite, il est également à noter que les services de police signalent ne pas disposer de la capacité suffisante pour pouvoir assurer rapidement le suivi de tous les signalements de tels sites internet (tant sur les serveurs en Belgique qu'à l'étranger) et pour garantir les suites judiciaires souhaitées. La police fédérale n'a pas accès à ce réseau civil de points de contact.

Sur la base de ces constatations et de la nécessité de pouvoir intégralement mettre en œuvre la directive relative à la lutte contre les abus sexuels et ainsi de pouvoir procéder rapidement à la suppression de sites internet, il a été décidé de conférer un rôle de “facilitateur” à un partenaire civil, à savoir une organisation spécifiquement agréée à cette fin (en l'occurrence Child Focus), sans qu'il n'y ait d'ingérence de celle-ci dans l'appréciation de l'opportunité de rechercher et de poursuivre des infractions, ce qui, aux termes de la Constitution, relève de la compétence exclusive du ministère public.

À l'instar de ce qui se fait à l'étranger, l'organisation agréée (Child Focus) transmettra à INHOPE pour suite voulue les signalements de pédopornographie en ligne hébergée sur des serveurs à l'étranger. Dans le même temps, l'organisation en informera également les services de police et les autorités judiciaires conformément aux modalités fixées dans l'arrêté royal.

De meldingen van websites op binnenlandse servers zal zij onverwijd en integraal overmaken aan de politie-diensten en de gerechtelijke overheden.

Deze faciliterende rol zal dus zowel in buitenland als binnenland toelaten dat de politieën en gerechtelijke autoriteiten, in samenwerking met de service providers wier medewerking wordt verzekerd, een snelle verwijdering van de illegale beelden kunnen verzekeren en aldus een victimisering van de slachtoffers door verdere secundaire verspreiding van de beelden te vermijden.

Daar een burgerlijke organisatie (i.c. Child Focus) hiermee een meer actieve rol als burgerlijk meldpunt toebedeeld krijgt en de noodzakelijke mogelijkheid krijgt om de meldingen te analyseren in functie van doormelding, is het noodzakelijk om deze bepaling in de wet in te schrijven, mede om te vermijden dat de erkende organisatie bij het ontvangen, analyseren en doormelden van de meldingen zelf een misdrijf zou plegen in de zin van artikel 383bis § 2 van het Strafwetboek en hiervoor strafrechtelijk vervolgd zou kunnen worden.

De analyse van de inhoud en van de oorsprong van het signalement laat toe te controleren of het intern-adres nog steeds actief is, of het signalement serieuze aanwijzingen bevat van beelden die kunnen worden beschouwd als beelden zoals bedoeld in artikel 383bis en of de doormelding van het signalement een dringend karakter heeft.

De voorgestelde bepaling laat daarom toe dat de Koning de voorwaarden zal bepalen onder dewelke deze door hem erkende vereniging (i.c. Child Focus) rechtens kinderpornografische beelden kan ontvangen en behandelen met het oog op de melding ervan aan de politieën en gerechtelijke autoriteiten. De erkenning waarborgt een exclusieve uitzondering, waardoor ook duidelijk wordt gesteld dat de niet voor de functie erkende organisaties en die niet aan de gestelde voorwaarden voldoen, zich bij het organiseren van een dergelijk meldpunt schuldig maken aan misdrijven als bedoeld in art. 383bis § 2 van het Strafwetboek.

De formulering met "rechtens" sluit aan bij de door de Richtlijn Seksueel misbruik gehanteerde term "wederrechtelijk" zoals vermeld in overweging 17, die onder meer het volgende beoogt: "wanneer telefonische of internetmeldpunten activiteiten uitvoeren om dergelijke gevallen te melden."

Bij koninklijk besluit kunnen de voorwaarden worden vastgelegd onder dewelke een organisatie (i.c. Child Focus), deze beelden kan ontvangen en wat ze ermee

Elle transmettra rapidement et intégralement aux services de police et aux autorités judiciaires les signalements de sites internet hébergés sur des serveurs en Belgique.

Ce rôle de facilitateur permettra donc aux autorités policières et judiciaires, tant sur le territoire national qu'à l'étranger, d'assurer, en collaboration avec les fournisseurs de service dont la collaboration est garantie, une suppression rapide des images illégales et partant, d'éviter une victimisation secondaire des victimes à la suite d'une diffusion des images.

Comme une organisation civile (en l'occurrence Child Focus) se voit ainsi conférer un rôle plus actif en tant que point de contact civil et la possibilité nécessaire d'analyser les signalements en vue de leur transmission, il s'avère nécessaire d'inscrire cette disposition dans la loi, pour éviter à la fois que l'organisation agréée commette elle-même une infraction au sens de l'article 383bis, § 2, du Code pénal en recevant, analysant et transmettant les signalements et qu'elle fasse par conséquent l'objet de poursuites pénales.

L'analyse du contenu et de l'origine du signalement permettra de vérifier si l'adresse internet fonctionne toujours, si le signalement comporte des indications sérieuses d'images susceptibles d'être visées à l'article 383bis, et si la transmission du signalement revêt un caractère d'urgence.

La disposition proposée permet dès lors au Roi de déterminer les conditions dans lesquelles cette organisation (en l'occurrence Child Focus) agréée par lui peut recevoir de droit des images à caractère pédopornographique et les traiter en vue de les signaler aux autorités policières et judiciaires. La reconnaissance garantit une exception exclusive, selon laquelle il est clairement indiqué que des organisations qui n'auraient pas été agréées pour endosser ce rôle et qui ne satisferaient pas aux conditions établies, se rendraient coupables des infractions visées à l'article 383bis, § 2, du Code pénal.

La formulation recourant au terme "de droit" fait écho à l'expression "sans droit" du Considérant n°17 (cité plus haut) de la Directive qui vise notamment "le contexte d'activités de signalement de tels cas via des lignes d'urgence, téléphoniques ou via l'internet."

Il peut être déterminé par arrêté royal les conditions auxquelles une organisation (en l'occurrence Child Focus) peut recevoir ces images et ce qu'elle doit en

moet doen met het oog op de kennisgeving aan de politiediensten en aan de gerechtelijke overheden. Zo kan worden gedacht aan de volgende punten:

- de voorwaarde dat alle meldingen zonder uitzondering en ongefilterd moeten worden overgemaakt aan de politiediensten;
- de kennisgeving van het tijdstip van ontvangst en het doorsturen van de meldingen van buitenlandse URL's aan INHOPE;
- de tijdspanne waarbinnen meldingen van binnenlandse URL's aan de politiediensten en gerechtelijke overheden moeten worden overgemaakt om door hen nuttig te kunnen worden behandeld;
- de voorwaarde om aan de gerechtelijke overheden de identiteit kenbaar te maken van de personen die binnen de organisatie de meldingen zullen behandelen, in functie van een voorafgaande screening op eventuele bezwarende gerechtelijke antecedenten;
- de sanctieregeling ingeval de erkende vereniging deze voorwaarden niet naleeft (onttrekking van de erkenning).

De Raad van State heeft de volgende opmerking geformuleerd: "Gelet op de aard van sommige van de in de memorie van toelichting opgesomde voorwaarden, die een invloed kunnen hebben op de vervolging of raken aan de persoonlijke levenssfeer, en het gegeven dat een strafuitsluitingsgrond wordt ingevoerd, dienen deze voorwaarden in het ontwerp zelf te worden ingeschreven."

Teneinde rekening te houden met deze opmerking werd het voorontwerp gewijzigd: de oorspronkelijk geplande § 5 werd in een nieuw artikel 383bis/1 gegoten dat de Koning machtigt voorwaarden te voorzien inzake de belangrijke punten opgesomd door de wet. Het betreft voornamelijk de volgende punten:

- de doormelding van de meldingen aan de politiediensten en gerechtelijke overheden;
- de doormelding van de meldingen met betrekking tot de in het buitenland gehoste beelden, aan INHOPE;
- het toezicht op de personen belast met de ontvangst, de analyse en de doormelding van de meldingen, alsmede de personen belast met de controle van die taken in de organisatie;
- de jaarlijkse overzending van een activiteitenverslag;

faire en vue de les notifier aux services de police et aux autorités judiciaires. On peut ainsi penser aux points suivants:

- la condition selon laquelle tous les signalements doivent être transmis sans exception ni filtrage aux services de police;
- la notification des dates de réception et de l'envoi des signalements d'URL étrangers à INHOPE;
- le délai dans lequel des signalements d'URL belges doivent être transférées aux services de police et autorités judiciaires afin que celles-ci puissent les traiter utilement;
- la condition visant à communiquer aux autorités judiciaires l'identité des personnes qui traiteront les signalements au sein de l'organisation, sur la base d'un screening préalable d'éventuels antécédents judiciaires aggravants.
- le régime de sanction au cas où l'association agréée ne respecte pas ces conditions (retrait de l'agrément).

Le Conseil d'État a formulé la remarque suivante: "Vu la nature de certaines des conditions énumérées dans l'exposé des motifs, qui peuvent avoir une influence sur les poursuites ou touchent à la vie privée, et le fait qu'il est prévu une cause exclusive de la peine, ces conditions doivent être inscrites dans le projet proprement dit."

Afin de tenir compte de cette remarque, l'avant-projet a été modifié: le § 5 initialement prévu a été versé dans un nouvel article 383bis/1 qui habilite le Roi à prévoir des conditions sur les points importants que la loi énumère. Il s'agit des points suivants:

- la transmission des signalements aux services de polices et autorités judiciaires;
- la transmission des signalements relatifs aux images hébergées à l'étranger, à INHOPE;
- le contrôle des personnes chargées de la réception, de l'analyse et de la transmission des signalements, et des personnes chargées du contrôle de ces tâches au sein de l'organisation;
- la transmission annuelle d'un rapport d'activités;

— het verbod een gegevensbank op te richten op grond van de beelden die haar werden gemeld.

Hierbij is het nuttig te verduidelijken dat dit verbod geen betrekking heeft op de meldingen als dusdanig, noch op de IP-adressen, teneinde de controle op de uitoefening van de opdrachten toe te laten.

Artikel 8

De verzwarende omstandigheid in verband met de modi operandi, bedoeld in artikel 433*septies* van het Strafwetboek, wordt aangevuld. De volgende *modi operandi*, vermeld in de Richtlijn Mensenhandel, worden erin opgenomen: ontvoering, verstrekking of inontvangstneming van betalingen of voordelen om de instemming van een persoon die controle uitoefent over een andere persoon te verkrijgen, misleiding en misbruik van gezag.

De *modus operandi* inzake fraude is reeds omvat door de woorden “listige kunstgrepen”.

Deze uitbreiding laat toe de bewoordingen van artikel 433*septies* in overeenstemming te brengen met deze van artikel 2 van de Richtlijn Mensenhandel. Bovendien laat ze ook toe artikel 90ter van het Wetboek van Strafvordering inzake de telefoontap, nu beperkt tot de zware vormen van mensenhandel (en dus tot de in artikel 433*septies* bedoelde modi operandi beperkt) in alle door de Richtlijn bedoelde gevallen toe te passen. Dit wordt trouwens vereist door artikel 9.4 van de Richtlijn Mensenhandel.

Artikel 9

Dit artikel brengt een aantal wijzigingen aan in artikel 433*novies* van het Strafwetboek. Vooreerst voorziet § 1 in de ontzetting van de rechten in geval van veroordeling voor de gewone vorm van mensenhandel. Vervolgens wordt voorzien dat op alle vormen van mensenhandel (gewoon of verzwaard, en zonder onderscheid qua finaliteit), gepleegd op minderjarigen, de bijkomende straffen van toepassing worden die voorzien zijn in de artikelen 382, § 2 (verbod om een gelegenheid uit te baten) en 382bis (verbod om een activiteit uit te oefenen) van het Strafwetboek, en die ook van toepassing zijn op seksueel misbruik en/of uitbuiting van prostitutie.

Thans kunnen deze bijkomende straffen, naargelang van het geval, slechts worden uitgesproken in geval van samenloop met misdrijven inzake seksueel misbruik of uitbuiting van prostitutie. Er wordt opgemerkt dat het

-l’interdiction de constituer une banque de données à partir des images qui lui ont été signalées.

A cet égard, il est utile de préciser que cette interdiction ne porte pas sur les signalements comme tels, ni sur les adresses IP, afin de permettre le contrôle de l’exécution des missions.

Article 8

La circonstance aggravante liée aux modi operandi, prévue à l’article 433*septies* du Code pénal, est complétée. Les modi operandi suivants, cités dans la Directive Traite, y sont intégrés: l’enlèvement, l’offre ou l’acceptation de paiements ou d’avantages pour obtenir le consentement d’une personne ayant autorité sur une autre, la tromperie et l’abus d’autorité.

Le modus operandi de fraude est déjà couvert par les termes “mancœuvres frauduleuses”.

Cet élargissement permet de faire correspondre le libellé de l’article 433*septies* à celui de l’article 2 de la Directive Traite. En outre, il permet également d’appliquer l’article 90ter du Code d’instruction criminelle relatif aux écoutes téléphoniques, actuellement limité aux formes graves de traite (et partant, aux modi operandi visés à l’article 433*septies*), dans tous les cas visés par la directive. Ceci est également exigé par l’article 9.4 de la Directive Traite.

Article 9

Cet article apporte une série de modifications à l’article 433*novies* du Code pénal. Tout d’abord, au § 1er, il prévoit la privation des droits en cas de condamnation pour la forme simple de traite. Ensuite, il rend applicables à toutes les formes de traite (simples ou aggravées, et sans distinction de finalité) commises à l’égard de mineurs les peines accessoires prévues aux articles 382, § 2 (interdiction d’exploiter) et 382bis (interdiction d’activités) du Code pénal qui sont également applicables aux abus sexuels et/ou à l’exploitation de la prostitution.

Actuellement, ces peines accessoires ne peuvent être prononcées qu’en cas de concours avec les infractions d’abus sexuels ou d’exploitation de la prostitution, selon les cas. Relevons que l’application de ces sanctions en

voorzien van deze sancties voor mensenhandel wordt vermeld in artikel 23.4 van het Verdrag van de Raad van Europa inzake mensenhandel (Verdrag van Warschau), naast de sluiting van de inrichting. Momenteel is in artikel 433novies van het Strafwetboek enkel voorzien in de mogelijkheid van een tijdelijke of permanente sluiting van een inrichting die wordt gebruikt om het misdrijf mensenhandel te plegen.

Bovendien wordt het artikel 382*quater* (overmaking van de gerechtelijke beslissing aan de werkgever), ingevoegd bij de wet van 14 december 2012 ter verbetering van de aanpak van seksueel misbruik en feiten van pedofilie binnen een gezagsrelatie, ook van toepassing gemaakt.

Artikel 382, § 3, van het Strafwetboek (sluiting van een inrichting) dat van toepassing is in geval van uitbuiting van prostitutie, wordt ook van toepassing bij mensenhandel. Artikel 433*nonies*, lid 2, werd ingevoegd in 2005, geïnspireerd op artikel 12, laatste lid van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. De werkgroep mensenhandel meent dat het aangewezen is om de modaliteiten van sluiting en de voorziene straffen in het geval van niet-naleving te harmoniseren.

Artikel 10

Dankzij het nieuwe artikel 433*novies*/1, worden de minderjarige slachtoffers van mensenhandel met als doel seksuele uitbuiting, beschermd tegen het openbaar maken van hun identiteit, net zoals de slachtoffers van seksueel misbruik of seksuele uitbuiting. De formulering van dit artikel werd aangepast teneinde de rechtszekerheid te garanderen, volgend op de opmerking van de Raad van State.

Artikel 11

Artikel 16, § 1, van de Richtlijn Seksueel misbruik luidt als volgt:

“De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de vertrouwelijkheidsregels die op grond van het nationale recht gelden voor bepaalde beroepsbeoefenaars die als hoofdtaak hebben met kinderen te werken, voor die beroepsbeoefenaars geen belemmering vormen om bij de diensten voor kinderscherming melding te maken van iedere situatie waarin ze redelijke gronden hebben om aan te nemen dat een kind het slachtoffer is van een van de in de artikelen 3 tot en met 7 genoemde strafbare feiten.”

matière de traite est mentionnée à l'article 23.4 de la Convention du Conseil de l'Europe sur la lutte contre la traite des êtres humains (Convention de Varsovie), outre la fermeture d'établissement. Actuellement, seule la possibilité de fermeture temporaire ou définitive d'un établissement utilisé pour commettre l'infraction de traite est prévue à l'article 433*novies* du Code pénal.

En outre, il rend applicable l'article 382*quater* (transmission du jugement à l'employeur), inséré par la loi du 14 décembre 2012 améliorant l'approche des abus sexuels et des faits de pédophilie dans une relation d'autorité.

L'article 382, § 3, du Code pénal (fermeture d'établissement) applicable en cas d'exploitation de la prostitution, sera aussi applicable en cas de traite. L'article 433*novies*, alinéa 2, avait été inséré en 2005, en s'inspirant de l'article 12, dernier alinéa, de la loi du 30 avril 1999 relative à l'occupation des travailleurs étrangers. Le groupe de travail “traite” estime utile d'harmoniser les modalités de fermeture et les sanctions prévues en cas de non-respect.

Article 10

Grâce au nouvel article 433*novies*/1, la victime mineure de traite à finalité d'exploitation sexuelle sera protégée contre la divulgation de son identité, de la même manière que la victime d'abus sexuels ou d'exploitation sexuelle. Le libellé de cet article a été adapté suite à la remarque du Conseil d'État, pour garantir la sécurité juridique.

Article 11

L'article 16, § 1er, de la Directive Abus sexuels se lit comme suit:

“Les États membres prennent les mesures nécessaires pour que les règles de confidentialité imposées par le droit national à certains professionnels dont l'activité principale consiste à travailler avec des enfants ne fassent pas obstacle à la possibilité, pour ces professionnels, de signaler aux services chargés de la protection de l'enfance toute situation pour laquelle ils ont des motifs raisonnables de croire qu'un enfant est victime d'infractions visées aux articles 3 à 7.”

In het Belgisch recht wordt het spreekrecht geregeld in artikel 458bis Sw. Van het spreekrecht kan gebruik gemaakt worden voor de strafbaarstellingen geviseerd in de artikelen 372 tot 377, 377*quater*, 392 tot 394, 396 tot 405*ter*, 409, 423, 425 en 426, gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, partnergeweld, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid. Teneinde tegemoet te komen aan de richtlijn is het gepast het spreekrecht verder uit te breiden naar alle in de richtlijn geviseerde strafbare feiten.

Met het oog op de coherentie wordt aldus voorgesteld de opsomming in artikel 458bis uit te breiden met een verwijzing naar de artikelen 379 (ontucht), 380 (uitbuiting van prostitutie), en 383*bis*, §§ 1 en 2 (kinderpornografie).

Het voorontwerp voorzag erin aan de lijst een verwijzing toe te voegen naar artikel 433*quinquies*, § 1, eerste lid, 1°, van het Strafwetboek (mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting) en naar § 3 (poging) om de richtlijn in acht te nemen.

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State voorziet het ontwerp erin alle vormen van mensenhandel (en de pogingen ertoe) te beogen door een verwijzing naar het volledige artikel 433*quinquies*. Zo wordt voorzien in het spreekrecht in geval van mensenhandel (en van poging ertoe) met het oog op seksuele uitbuiting, slavernij, gedwongen arbeid of nog het wegnemen van organen. Die uitbreiding is coherent met het doel van artikel 458bis dat immers niet beperkt is tot de seksuele uitbuiting maar ook de mishandeling van bijvoorbeeld kinderen beoogt.

Artikel 12

Opdat de huidige wetgeving met betrekking tot mensenhandel volledig conform artikel 10 van de Richtlijn Mensenhandel zou zijn, moet ook de poging tot mensenhandel worden opgenomen in artikel 10*ter* van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering. Op dit ogenblik laat artikel 12*bis* van de voornoemde Titel de Belgische hoven en rechtkanten al toe om kennis te nemen van een poging die in het buitenland wordt gepleegd op basis van de Richtlijn mensenhandel, met voorafgaande tussenkomst van het federale parket.

Op voorstel van de werkgroep "mensenhandel" bevat het ontwerp een uitbreiding naar de gewone vormen van mensenhandel en -smokkel, met het oog op het wegwerken van de incoherentie gecreëerd door de huidige verwijzing naar de gewone vormen van uitbuiting van

En droit belge, le droit de parole est réglé à l'article 458bis du Code pénal. Le droit de parole peut être utilisé pour les incriminations visées aux articles 372 à 377, 377*quater*, 392 à 394, 396 à 405*ter*, 409, 423, 425 et 426, commises sur un mineur ou sur une personne qui est vulnérable en raison de son âge, d'un état de grossesse, de la violence entre partenaires, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale. Afin de répondre à la directive, il convient d'étendre le droit de parole à toutes les infractions visées par cette directive.

Dans un souci de cohérence, il est ainsi proposé d'ajouter à l'énumération figurant à l'article 458bis un renvoi aux articles 379 (débauche), 380 (exploitation de la prostitution) et 383*bis*, §§ 1er et 2 (pédopornographie).

L'avant-projet prévoyait d'ajouter aussi à la liste une référence à l'article 433*quinquies*, § 1er, alinéa 1er, 1° du Code pénal (traite des êtres humains à des fins d'exploitation sexuelle) et au § 3 (tentative) pour respecter la Directive.

Suite à la remarque du Conseil d'État, le projet prévoit de viser toutes les formes de traite (et leurs tentatives) par une référence à l'article 433*quinquies* en entier. Le droit de parole est ainsi prévu en cas de traite (et de tentative) aux fins d'exploitation sexuelle, d'esclavage, de travail forcé ou encore de prélèvement d'organes. Cette extension est cohérente avec la finalité de l'article 458bis qui n'est en effet pas limité à l'exploitation sexuelle mais vise aussi les actes de maltraitance commis par exemple sur des enfants.

Article 12

Pour rendre la législation actuelle sur la traite pleinement conforme à l'article 10 de la Directive Traite, la tentative de traite des êtres humains doit également être visée à l'article 10*ter* du Titre préliminaire au Code d'instruction criminelle. Actuellement, l'article 12*bis* du Titre précité permet déjà aux cours et tribunaux belges de connaître d'une tentative commise à l'étranger sur la base de la Directive Traite, moyennant l'intervention préalable du parquet fédéral.

Le projet comporte, sur proposition du Groupe de travail "Traite", une extension aux formes simples de traite et de trafic, afin de lever l'incohérence créée par la référence actuelle aux formes simples d'exploitation de la prostitution. Il propose également d'y inclure les

prostitutie. Het stelt tevens voor om de gewone vormen van migrantensmokkel erin op te nemen teneinde de in dat artikel bestaande parallelle tussen mensenhandel en mensensmokkel te behouden.

Artikel 13

Om de verlenging van de verjaringstermijn te garanderen vanaf de leeftijd van meerderjarigheid, wijzigt dit artikel het artikel 21, eerste lid, 2^e, tweede streepje, van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering teneinde de poging tot mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting, overeenkomstig artikel 9.2 van de richtlijn Mensenhandel, erin op te nemen. Ook kinderpornografie wordt eraan toegevoegd met het oog op de inachtneming van de Richtlijn Seksueel misbruik. Deze invoegingen zijn coherent gelet op de huidige algemene verwijzing in artikel 21 naar de misdrijven inzake seksueel misbruik en uitbuiting van prostitutie, inclusief de pogingen.

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State wordt voorzien in de uitdrukkelijke verwijzing naar de poging tot mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting, in plaats van in een verwijzing naar artikel 433*quinquies*, § 3 (waarin wordt verwezen naar alle vormen van mensenhandel bedoeld in § 1 van dit artikel). Die aanpassing biedt de mogelijkheid de rechtszekerheid te waarborgen, waarbij trouw wordt gebleven aan het doel van artikel 21 dat is voorbehouden voor de seksuele misdrijven.

Artikel 14

Gelet op de uitbreiding van mensenhandel naar alle vormen van seksuele uitbuiting, voorzien door de wet van 29 april 2013, en met het oog op coherentie, stelt de werkgroep Mensenhandel voor om de misdrijven mensenhandel met als doel seksuele uitbuiting en de poging daartoe, in te voegen in artikel 190 van het Wetboek van strafvordering dat een slachtoffer de mogelijkheid biedt om een zitting achter gesloten deuren te vragen. Met het oog op de coherentie wordt eveneens voorgesteld de misdrijven inzake uitbuiting van prostitutie en kinderpornografie erin op te nemen.

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State wordt voorzien in de uitdrukkelijke verwijzing naar de poging tot mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting, in plaats van in een verwijzing naar artikel 433*quinquies*, § 3 (waarin wordt verwezen naar alle vormen van mensenhandel bedoeld in § 1 van dit artikel).

formes simples de trafic de migrants pour préserver le parallélisme existant à cet article entre traite et trafic.

Article 13

Pour assurer le report du délai de prescription à partir de la majorité de la victime, cet article modifie l'article 21, alinéa 1er, 2°, second tiret, du Titre préliminaire au Code de procédure pénale, pour y viser la tentative de la traite des êtres humains à finalité d'exploitation sexuelle, conformément à l'article 9.2 de la Directive Traite. La pédopornographie y est également ajoutée pour respecter la directive relative à la lutte contre les abus sexuels. Ces insertions sont cohérentes vu la référence actuelle générale contenue dans l'article 21 aux infractions d'abus sexuels et d'exploitation de la prostitution, tentatives comprises.

Suite à la remarque du Conseil d'État, la référence expresse à la tentative de traite en vue d'exploitation sexuelle est prévue, au lieu d'une référence à l'article 433*quinquies*, § 3 (qui renvoie à toutes les formes de traite visées au § 1er de cet article). Cette adaptation permet de garantir la sécurité juridique tout en restant fidèle à la finalité de l'article 21 qui est réservé aux infractions à caractère sexuel.

Article 14

Vu l'extension de la traite des êtres humains à toute forme d'exploitation sexuelle, prévue dans la loi du 29 avril 2013, et dans un souci de cohérence, le groupe de travail "Traite" propose d'insérer l'infraction de la traite des êtres humains à finalité d'exploitation sexuelle et sa tentative dans l'article 190 du Code d'instruction criminelle, qui permet notamment à une victime de demander le huis-clos. Il est également proposé d'y viser les infractions d'exploitation de la prostitution et de pédopornographie, pour la cohérence.

Suite à la remarque du Conseil d'État, la référence expresse à la tentative de traite en vue d'exploitation sexuelle est prévue, au lieu d'une référence à l'article 433*quinquies*, § 3 (qui renvoie à toutes les formes de traite visées au § 1er de cet article). Cette adaptation permet de garantir la sécurité juridique tout en restant

Die aanpassing biedt de mogelijkheid de rechtszekerheid te waarborgen, waarbij trouw wordt gebleven aan het doel van artikel 190 dat is voorbehouden voor de seksuele misdrijven.

Artikel 15

Door de voorgestelde wijziging wordt er tegemoet gekomen aan de analyse gedaan in opdracht van de Europese Commissie, inzake de conformiteit van de Belgische wetgeving met de Richtlijn 2002/90/EG van de Raad van 28 november 2002 tot omschrijving van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf en het Kaderbesluit van de Raad van 28 november 2002 tot versterking van het strafrechtelijk kader voor de bestrijding van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf, door de poging tot hulp bij illegale immigratie expliciet strafbaar te stellen in artikel 77 van de Vreemdelingenwet.

Artikel 16

Naar analogie met de wijziging van artikel 433*septies* van het Strafwetboek wordt inzake mensenhandel de verzwarende omstandigheid in verband met de modi operandi bedoeld in 77*quater* van de wet van 15 december 1980, aangevuld. De volgende modi operandi, vermeld in de Richtlijn Mensenhandel, zijn daarin opgenomen: ontvoering, verstrekking of inontvangstneming van betalingen of voordelen om de instemming van een persoon die controle uitoefent over een andere persoon te verkrijgen, misleiding en misbruik van gezag.

De *modus operandi* inzake fraude wordt reeds omvat door de woorden "listige kunstgrepen".

Article 17

Op voorstel van de werkgroep "Mensenhandel", wordt artikel 77*sexies* van de wet van 15 december 1980 gewijzigd om de sanctie van ontzetting uit burgerlijke en politieke rechten uit te breiden tot de gewone vorm van mensensmokkel, en dit naar het voorbeeld van mensenhandel.

Article 18

Artikel 11, § 1, 1°, van de wet van 13 april 1995 houdende bepalingen tot bestrijding van de mensenhandel en mensensmokkel verwijst nog naar de artikelen 379 en 380 van het Strafwetboek voor het misdrijf mensenhandel. De verwijzing naar die bepalingen wordt

fidèle à la finalité de l'article 190 qui est réservé aux infractions à caractère sexuel.

Article 15

La modification proposée permet de répondre à l'analyse réalisée pour le compte de la Commission européenne, sur la conformité de la législation belge avec la Directive 2002/90/CE du Conseil du 28 novembre 2002 définissant l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers, et avec la Décision-cadre du Conseil du 28 novembre 2002 visant à renforcer le cadre pénal pour la répression de l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers, en incriminant explicitement la tentative d'aide à l'immigration illégale à l'article 77 de la loi sur les étrangers.

Article 16

Par analogie avec la modification apportée à l'article 433*septies* du Code pénal en matière de traite, la circonstance aggravante liée aux modi operandi, prévue à l'article 77*quater* de la loi du 15 décembre 1980, est complétée. Les modi operandi suivants, cités dans la Directive Traite, y sont intégrés: l'enlèvement, l'offre ou l'acceptation de paiements ou d'avantages pour obtenir le consentement d'une personne ayant autorité sur une autre, la tromperie et l'abus d'autorité.

Le *modus operandi* de fraude est déjà couvert par les termes "manœuvres frauduleuses".

Article 17

Sur proposition du groupe de travail "Traite", l'article 77*sexies* de la loi du 15 décembre 1980 est modifié pour étendre la sanction de privation des droits civils et politiques à la forme simple de trafic de migrants, et ce à l'instar de la traite.

Article 18

L'article 11, § 1er, 1°, de la loi du 13 avril 1995 contenant des dispositions en vue de la répression de la traite et du trafic des êtres humains, renvoie encore aux articles 379 et 380 du Code pénal pour l'infraction de traite des êtres humains. La référence à ces dispositions

geschrapt met het oog op verduidelijking. Dit is een louter technische wijziging zonder enige impact op de strafbaarstelling van mensenhandel.

De minister van Justitie,

Koen GEENS

De vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken,

Jan JAMBON

De staatssecretaris voor Asiel en Migratie,

Theo FRANCKEN

est biffée pour davantage de clarté. Il s'agit d'une modification purement technique qui n'a aucun effet sur l'incrimination de la traite.

Le ministre de la Justice,

Koen GEENS

Le vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur,

Jan JAMBON

Le secrétaire d'État à l'Asile et la Migration,

Theo FRANCKEN

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet tot verdere uitvoering van de Europese verplichtingen op het vlak van seksuele uitbuiting van kinderen, kinderpornografie, mensenhandel en hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Deze wet vervolledigt de omzetting van de volgende Richtlijnen:

— de Richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad;

— de Richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, en ter vervanging van het Kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad;

— de Richtlijn 2002/90/EG van de Raad van 28 november 2002 tot omschrijving van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf, en het Kaderbesluit van de Raad van 28 november 2002 tot versterking van het strafrechtelijk kader voor de bestrijding van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf.

HOOFDSTUK II

Bepalingen tot wijziging van het Strafwetboek

Art. 3

In artikel 372, tweede lid, van het Strafwetboek, gewijzigd door de wet van 28 november 2000, worden de woorden „maar niet ontvoerd is door het huwelijk” opgeheven.

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi complétant la mise en œuvre des obligations européennes en matière d'exploitation sexuelle des enfants, de pédopornographie, de traite des êtres humains et d'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers

CHAPITRE IER

Dispositions générales

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

La présente loi complète la mise en conformité du droit belge au regard des instruments suivants:

— la Directive 2011/93/UE du Parlement européen et du Conseil du 13 décembre 2011 relative à la lutte contre les abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ainsi que la pédopornographie et remplaçant la décision-cadre 2004/68/JAI du Conseil;

— la Directive 2011/36/UE du Parlement Européen et du Conseil du 5 avril 2011 concernant la prévention de la traite des êtres humains et la lutte contre ce phénomène ainsi que la protection des victimes et remplaçant la Décision-cadre 2002/629/JAI du Conseil;

— la Directive 2002/90/CE du Conseil du 28 novembre 2002 définissant l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers, et la Décision-cadre 2002/946/JAI du Conseil du 28 novembre 2002 visant à renforcer la cadre pénal pour la répression de l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers.

CHAPITRE II

Dispositions modifiant le Code pénal

Art. 3

Dans l'article 372, alinéa 2, du Code pénal, modifié par la loi du 28 novembre 2000, les mots „mais non émancipé par le mariage” sont abrogés.

Art. 4

In artikel 380, § 6, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd door de wetten van 26 juni en 28 november 2000, worden de woorden “rechtstreeks, inbegrepen door middel van informatie en communicatietechnologie,” ingevoegd tussen de woorden “minderjarige” en “bijwoont”.

Art. 5

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 382*quinquies* ingevoegd, luidende:

“Art. 382*quinquies*. De publicatie en de verspreiding van teksten, tekeningen, foto’s, enigerlei beelden of geluidsfragmenten waaruit de identiteit kan blijken van het slachtoffer van een in dit hoofdstuk genoemd misdrijf zijn verboden en strafbaar overeenkomstig artikel 378*bis*.”

Art. 6

In artikel 383*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 13 april 1995 en gewijzigd bij de wetten van 26 juni 2000 en 28 november 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1 worden de woorden “ze met het oog op de handel of de verspreiding” vervangen door de woorden “ze met om het even welk oogmerk”;

2° § 1 wordt aangevuld met de volgende zin:

“Deze bepaling is ook van toepassing ingeval de op de beelddrager betrokken of voorgestelde persoon het fysieke uiterlijk heeft van een minderjarige, tenzij wordt aangetoond dat deze persoon de leeftijd van achttien jaar had bereikt op het moment van de vervaardiging of van de opname van haar beeld.”;

3° paragraaf 4 wordt opgeheven;

4° paragraaf 5, die § 4 wordt, wordt vervangen als volgt “De artikelen 382, 382*ter*, 382*quater*, 382*quinquies* en 389 zijn van toepassing op de in § 1 tot 3 bedoelde misdrijven”;

5° het artikel word aangevuld met een paragraaf 5 luidende:

“§ 5. De Koning bepaalt de voorwaarden onder dewelke een door hem erkende organisatie rechters de in paragraaf 1 bedoelde beelden kan ontvangen en behandelen met het oog op kennisgeving ervan aan de gerechtelijke autoriteiten”.

Art. 7

In artikel 433*septies* van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd door de wet van ..., worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Art. 4

Dans l’article 380, § 6, du même Code, modifié par les lois du 26 juin et 28 novembre 2000, les mots “, en direct, y compris au moyen des technologies de l’information et de la communication,” sont insérés entre le mot “assisté” et les mots “à la débauche”.

Art. 5

Dans le même Code, un article 382*quinquies* est inséré, rédigé comme suit:

“Art. 382*quinquies*. La publication et la diffusion de textes, de dessins, de photographies, d’images quelconques ou de messages sonores de nature à révéler l’identité de la victime d’une infraction visée au présent chapitre, sont interdites et punies conformément à l’article 378*bis*.”

Art. 6

Dans l’article 383*bis* du même Code, inséré par la loi du 13 avril 1995 et modifié par les lois du 26 juin 2000 et du 28 novembre 2000, les modifications suivantes sont apportées:

1° au § 1er, les mots “, en vue du commerce ou de la distribution” sont remplacés par les mots “quel qu’en soit le but”;

2° le § 1er est complété par la phrase suivante:

“Les dispositions du présent article sont également applicables lorsque la personne impliquée ou présentée sur le support visuel, a l’aspect physique d’un mineur, sauf s’il est établi que cette personne était âgée de dix-huit ans au jour de la fabrication ou de l’enregistrement de son image.”

3° le paragraphe 4 est abrogé;

4° le § 5, qui en devient le § 4, est remplacé comme suit: “Les articles 382, 382*ter*, 382*quater*, 382*quinquies* et 389 sont applicables aux infractions visées aux paragraphes 1 à 3”;

5° l’article est complété d’un paragraphe 5 rédigé comme suit:

“§ 5. Le Roi détermine les conditions dans lesquelles une organisation agréée par lui peut recevoir et traiter les images visées au paragraphe 1er en vue de notification aux autorités judiciaires”.

Art. 7

Dans l’article 433*septies* du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du ..., les modifications suivantes sont apportées:

1° de bepaling onder 3° wordt aangevuld met de woorden:

„, of door ontvoering, machtsmisbruik of bedrog;”;

2° een bepaling onder 3bis wordt ingevoegd, luidende:

“3bis° ingeval het is gepleegd door het aanbieden of aanvaarden van betalingen of om het even welke voordelen om de toestemming te verkrijgen van de persoon die gezag heeft over het slachtoffer;”.

Art. 8

In artikel 433novies van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 augustus 2005 en gewijzigd bij de wet van 27 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, waarvan de huidige tekst de eerste paragraaf zal vormen, worden de woorden “433sexies, 433septies en 433octies” vervangen door de woorden “433quinquies tot 433octies”;

2° het tweede lid, waarvan de huidige tekst paragraaf twee zal vormen, wordt vervangen door de volgende bepaling:

“§ 2. De rechtbanken kunnen de verboden bedoeld in de artikelen 382, § 2, en 382bis uitspreken ten aanzien van de personen die veroordeeld zijn voor feiten bedoeld in de artikelen 433quinquies tot 433octies, voor een termijn van één jaar tot twintig jaar.”;

3° de huidige tekst van het derde en vierde lid zullen de paragrafen 6 en 7 vormen;

4° de paragrafen 3, 4 en 5 worden ingevoegd, luidende als volgt:

“§ 3. Artikel 382quater is van toepassing op de personen die veroordeeld zijn wegens feiten bedoeld in de artikelen 433quinquies tot 433octies.

§ 4. Zonder rekening te houden met de hoedanigheid van natuurlijke persoon of rechtspersoon van de uitbater, eigenaar, huurder of zaakvoerder, kan de rechtbank de tijdelijke of definitieve, gedeeltelijke of volledige sluiting bevelen van de onderneming waar de misdrijven bedoeld in de artikelen 433quinquies tot 433octies gepleegd zijn, in overeenstemming met de nadere regels bepaald in artikel 382, § 3, lid 2 tot 5.

§ 5. Artikel 389 is van toepassing op § 1, § 2 en § 4.”.

Art. 9

Een artikel 433novies/1, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd:

1° le 3° est complété par les mots:

„, ou en recourant à l'enlèvement, à l'abus d'autorité ou à la tromperie;”;

2° le 3bis° est inséré, rédigé comme suit:

“3bis° lorsqu'elle a été commise au moyen de l'offre ou de l'acceptation de paiements ou d'avantages quelconques pour obtenir le consentement d'une personne ayant autorité sur la victime;”.

Art. 8

Dans l'article 433novies du même Code, inséré par la loi du 10 août 2005 et modifié par la loi du 27 novembre 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° à l'alinéa 1er dont le texte actuel formera le paragraphe 1er, les mots “433sexies, 433septies et 433octies” sont remplacés par les mots “433quinquies à 433octies”;

2° l'alinéa 2 dont le texte actuel formera le paragraphe 2, est remplacé par la disposition suivante:

“§ 2. Les tribunaux pourront prononcer les interdictions visées aux articles 382, § 2, et 382bis à l'encontre des personnes condamnées pour des faits visés aux articles 433quinquies à 433octies, pour un terme d'un an à vingt ans.”;

3° les textes actuels des alinéas 3 et 4 formeront les paragraphes 6 et 7;

4° les paragraphes 3, 4 et 5 sont insérés, rédigés comme suit:

“§ 3. L'article 382quater est applicable aux personnes condamnées pour des faits visés aux articles 433quinquies à 433octies.

§ 4. Sans avoir égard à la qualité de personne physique ou morale de l'exploitant, propriétaire, locataire ou gérant, le tribunal peut ordonner la fermeture temporaire ou définitive, partielle ou totale de l'entreprise dans laquelle les infractions visées aux articles 433quinquies à 433octies ont été commises, conformément aux modalités prévues à l'article 382, § 3, alinéas 2 à 5.

§ 5. L'article 389 est applicable aux § 1er, § 2 et § 4.”.

Art. 9

Un article 433novies/1 rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

"Art. 433novies/1. De publicatie en de verspreiding van teksten, tekeningen, foto's, enigerlei beelden of geluidsfragmenten waaruit de identiteit kan blijken van een slachtoffer van het misdrijf bedoeld in artikel 433*quinquies*, § 1, eerste lid, 1° en § 3, is verboden en strafbaar overeenkomstig artikel 378*bis*."

Art. 10

In artikel 458*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 28 november 2000 en gewijzigd bij de wetten van 30 november 2011, 23 februari 2012 en 10 april 2014, worden de woorden "372 tot 377, 377*quater*, 392 tot 394, 396 tot 405*ter*, 409, 423, 425 en 426" vervangen door de woorden "372 à 377, 377*quater*, 379, 380, 383*bis*, §§ 1 en 2, 392 tot 394, 396 tot 405*ter*, 409, 423, 425, 426 en 433*quinquies*, § 1, eerste lid, 1° en § 3".

HOOFDSTUK III

Bepalingen tot wijziging van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering

Art. 11

In artikel 10*ter*, eerste lid, van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering, vervangen door de wet van 28 november 2000 en gewijzigd door de wet van 10 augustus 2005, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de bepaling onder 1° worden de woorden "433*sexies*, 433*septies* en 433*octies*" vervangen door de woorden "433*quinquies* tot 433*octies*";

2° in de bepaling onder 3° worden de woorden "77*ter*, 77*quater* en 77*quinquies*" vervangen door de woorden "77*bis* tot 77*quinquies*".

Art. 12

In artikel 21, eerste lid, 2°, tweede streepje, van dezelfde Titel, laatstelijk gewijzigd bij de wet van ..., worden de woorden "372 tot 377, 377*quater*, 379, 380, 409 en 433*quinquies*, § 1, eerste lid, 1°, van het Strafwetboek" vervangen door de woorden "372 tot 377, 377*quater*, 379, 380, 383*bis*, § 1, 409 en 433*quinquies*, § 1, eerste lid, 1°, en § 3, van het Strafwetboek".

"Art. 433novies/1. La publication et la diffusion de textes, de dessins, de photographies, d'images quelconques ou de messages sonores de nature à révéler l'identité de la victime de l'infraction visée à l'article 433*quinquies*, § 1er, alinéa 1er, 1° et § 3, sont interdites et punissables conformément à l'article 378*bis*."

Art. 10

Dans l'article 458*bis* du même Code, inséré par la loi du 28 novembre 2000 et modifié par les lois du 30 novembre 2011, du 23 février 2012 et du 10 avril 2014, les mots "372 à 377, 377*quater*, 392 à 394, 396 à 405*ter*, 409, 423, 425 et 426" sont remplacés par les mots "372 à 377, 377*quater*, 379, 380, 383*bis*, §§ 1 et 2, 392 à 394, 396 à 405*ter*, 409, 423, 425, 426 et 433*quinquies*, § 1, alinéa 1er, 1° et § 3".

CHAPITRE III

Dispositions modifiant le Titre Préliminaire du Code de procédure pénale

Art. 11

Dans l'article 10*ter*, alinéa 1, du Titre Préliminaire du Code de procédure pénale, remplacé par la loi du 20 novembre 2000 et modifié par la loi du 10 août 2005, les modifications suivantes sont apportées:

1° au 1°, les mots "433*sexies*, 433*septies* et 433*octies*" sont remplacés par les mots "433*quinquies* à 433*octies*";

2° au 3°, les mots "77*ter*, 77*quater* et 77*quinquies*" sont remplacés par les mots "77*bis* à 77*quinquies*".

Art. 12

Dans l'article 21, alinéa 1er, 2°, second tiret, du même Titre, modifié en dernier lieu par la loi du ..., les mots "372 à 377, 377*quater*, 379, 380, 409 et 433*quinquies*, § 1er, alinéa 1er, 1°, du Code pénal" sont remplacés par les mots "372 à 377, 377*quater*, 379, 380, 383*bis*, § 1er, 409 et 433*quinquies*, § 1er, alinéa 1er, 1°, et § 3, du Code pénal".

HOOFDSTUK IV

Bepalingen tot wijziging van het Wetboek van strafvordering

Art. 13

In artikel 190, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering, gewijzigd door de wet van 4 juli 1989, worden de woorden „, 379, 380, 383bis, § 1 en 2 of 433*quinquies*, § 1, eerste lid, 1°, en § 3,” ingevoegd tussen de woorden “op de artikelen 372 tot 378” en de woorden “van het Strafwetboek.”.

HOOFDSTUK V

Bepalingen tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

Art. 14

In artikel 77 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, ingevoegd bij de wet van 10 augustus 2005, worden de woorden “of poogt te helpen” ingevoegd tussen de woorden “die geen onderdaan is van een lidstaat van de Europese Unie helpt” en de woorden “het grondgebied van een lidstaat”.

Art. 15

In artikel 77*quater* van dezelfde wet, laatstelijk gewijzigd bij de wet van ..., worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder 3° wordt aangevuld met de woorden:

„, of door ontvoering, machtsmisbruik of bedrog;”;

2° een bepaling onder 3*bis*° wordt ingevoegd, luidende:

“3*bis*° ingeval het is gepleegd door het aanbieden of aanvaarden van betalingen of om het even welke voordelen om de toestemming te verkrijgen van de persoon die gezag heeft over het slachtoffer.”.

Art. 16

In artikel 77*sexies*, eerste lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 augustus 2005, worden de woorden “77*ter*, 77*quater* en 77*quinquies*” vervangen door de woorden “77*bis* tot 77*quinquies*”.

CHAPITRE IV

Dispositions modifiant le Code d'instruction criminelle

Art. 13

Dans l’article 190, alinéa 1er, du Code d’instruction criminelle, modifié par la loi du 4 juillet 1989, les mots „, 379, 380, 383bis, § 1er et § 2 ou 433*quinquies*, § 1er, alinéa 1er, 1°, et § 3,” sont insérés entre les mots “sur les articles 372 à 378” et les mots “du Code pénal.”.

CHAPITRE V

Dispositions modifiant la loi du 5 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

Art. 14

Dans l’article 77 de la loi du 15 décembre 1980 sur l’accès au territoire, le séjour, l’établissement et l’éloignement des étrangers, inséré par la loi du 10 août 2005, les mots “ou tente d'aider” sont insérés entre les mots “ou quiconque sciemment aide” et les mots “un étranger à pénétrer”.

Art. 15

Dans l’article 77*quater* de la même loi, modifié en dernier lieu par la loi du ..., les modifications suivantes sont apportées:

1° le 3° est complété par les mots:

„, ou en recourant à l’enlèvement, à l’abus d’autorité ou à la tromperie;”;

2° le 3*bis*° est inséré, rédigé comme suit:

“3*bis*° lorsqu’elle a été commise au moyen de l’offre ou de l’acceptation de paiements ou d’avantages quelconques pour obtenir le consentement d’une personne ayant autorité sur la victime;”.

Art. 16

Dans l’article 77*sexies*, alinéa 1er, de la même loi, inséré par la loi du 10 août 2005, les mots “77*ter*, 77*quater* et 77*quinquies*” sont remplacés par les mots “77*bis* à 77*quinquies*”.

HOOFDSTUK VI

**Bepaling tot wijziging van de wet van 13 april 1995
houdende bepalingen tot bestrijding van de
mensenhandel en van de mensensmokkel**

Art. 17

In artikel 11, § 1, 1°, van de wet van 13 april 1995, gewijzigd door de wet van 10 augustus 2005, houdende bepalingen tot bestrijding van de mensenhandel en van de mensensmokkel worden de woorden “379, 380,” opgeheven.

CHAPITRE VI

**Disposition modifiant la loi du 13 avril 1995
contenant des dispositions en vue de la répression
de la traite et du trafic des êtres humains**

Art. 17

Dans l'article 11, § 1er, 1°, de la loi du 13 avril 1995 contenant des dispositions en vue de la répression de la traite et du trafic des êtres humains, modifié par la loi du 10 août 2005, les mots “379, 380,” sont abrogés.

VOORONTWERP VAN WET TOT VERDERE UITVOERING VAN DE EUROPESE VERPLICHTINGEN OP HET VLAK VAN SEKSUELE UITBUITING VAN KINDEREN, PEDOPORNOGRAFIE, MENSENHANDEL EN HULPVERLENING BIJ ILLEGALE BINNENKOMST, ILLEGALE DOORTOCHT EN ILLEGAAL VERBLIJF - (v3) - 08/10/2015 16:13

Geïntegreerde impactanalyse

Beschrijvende fiche

A. Auteur

Bevoegd regeringslid

Koen Geens

Contactpersoon beleidscel

Naam : Bernard Du Four en Tom Van Wynsberge

E-mail : bernard.dufour@just.fgov.be;tom.vanwysberge@just.fgov.be

Tel. Nr. : +32 (0)2 542 80 11

Overheidsdienst

FOD JUSTITIE

Contactpersoon overheidsdienst

Naam : Claire Huberts

E-mail : claire.huberts@just.fgov.be

Tel. Nr. : 02.542.67.95

B. Ontwerp

Titel van de regelgeving

VOORONTWERP VAN WET TOT VERDERE UITVOERING VAN DE EUROPESE VERPLICHTINGEN
OP HET VLAK VAN SEKSUELE UITBUITING VAN KINDEREN, PEDOPORNOGRAFIE,
MENSENHANDEL EN HULPVERLENING BIJ ILLEGALE BINNENKOMST, ILLEGALE DOORTOCHT EN
ILLEGAAL VERBLIJF

Korte beschrijving van het ontwerp van regelgeving met vermelding van de oorsprong (verdrag, richtlijn, samenwerkingsakkoord, actualiteit, ...), de beoogde doelen van uitvoering.

Dit ontwerp van wet streeft drie doelstellingen na. Het voltooit eerst en vooral de omzetting van richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad, aan de hand van enkele wijzigingen van het strafrecht en het strafprocesrecht. Die omzetting begon met de goedkeuring van de wet van 29 april 2013 tot wijziging van artikel 433quinquies van het Strafwetboek met het oog op het verduidelijken en het uitbreiden van de definitie van mensenhandel.

Dit ontwerp omvat in de tweede plaats andere wijzigingen van het strafrecht en het strafprocesrecht met het oog op de verdere omzetting van richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuizing van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad.

Ten derde betreft het ontwerp de specifieke strafbaarstelling van de poging tot hulpverlening bij illegale binnенkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf, in navolging van een in opdracht van de Europese Commissie uitgevoerde analyse van de overeenstemming van de Belgische wetgeving met richtlijn 2002/90/EG van de Raad van 28 november 2002 tot omschrijving van hulpverlening bij illegale binnенkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf, en met het kaderbesluit van de Raad van 28 november 2002 tot versterking van het strafrechtelijk kader voor de bestrijding van hulpverlening van illegale binnенkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf. De rechtspraak gaat in dezelfde richting door te voorzien in een vrijspraak bij gebrek aan wettelijke grondslag.

Impactanalyses reeds uitgevoerd:

VOORONTWERP VAN WET TOT VERDERE UITVOERING VAN DE EUROPESE VERPLICHTINGEN OP HET VLAK VAN SEKSUELE UITBUITING VAN KINDEREN, PEDOPORNOGRAFIE, MENSENHANDEL EN HULPVERLENING BIJ ILLEGALE BINNENKOMST, ILLEGALE DOORTOCHT EN ILLEGAAL VERBLIJF - (v3) - 08/10/2015 16:13

Ja Nee

C. Raadpleging over het ontwerp van regelgeving

Verplichte, facultatieve of informele raadplegingen

Voor de wijzigingen betreffende mensenhandel en mensensmokkel, werd het wetsontwerp uitgewerkt in samenwerking met gespecialiseerde magistraten, een expert bij het Federale centrum voor analyse van migratiestromen, bescherming van fundamentele rechten van vreemdelingen en de strijd tegen mensenhandel, juristen en criminologen van de FOD Justitie. De drie opvangcentra, de federale politie, de Dienst Vreemdelingenzaken, het COIV, de sociale inspectie en de Vlaamse huisvestingsinspectie werden geraadpleegd.

D. Bronnen gebruikt om de impactanalyse uit te voeren

Statistieken, referentiedocumenten, organisaties en referentiepersonen

/

2/5

VOORONTWERP VAN WET TOT VERDERE UITVOERING VAN DE EUROPESE VERPLICHTINGEN OP HET VLAK VAN SEKSUELE UITBUITING VAN KINDEREN, PEDOPORNOGRAFIE, MENSENHANDEL EN HULPVERLENING BIJ ILLEGALE BINNENKOMST, ILLEGALE DOORTOCHT EN ILLEGAAL VERBLIJF - (v3) - 08/10/2015 16:13

Welke impact heeft het ontwerp van regelgeving op deze 21 thema's?

1. Kansarmoedebestrijding

Positieve impact   Negatieve impact | Geen impact

2. Gelijke kansen en sociale cohesie

Positieve impact   Negatieve impact | Geen impact

Leg uit

De wijzigingen van het ontwerp maken een betere strafrechtelijk bescherming mogelijk van de minderjarige slachtoffers van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting, alsook van de slachtoffers van mensenhandel.

3. Gelijkheid van vrouwen en mannen

1. Op welke personen heeft het ontwerp (rechtstreeks of onrechtstreeks) een impact en wat is de naar geslacht uitgesplitste samenstelling van deze groep(en) van personen?

Er zijn personen betrokken. | Personen zijn niet betrokken.

Beschrijf en meld de % vrouwen-mannen aan:

Het wetsontwerp van wet is van toepassing op alle natuurlijke personen en rechtspersonen. Een uitsplitsing naar geslacht is niet mogelijk.

2. Identificeer de eventuele verschillen in de respectieve situatie van vrouwen en mannen binnen de materie waarop het ontwerp van regelgeving betrekking heeft.

N.v.t.

Vink dit aan indien er verschillen zijn.

4. Gezondheid

Positieve impact   Negatieve impact | Geen impact

5. Werkgelegenheid

Positieve impact   Negatieve impact | Geen impact

6. Consumptie- en productiepatronen

Positieve impact   Negatieve impact | Geen impact

7. Economische ontwikkeling

Positieve impact   Negatieve impact | Geen impact

8. Investeringen

Positieve impact   Negatieve impact | Geen impact

9. Onderzoek en ontwikkeling

Positieve impact   Negatieve impact | Geen impact

VOORONTWERP VAN WET TOT VERDERE UITVOERING VAN DE EUROPESE VERPLICHTINGEN OP HET VLAK VAN SEKSUELE UITBUITING VAN KINDEREN, PEDOPORNOGRAFIE, MENSENHANDEL EN HULPVERLENING BIJ ILLEGALE BINNENKOMST, ILLEGALE DOORTOCHT EN ILLEGAAL VERBLIJF - (v3) - 08/10/2015 16:13

10. Kmo's

1. Welke ondernemingen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken?

- Er zijn ondernemingen (inclusief kmo's) betrokken. | Ondernemingen zijn niet betrokken.

Leg uit waarom:

Het voorontwerp van wet heeft betrekking op de strafrechtelijke aansprakelijkheid van natuurlijke personen en rechtspersonen; geen impact op de ontwikkeling van de rechtspersonen.

11. Administratieve lasten

- | Ondernemingen of burgers zijn betrokken. | Ondernemingen of burgers zijn niet betrokken.

12. Energie

- Positieve impact | Negatieve impact | Geen impact

13. Mobiliteit

- Positieve impact | Negatieve impact | Geen impact

14. Voeding

- Positieve impact | Negatieve impact | Geen impact

15. Klimaatverandering

- Positieve impact | Negatieve impact | Geen impact

16. Natuurlijke hulpbronnen

- Positieve impact | Negatieve impact | Geen impact

17. Buiten- en binnenlucht

- Positieve impact | Negatieve impact | Geen impact

18. Biodiversiteit

- Positieve impact | Negatieve impact | Geen impact

19. Hinder

- Positieve impact | Negatieve impact | Geen impact

20. Overheid

- Positieve impact | Negatieve impact | Geen impact

Leg uit

Het ontwerp versterkt de strafrechtelijke bescherming van de slachtoffers van mensenhandel, seksueel misbruik en seksuele uitbuizing (ruimere inbreuken, aanvullende straffen, langere verjaringstermijnen, enz.).

21. Beleidscoherентie ten gunste van ontwikkeling

VOORONTWERP VAN WET TOT VERDERE UITVOERING VAN DE EUROPESE VERPLICHTINGEN OP HET VLAK VAN SEKSUELE UITBUITING VAN KINDEREN, PEDOPORNOGRAFIE, MENSENHANDEL EN HULPVERLENING BIJ ILLEGALE BINNENKOMST, ILLEGALE DOORTOCHT EN ILLEGAAL VERBLIJF - (v3) - 08/10/2015 16:13

1. Identificeer de eventuele rechtstreekse of onrechtstreekse impact van het ontwerp op de ontwikkelingslanden op het vlak van: voedselveiligheid, gezondheid en toegang tot geneesmiddelen, waardig werk, lokale en internationale handel, inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie), mobiliteit van personen, leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling), vrede en veiligheid.

Impact op ontwikkelingslanden. | Geen impact op ontwikkelingslanden.

Leg uit waarom:

/

AVANT-PROJET DE LOI COMPLETANT LA MISE EN ŒUVRE DES OBLIGATIONS EUROPEENNES EN MATIERE D'EXPLOITATION SEXUELLE DES ENFANTS, DE PEDOPORNOGRAPHIE, DE TRAITE DES ETRES HUMAINS ET D'AIDE A L'ENTREE, AU TRANSIT ET AU SEJOUR IRREGULIERS - (v3) - 08/10/2015 16:13

Analyse d'impact intégrée

Fiche signalétique

A. Auteur

Membre du Gouvernement compétent

Koen Geens

Contact cellule stratégique

Nom : Bernard Du Four en Tom Van Wynsberge

E-mail : bernard.dufour@just.fgov.be;tom.vanwysberge@just.fgov.be

Téléphone : +32 (0)2 542 80 11

Administration

SPF JUSTICE

Contact administration

Nom : Claire Huberts

E-mail : claire.huberts@just.fgov.be

Téléphone : 02.542.67.95

B. Projet

Titre de la réglementation

AVANT-PROJET DE LOI COMPLETANT LA MISE EN ŒUVRE DES OBLIGATIONS EUROPEENNES EN MATIERE D'EXPLOITATION SEXUELLE DES ENFANTS, DE PEDOPORNOGRAPHIE, DE TRAITE DES ETRES HUMAINS ET D'AIDE A L'ENTREE, AU TRANSIT ET AU SEJOUR IRREGULIERS

Description succincte du projet de réglementation en mentionnant l'origine réglementaire (traités, directive, accord de coopération, actualité, ...), les objectifs poursuivis et la mise en œuvre.

Ce projet de loi poursuit trois objectifs. Tout d'abord, il complète la transposition de la Directive de l'Union européenne 2011/36 du Parlement européen et du Conseil du 5 avril 2011 concernant la prévention de la traite des êtres humains et la lutte contre ce phénomène ainsi que la protection des victimes, par quelques modifications de droit pénal et de procédure pénale. Cette transposition avait été initiée par l'adoption de la loi du 29 avril 2013 visant à modifier l'article 433quinquies du code pénal en vue de clarifier et d'étendre la définition de la traite.

En deuxième lieu, ce projet comporte d'autres modifications de droit pénal et de procédure pénale destinées à poursuivre la transposition de la Directive 2011/92/UE du Parlement européen et du Conseil du 13 décembre 2011 relative à la lutte contre les abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ainsi que la pedopornographie.

Troisièmement, il incrimine spécifiquement la tentative de l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers, pour faire suite à une analyse réalisée pour le compte de la Commission européenne, sur la conformité de la législation belge avec la Directive 2002/90/CE du Conseil du 28 novembre 2002 définissant l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers, et avec la Décision-cadre du Conseil du 28 novembre 2002 visant à renforcer le cadre pénal pour la répression de l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers. La jurisprudence va dans le même sens en acquittant, faute de base légale.

Analyses d'impact déjà réalisées :

Oui   Non

C. Consultations sur le projet de réglementation

AVANT-PROJET DE LOI COMPLETANT LA MISE EN ŒUVRE DES OBLIGATIONS EUROPEENNES EN MATIERE D'EXPLOITATION SEXUELLE DES ENFANTS, DE PEDOPORNOGRAPHIE, DE TRAITE DES ETRES HUMAINS ET D'AIDE A L'ENTREE, AU TRANSIT ET AU SEJOUR IRREGULIERS - (v3) - 08/10/2015 16:13

Consultation obligatoire, facultative ou informelle

Pour les modifications relatives à la traite et au trafic, le projet de loi a été élaboré en collaboration avec des magistrats spécialisés, d'un expert du Centre fédéral pour l'analyse des flux migratoires, la protection des droits fondamentaux et la lutte contre la traite des êtres humains, de juristes et de criminologues du SPF Justice. Les trois centres d'accueil, la police fédérale, l'Office des Etrangers, l'OCSC, l'Inspection sociale et l'Inspection flamande du logement ont été consultés.

D. Sources utilisées pour effectuer l'analyse d'impact

Statistiques, documents, institutions et personnes de référence

/

2/5

AVANT-PROJET DE LOI COMPLETANT LA MISE EN ŒUVRE DES OBLIGATIONS EUROPEENNES EN MATIERE D'EXPLOITATION SEXUELLE DES ENFANTS, DE PEDOPORNOGRAPHIE, DE TRAITE DES ETRES HUMAINS ET D'AIDE A L'ENTREE, AU TRANSIT ET AU SEJOUR IRREGULIERS - (v3) - 08/10/2015 16:13

Quel est l'impact du projet de réglementation sur ces 21 thèmes ?

1. Lutte contre la pauvreté

Impact positif   Impact négatif | Pas d'impact

2. Égalité des chances et cohésion sociale

Impact positif   Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

Les modifications du projet permettront de mieux assurer la protection pénale des mineurs victimes d'abus sexuels et d'exploitation sexuelle, de même que celle des victimes de traite des êtres humains.

3. Égalité des femmes et des hommes

1. Quelles personnes sont (directement et indirectement) concernées par le projet et quelle est la composition sexuée de ce(s) groupe(s) de personnes ?

Des personnes sont concernées. | Aucune personne n'est concernée.

Décrivez et indiquez le % femmes-hommes :

L'avant-projet de loi est applicable à toute personne physique et morale. Une répartition par sexe n'est pas possible.

2. Identifiez les éventuelles différences entre la situation respective des femmes et des hommes dans la matière relative au projet de réglementation.

N/a

S'il existe des différences, cochez cette case.

4. Santé

Impact positif   Impact négatif | Pas d'impact

5. Emploi

Impact positif   Impact négatif | Pas d'impact

6. Modes de consommation et production

Impact positif   Impact négatif | Pas d'impact

7. Développement économique

Impact positif   Impact négatif | Pas d'impact

8. Investissements

Impact positif   Impact négatif | Pas d'impact

9. Recherche et développement

Impact positif   Impact négatif | Pas d'impact

10. PME

3/5

AVANT-PROJET DE LOI COMPLETANT LA MISE EN ŒUVRE DES OBLIGATIONS EUROPEENNES EN MATIERE D'EXPLOITATION SEXUELLE DES ENFANTS, DE PEDOPORNOGRAPHIE, DE TRAITE DES ETRES HUMAINS ET D'AIDE A L'ENTREE, AU TRANSIT ET AU SEJOUR IRREGULIERS - (v3) - 08/10/2015 16:13

1. Quelles entreprises sont directement et indirectement concernées ?

Des entreprises (dont des PME) sont concernées. | Aucune entreprise n'est concernée.

Expliquez pourquoi :

L'avant-projet de loi a trait à la responsabilité pénale des personnes physiques et morales; pas d'impact sur le développement de ces dernières.

11. Charges administratives

| Des entreprises/citoyens sont concernés. | Les entreprises/citoyens ne sont pas concernés.

12. Énergie

Impact positif | Impact négatif | Pas d'impact

13. Mobilité

Impact positif | Impact négatif | Pas d'impact

14. Alimentation

Impact positif | Impact négatif | Pas d'impact

15. Changements climatiques

Impact positif | Impact négatif | Pas d'impact

16. Ressources naturelles

Impact positif | Impact négatif | Pas d'impact

17. Air intérieur et extérieur

Impact positif | Impact négatif | Pas d'impact

18. Biodiversité

Impact positif | Impact négatif | Pas d'impact

19. Nuisances

Impact positif | Impact négatif | Pas d'impact

20. Autorités publiques

Impact positif | Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

Le projet améliore la protection pénale des victimes de traite des êtres humains, d'abus sexuels et d'exploitation sexuelle (infractions élargies, peines accessoires, prescription allongée, ...).

21. Cohérence des politiques en faveur du développement

1. Identifiez les éventuels impacts directs et indirects du projet sur les pays en développement dans les domaines suivants : sécurité alimentaire, santé et accès aux médicaments, travail décent, commerce local et international, revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation), mobilité des personnes, environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre), paix et sécurité.

AVANT-PROJET DE LOI COMPLETANT LA MISE EN ŒUVRE DES OBLIGATIONS EUROPEENNES EN MATIERE D'EXPLOITATION SEXUELLE DES ENFANTS, DE PEDOPORNOGRAPHIE, DE TRAITE DES ETRES HUMAINS ET D'AIDE A L'ENTREE, AU TRANSIT ET AU SEJOUR IRREGULIERS - (v3) - 08/10/2015 16:13

Impact sur les pays en développement. | Pas d'imapct sur les pays en développement.

Expliquez pourquoi :

/

5/5

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 58 360/3
VAN 25 NOVEMBER 2015**

Op 23 oktober 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Justitie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet “tot verdere uitvoering van de Europese verplichtingen op het vlak van seksuele uitbuiting van kinderen, pedopornografie, mensenhandel en hulpverlening bij illegale binnengang, illegale doortocht en illegaal verblijf”.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 17 november 2015. De kamer was samengesteld uit Jo Baert, kamervoorzitter, Jan Smets en Koen Muylle, staatsraden, Johan Put en Bruno Peeters, assessoren, en Annemie Goossens, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Frédéric Vanneste, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jan Smets, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 25 november 2015.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.²

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2.1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt in de eerste plaats tot het vervolledigen van de omzetting van drie Europese richtlijnen inzake de bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderporno-grafie, de voorkoming en de bestrijding van mensenhandel en inzake illegale binnengang, doortocht of verblijf.³

Vooreerst worden een aantal wijzigingen beoogd om richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad

¹ Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

² Binnen de hem toegemeten tijd, waarbinnen nog tal van andere aan een termijn gebonden adviesaanvragen dienden te worden behandeld, heeft de Raad van State enkel de voorgelegde wijzigingen onderzocht, en derhalve niet nagegaan of nog geen andere bepalingen dienen te worden aangenomen ter omzetting van de in artikel 2 van het ontwerp vermelde richtlijnen.

³ Daarnaast wordt ook de verdere omzetting beoogd van kaderbesluit 2002/946/JBZ van de Raad van 28 november 2002 “tot versterking van het strafrechtelijk kader voor de bestrijding van hulpverlening bij illegale binnengang, illegale doortocht en illegaal verblijf”.

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 58 360/3
DU 25 NOVEMBRE 2015**

Le 23 octobre 2015, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le ministre de la Justice à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi “complétant la mise en œuvre des obligations européennes en matière d'exploitation sexuelle des enfants, de pédopornographie, de traite des êtres humains et d'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers”.

L'avant-projet a été examiné par la troisième chambre le 17 novembre 2015. La chambre était composée de Jo Baert, président de chambre, Jan Smets et Koen Muylle, conseillers d'État, Johan Put et Bruno Peeters, assesseurs, et Annemie Goossens, greffier.

Le rapport a été présenté par Frédéric Vanneste, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jan Smets, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 25 novembre 2015.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique¹ et l'accomplissement des formalités prescrites².

*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

2.1. L'avant-projet de loi soumis pour avis vise en premier lieu à compléter la transposition de trois directives européennes concernant la lutte contre les abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ainsi que la pédopornographie, la prévention et la lutte contre la traite des êtres humains et l'entrée, le transit ou le séjour irréguliers³.

Tout d'abord, un certain nombre de modifications visent à poursuivre la transposition de la directive 2011/93/UE du

¹ S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par “fondement juridique” la conformité aux normes supérieures.

² Dans le délai qui lui était imparti, dans lequel bon nombre d'autres demandes d'avis soumises à un délai devaient encore être examinées, le Conseil d'État n'a examiné que les modifications soumises, et n'a par conséquent pas vérifié si la transposition des directives mentionnées à l'article 2 du projet n'imposait pas d'adopter encore d'autres dispositions.

³ Le projet vise en outre à poursuivre également la transposition de la décision-cadre 2002/946/JAI du Conseil du 28 novembre 2002 “visant à renforcer le cadre pénal pour la répression de l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers”.

van 13 december 2011 “ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad” verder om te zetten. Zo zal hij die ontucht of prostitutie van een minderjarige rechtstreeks, inbegrepen door middel van “informatie en communicatietechnologie” (lees: informatie- en communicatietechnologie), bijwoont, strafbaar worden gesteld (artikel 4). De publicatie en de verspreiding van teksten, tekeningen, foto’s, enigerlei beelden of geluidsfragmenten waaruit de identiteit kan blijken van het slachtoffer van een in hoofdstuk VI van titel VII van boek II van het Strafwetboek (“Bederf van de jeugd en prostitutie”) genoemd misdrijf, zal eveneens strafbaar worden gesteld (artikel 5).⁴ Tevens wordt artikel 383bis van het Strafwetboek gewijzigd om de strafbaarstelling van het vervaardigen, het in voorraad hebben, het invoeren of het doen invoeren of het aan een vervoer- of distributieagent overhandigen van zinnebeelden, voorwerpen, films, foto’s, dia’s of andere beelddragers die houdingen of seksuele handelingen voorstellen met een pornografisch karakter waarbij minderjarigen betrokken zijn, te verruimen door niet langer het oogmerk dat dit gebeurt met het oog op de handel of de verspreiding ervan, in aanmerking te nemen (artikel 6, 1°). De strafbaarstelling bedoeld in artikel 383bis, § 1, van het Strafwetboek is van toepassing indien de op de beelddrager betrokken of voorgestelde persoon het fysieke uiterlijk heeft van een minderjarige, tenzij wordt aangetoond dat deze persoon de leeftijd van achttien jaar had bereikt op het moment van de vervaardiging of van de opname van het beeld (artikel 6, 2°). De Koning wordt tevens gemachtigd om de voorwaarden te bepalen onder dewelke een door hem erkende organisatie rechtens kinderpornografische beelden kan ontvangen en behandelen met het oog op de kennisgeving ervan aan de gerechtelijke overheden (artikel 6, 3°). Het spreekrecht dat is geregeld in artikel 458bis van het Strafwetboek voor bepaalde beroepsbeoefenaars die als hoofdtaak hebben met kinderen te werken, wordt uitgebreid met een verwijzing naar de artikelen 379 (ontucht), 380 (uitbuiting van prostitutie), 383bis, §§ 1 en 2 (kinderpornografie) en 433quinquies, § 1, eerste lid, 1°, en § 3 (mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting), van het Strafwetboek (artikel 10).⁵ Tot slot bevat het ontwerp een bepaling tot wijziging van de verjaringstermijn inzake kinderpornografie (artikel 12).

In de tweede plaats worden een aantal wijzigingen doorgevoerd om richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 “inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad” beter om te zetten. Zo worden “ontvoering, machtsmisbruik of bedrog” en “het aanbieden of aanvaarden van betalingen of om het even welke voordelen om de toestemming te verkrijgen van de persoon die gezag heeft over het slachtoffer” als verzwarende omstandigheden beschouwd bij mensenhandel (artikel 7). Andere bepalingen voorzien in de ontzetting van de rechten in geval van veroordeling voor de gewone vorm van mensenhandel (artikel 8, 1°). Daarnaast worden op alle veroordelingen voor vormen van

⁴ Dezelfde bescherming geldt voor de minderjarige slachtoffers van mensenhandel (artikel 9).

⁵ Artikel 13 voorziet in de mogelijkheid voor het vonnisgerecht om te beslissen om de zaak met gesloten deuren te behandelen indien een van de partijen of het slachtoffer het vraagt.

Parlement européen et du Conseil du 13 décembre 2011 “relative à la lutte contre les abus sexuels et l’exploitation sexuelle des enfants, ainsi que la pédopornographie et remplaçant la décision-cadre 2004/68/JAI du Conseil”. Ainsi, quiconque aura assisté en direct à la débauche ou à la prostitution d’un mineur, y compris au moyen “des technologies de l’information et de la communication” sera sanctionné pénalement (article 4). La publication et la diffusion de textes, de dessins, de photographies, d’images quelconques ou de messages sonores de nature à révéler l’identité de la victime d’une infraction visée au chapitre VI du titre VII du livre II du Code pénal (“De la corruption de la jeunesse et de la prostitution”) sera également rendue punissable (article 5)⁴. En outre, l’article 383bis du Code pénal est modifié pour élargir l’incrimination de la fabrication, de la détention, de l’importation ou du fait de faire importer, ou de la remise à un agent de transport ou de distribution, des emblèmes, objets, films, photos, diapositives ou autres supports visuels, qui représentent des positions ou des actes sexuels à caractère pornographique, impliquant des mineurs, en ne tenant plus compte de l’objectif selon lequel ces opérations interviennent en vue de leur commerce ou de leur distribution (article 6, 1°). L’incrimination visée à l’article 383bis, § 1er, du Code pénal est applicable lorsque la personne impliquée ou présentée sur le support visuel a l’aspect physique d’un mineur, sauf s’il est établi que cette personne était âgée de dix-huit ans au jour de la fabrication ou de l’enregistrement de l’image (article 6, 2°). Le Roi est en outre habilité à déterminer les conditions dans lesquelles une organisation agréée par lui peut recevoir et traiter les images pédopornographiques en vue de leur notification aux autorités judiciaires (article 6, 3°). Le droit de parole qui est réglé à l’article 458bis du Code pénal pour certains professionnels dont l’activité principale consiste à travailler avec des enfants, est étendu par une référence aux articles 379 (débauche), 380 (exploitation de la prostitution), 383bis, §§ 1er et 2 (pédopornographie) et 433quinquies, § 1er, alinéa 1er, 1°, et § 3, (traite des êtres humains à des fins d’exploitation sexuelle) du Code pénal (article 10)⁵. Enfin, le projet comporte une disposition modifiant le délai de prescription en matière de pédopornographie (article 12).

En deuxième lieu, un certain nombre de modifications sont apportées afin d’améliorer la transposition de la directive 2011/36/UE du Parlement européen et du Conseil du 5 avril 2011 “concernant la prévention de la traite des êtres humains et la lutte contre ce phénomène ainsi que la protection des victimes et remplaçant la décision-cadre 2002/629/JAI du Conseil”. C’est ainsi que “l’enlèvement, (...) l’abus d’autorité ou (...) la tromperie” et “l’offre ou (...) l’acceptation de paiements ou d’avantages quelconques pour obtenir le consentement d’une personne ayant autorité sur la victime” sont considérés comme des circonstances aggravantes (article 7). D’autres dispositions prévoient la privation des droits en cas de condamnation pour la forme simple de traite des êtres humains (article 8, 1°). En outre,

⁴ La même protection s’applique aux victimes mineures de traite des êtres humains (article 9).

⁵ L’article 13 prévoit que la possibilité pour la juridiction de jugement de décider d’examiner l’affaire à huis clos si une des parties ou la victime en font la demande.

mensenhandel gepleegd op minderjarigen, het verbod om een gelegenheid te exploiteren en het verbod om een activiteit uit te oefenen toegepast (artikel 8, 2°). Ook de mededeling van de gerechtelijke beslissing aan de werkgever en de sluiting van een inrichting worden van toepassing bij mensenhandel (artikel 8, 4°). Ten slotte wordt bepaald dat mensenhandel (in de zin van artikel 433*quinquies* van het Strafwetboek) en mensensmokkel (in de zin van artikel 77*bis* van de wet van 15 december 1980 “betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen”) ook vervolgd kunnen worden in België wanneer de betrokkenen zich daaraan schuldig maakt buiten het grondgebied van het Rijk (artikel 11). Tot slot bevat het ontwerp een bepaling tot wijziging van de verjaringstermijn inzake mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting (artikel 12).

Ten derde strekt het ontwerp ertoe een aantal wijzigingen aan te brengen in de wet van 15 december 1980 tot verdere omzetting van richtlijn 2002/90/EG van de Raad van 28 november 2002 “tot omschrijving van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf”, en van kaderbesluit 2002/946/JBZ van de Raad van 28 november 2002 “tot versterking van het strafrechtelijk kader voor de bestrijding van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf”. Zo wordt onder meer beoogd te verduidelijken dat ook de persoon die een persoon *poogt* te helpen om op illegale wijze een lidstaat van de Europese Unie binnen te komen of aldaar te verblijven, strafbaar wordt gesteld (artikel 14).

2.2. Daarnaast strekt het ontwerp tot het aanbrengen van een aantal wijzigingen waarmee meer samenhang wordt beoogd tussen regels van materieel strafrecht en procedure op het vlak van de bestrafing van mensenhandel en mensensmokkel en worden enkele technische aanpassingen doorgevoerd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

3. Vermits bedoeld wordt te verwijzen naar de informatietechnologie en de communicatietechnologie, dient in de Nederlandse tekst, in het in te voegen zinsdeel, na het woord “informatie” een koppelteken te worden geplaatst.

Artikelen 5 en 9

4. De vraag rijst waarom in de ontworpen artikelen 382*quinquies* en 433*novies/1* van het Strafwetboek geen uitzondering wordt gemaakt zoals in artikel 378*bis* van dat wetboek (“tenzij met schriftelijke toestemming van het slachtoffer of met toestemming, ten behoeve van het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek, van de procureur des Konings of van de met het onderzoek belaste magistraat”). Hierover ondervraagd, verklaarde de gemachtigde wat volgt:

“L’objectif de l’expression “sont interdites et punies conformément à l’article 378bis”, contenue dans ces deux articles,

toutes les condamnations pour les formes de traite des êtres humains commises à l’égard de mineurs sont assorties de l’interdiction d’exploiter un établissement et de l’interdiction d’exercer une activité (article 8, 2°). De même, la communication de la décision judiciaire à l’employeur et la fermeture d’un établissement s’appliquent en cas de traite des êtres humains (article 8, 4°). Enfin, il est prévu que la traite des êtres humains (au sens de l’article 433*quinquies* du Code pénal) et le trafic d’êtres humains (au sens de l’article 77*bis* de la loi du 15 décembre 1980 “sur l’accès au territoire, le séjour, l’établissement et l’éloignement des étrangers”) peuvent également faire l’objet de poursuites en Belgique lorsque l’intéressé s’en rend coupable en dehors du territoire du Royaume (article 11). Enfin, le projet comporte une disposition modifiant le délai de prescription en matière de traite des êtres humains en vue de l’exploitation sexuelle (article 12).

En troisième lieu, le projet vise à apporter un certain nombre de modifications à la loi du 15 décembre 1980 afin de poursuivre la transposition de la directive 2002/90/CE du Conseil du 28 novembre “définissant l’aide à l’entrée, au transit et au séjour irréguliers”, et de la décision-cadre 2002/946/JAI du Conseil du 28 novembre 2002 “visant à renforcer le cadre pénal pour la répression de l’aide à l’entrée, au transit et au séjour irréguliers”. C’est ainsi que le projet vise notamment à préciser que quiconque *tente* d’aider une personne à pénétrer ou à séjourner illégalement dans un État membre de l’Union européenne, est également sanctionnée pénalement (article 14).

2.2. Le projet vise en outre à apporter plusieurs modifications tendant à donner davantage de cohérence aux règles de droit pénal matériel et procédurales sur le plan de la répression de la traite et du trafic des êtres humains et introduit quelques adaptations techniques.

EXAMEN DU TEXTE

Article 4

3. Dès lors que l’intention est de faire référence aux technologies de l’information et de la communication, il y a lieu, dans le texte néerlandais du membre de phrase à insérer, de faire suivre le mot “informatie” d’un trait d’union.

Articles 5 et 9

4. La question se pose de savoir pourquoi les articles 382*quinquies* et 433*novies/1*, en projet, du Code pénal ne prévoient pas la même exception qu’à l’article 378*bis* de ce code (“sauf si [la victime] a donné son accord écrit ou si le procureur du Roi ou le magistrat chargé de l’instruction a donné son accord pour les besoins de l’information ou de l’instruction”). Interrogé à ce sujet, le délégué a déclaré ce qui suit:

“L’objectif de l’expression “sont interdites et punies conformément à l’article 378bis”, contenue dans ces deux articles,

est de faire un renvoi général à l'art 378bis, exceptions comprises, pour éviter de recopier la disposition. Une rédaction alternative qui serait jugée préférable par le Conseil d'État, peut être considérée."

Omwille van de rechtszekerheid kan de uitzondering het best telkens in de ontworpen artikelen 382*quinquies* en 433*novies/1* van het Strafwetboek worden opgenomen.

Artikel 6

5.1. Artikel 6, 1°, van het ontwerp strekt ertoe in artikel 383bis, § 1, van het Strafwetboek de woorden "ze met het oog op de handel of de verspreiding" te vervangen door de woorden "ze met om het even welk oogmerk", zodat het vervaardigen, het in voorraad hebben en het invoeren of het doen invoeren van kinderpornografie en het overhandigen aan een vervoeragent⁶ op zich strafbaar wordt (en er derhalve niet meer vereist is dat dit gebeurt met een bijzonder opzet). Artikel 6, 2°, van het ontwerp strekt ertoe die bepaling ook van toepassing te verklaren ingeval "de op de beelddrager betrokken of voorgestelde persoon het fysieke uiterlijk heeft van een minderjarige, tenzij wordt aangetoond dat deze persoon de leeftijd van achttien jaar had bereikt op het moment van de vervaardiging of van de opname van [het] beeld".

Volgens de gemachtigde valt de productie van louter virtuele beelden ook onder het toepassingsgebied van de genoemde strafbepaling. Hij verklaarde dienaangaande het volgende:

"Dans les travaux préparatoires de la loi du 28 novembre 2000, le ministre de la Justice de l'époque a également précisé que, dans l'article 383bis du Code pénal, le terme "présentant" des mineurs s'applique aussi aux images virtuelles: voir p.94 du rapport du Sénat sur la loi relative à la protection pénale des mineurs du 28.11.2000 (annexe)."

5.2. De bedoeling van de voorgenomen wetswijziging is niet geheel duidelijk. Uit de aan artikel 383bis, § 1, van het Strafwetboek toe te voegen zin (artikel 6, 2°, van het ontwerp) zou kunnen worden afgeleid dat het de bedoeling is minderjarigen te beschermen die *in concreto* het slachtoffer zouden worden van handelingen die erop gericht zijn kinderporno-grafie te vervaardigen, nu de bepaling niet van toepassing is wanneer, al laat het uiterlijk uitschijnen dat het gaat om een minderjarige, toch wordt aangetoond dat de betrokkenen meerderjarig is. Het zou derhalve niet het beeld op zich zijn dat wordt geviseerd; het is het slachtofferschap van de minderjarige dat de reden vormt van de strafbaarstelling. Zo dat effectief in de bedoeling ligt, is het evenwel niet consistent om ook louter virtuele beelden, met betrekking tot dewelke er geen reële leeftijd is, onder het toepassingsgebied van de strafbepaling te laten vallen nu daarbij ook geen concreet – en derhalve ook geen minderjarig – slachtoffer is.

Ook rijst dan de vraag naar de verhouding tussen paraaf 1 van artikel 383bis van het Strafwetboek, zoals die zou

⁶ In artikel 383bis, § 1, van het Strafwetboek wordt ook nog gewag gemaakt van een distributieagent, maar in die term zit zelf al het oogmerk van verspreiding vervat.

est de faire un renvoi général à l'art 378bis, exceptions comprises, pour éviter de recopier la disposition. Une rédaction alternative qui serait jugée préférable par le Conseil d'État, peut être considérée".

Dans un souci de sécurité juridique, mieux vaudrait inscrire chaque fois l'exception dans les articles 382*quinquies* et 433*novie/1*, en projet, du Code pénal.

Article 6

5.1. L'article 6, 1°, du projet vise à remplacer dans l'article 383bis, § 1er, du Code pénal les mots "en vue du commerce ou de la distribution" par les mots "quel qu'en soit le but" de sorte que la fabrication, la détention et l'importation ou le fait de faire importer de la pédopornographie, et la remise à un agent de transport⁶ soient en soi punissables (et que ces actes n'exigent plus dès lors l'existence d'un dol spécial). L'article 6, 2°, du projet vise à rendre cette disposition également applicable lorsque "la personne impliquée ou présentée sur le support visuel a l'aspect physique d'un mineur, sauf s'il est établi que cette personne était âgée de dix-huit ans au jour de la fabrication ou de l'enregistrement de l'image".

Selon le délégué, la production d'images purement virtuelles tombe également dans le champ d'application de la disposition pénale précitée. À ce sujet, il a déclaré ce qui suit:

"Dans les travaux préparatoires de la loi du 28 novembre 2000, le ministre de la Justice de l'époque a également précisé que, dans l'article 383bis du Code pénal, le terme "présentant" des mineurs s'applique aussi aux images virtuelles: voir p.94 du rapport du Sénat sur la loi relative à la protection pénale des mineurs du 28.11.2000 (annexe)".

5.2. L'objectif de la modification législative envisagée n'est pas tout à fait clair. Il pourrait se déduire de la phrase à ajouter à l'article 383bis, § 1er, du Code pénal (article 6, 2°, du projet) que l'intention est de protéger les mineurs qui seraient concrètement victimes d'actes visant à fabriquer de la pédopornographie, dès lors que la disposition ne s'applique pas lorsque, même si l'aspect donne à penser qu'il s'agit d'un mineur, il est néanmoins établi que l'intéressé est majeur. Ce ne serait donc pas l'image en soi qui est visée; c'est la victimisation du mineur qui justifie la sanction pénale. Si telle est effectivement l'intention, il n'est toutefois pas cohérent d'inclure également dans le champ d'application de la disposition pénale des images purement virtuelles, pour lesquelles il n'y a pas d'âge réel, dès lors qu'elles ne concernent pas une victime concrète, et par conséquent pas non plus mineure.

La question se pose également de savoir comment s'articulent les paragraphes 1er de l'article 383bis du Code pénal,

⁶ L'article 383bis, § 1er, du Code pénal fait également état d'un agent de distribution, mais ce terme inclut déjà par lui-même l'objectif de distribution.

luiden indien het ontwerp doorgang vindt, en de bestaande paragraaf 2 van dat artikel, waar het bezit van kinderporno-grafie strafbaar wordt gesteld. In de huidige redactie is de verhouding op dit vlak tussen de beide paragrafen duidelijk mede gelet op het vereiste “bijzondere opzet” dat in paragraaf 1 aan bepaalde handelingen wordt verbonden, maar nu dit bijzonder opzet niet langer wordt behouden, is dat niet meer het geval.

De stellers van het ontwerp zullen de wijzigingen waartoe artikel 6, 1° en 2°, van het ontwerp strekt, derhalve aan een nieuw onderzoek dienen te onderwerpen. Het is slechts aan de hand van de beoogde doelstelling en de uiteindelijke redactie van de wijzigingsbepalingen dat kan worden uitgemaakt of die bepalingen de toets aan de hogere rechtsnormen, zoals deze waarbij het recht op privéleven en de expressievrijheid worden gewaarborgd, kunnen doorstaan, meer bepaald om de vraag te kunnen beantwoorden of de beoogde maatregelen voldoen aan het evenredigheidsbeginsel dat dient in acht te worden genomen wanneer omwille van een doelstelling van algemeen belang een beperking wordt aangebracht op een grondrecht.⁷

6. Onverminderd hetgeen *sub 5.2* is opgemerkt, kan subsidair nog op het volgende worden gewezen.

6.1. Zo artikel 383bis van het Strafwetboek effectief ook van toepassing is op louter virtuele beelden,⁸ wordt dit het best, mede gelet op het in de artikelen 12 en 14 van de Grondwet opgenomen legaliteitsbeginsel, op een meer expliciete wijze in artikel 383bis van het Strafwetboek verduidelijkt.

6.2. Luidens de aan artikel 383bis, § 1, van het Strafwetboek toe te voegen zin is de erin vervatte strafbepaling van toepassing⁹ ingeval de “op de beelddrager betrokken of voorgestelde persoon” het fysieke uiterlijk heeft van een minderjarige, tenzij wordt aangetoond dat deze persoon de leeftijd van achttien jaar had bereikt op het ogenblik van de vervaardiging of de opname van zijn beeld. Vraag is of het criterium “het fysieke uiterlijk hebben van een minderjarige” wel adequaat is. “Minderjarigheid” is immers een juridisch begrip, waaraan als zodanig geen fysieke kenmerken zijn verbonden.

7. Luidens het ontworpen artikel 383bis, § 5, van het Strafwetboek bepaalt de Koning de voorwaarden onder dewelke een door hem erkende organisatie beelden kan ontvangen en behandelen met het oog op de kennisgeving ervan aan de gerechtelijke autoriteiten. Gelet op de aard van sommige van de in de memorie van toelichting opgesomde voorwaarden,

⁷ Inzonderheid zou desgevallend de vraag kunnen rijzen of de inmenging in de privésfeer toelaatbaar is wanneer de virtuele beelden geen enkele verspreiding of publiciteit kennen.

⁸ Over de vragen die in dit verband kunnen rijzen, zie C. Falzone en F. Gazan, “La pornographie enfantine en Belgique”, *J.T.* 2008, (357), 362-363.

⁹ Het in die zin voorkomende woord “ook” dient te worden geschrapt.

tel qu'il s'énoncerait si le projet devait se concrétiser, et 2 actuel de cet article, qui punit la possession de pédopornographie. Dans la rédaction actuelle, la relation entre les deux paragraphes est claire sur ce plan, compte tenu notamment de l'exigence du “dol spécial” que le paragraphe 1er associe à certains actes, mais ce dol spécial n'étant plus maintenu, ce n'est plus le cas.

Les auteurs du projet devront par conséquent réexaminer les modifications qui font l'objet de l'article 6, 1° et 2°, du projet. Ce n'est qu'au regard de l'objectif recherché et de la rédaction finale des dispositions modificatives que l'on pourra déterminer si ces dispositions peuvent se concilier avec les normes supérieures, telles que celles qui garantissent le droit à la protection de la vie privée et la liberté d'expression, plus particulièrement pour pouvoir répondre à la question de savoir si les mesures visées satisfont au principe de proportionnalité auquel il faut avoir égard lorsqu'un droit fondamental est limité pour réaliser un objectif d'intérêt général⁷.

6. Sans préjudice de ce qui est observé au point 5.2, on peut, subsidiairement, encore relever ce qui suit.

6.1. Si l'article 383bis du Code pénal s'applique effectivement aussi à des images purement virtuelles⁸, mieux vaudrait, eu égard notamment au principe de légalité consacré par les articles 12 et 14 de la Constitution, que cet article le précise plus explicitement.

6.2. Selon la phrase à ajouter à l'article 383bis, § 1er, du Code pénal, la disposition pénale qu'elle contient s'applique⁹ lorsque “la personne impliquée ou présentée sur le support visuel” a l'aspect physique d'un mineur, sauf s'il est établi que cette personne était âgée de dix-huit ans au jour de la fabrication ou de l'enregistrement de son image. Reste à savoir si le critère “[avoir] l'aspect physique d'un mineur” est bien adéquat. La “minorité” est en effet une notion juridique qui, en tant que telle, n'est pas associée à des caractéristiques physiques.

7. Selon l'article 383bis, § 5, en projet, du Code pénal, le Roi détermine les conditions dans lesquelles une organisation agréée par lui peut recevoir et traiter les images en vue de leur notification aux autorités judiciaires. Vu la nature de certaines des conditions énumérées dans l'exposé des motifs, qui peuvent avoir une influence sur les poursuites ou

⁷ On pourrait en particulier, le cas échéant, se demander si l'ingérence dans la sphère privée est admissible lorsque les images virtuelles ne font l'objet d'aucune diffusion ni publicité.

⁸ Au sujet des questions qui peuvent se poser à cet égard, voir C. Falzone et F. Gazan, “La pornographie enfantine en Belgique”, *J.T.* 2008, (p. 357), pp. 362-363.

⁹ Le mot “également” figurant dans cette phrase doit être omis.

die een invloed kunnen hebben op de vervolging of raken aan de persoonlijke levenssfeer,¹⁰ en het gegeven dat een strafuitsluitingsgrond wordt ingevoerd, dienen deze voorwaarden in het ontwerp zelf te worden ingeschreven.

Artikel 7

8. In de inleidende zin van artikel 7 van het ontwerp dient de datum van de erin vermelde wet (waarvan het opschrift overigens niet dient te worden vermeld) te worden toegevoegd. Zo die wet niet tot stand komt vóór het voorliggende ontwerp doorgang vindt, dient die zin te worden aangepast.

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van de artikelen 12 en 15 van het ontwerp.

Artikel 8

9. *In fine* van het ontworpen artikel 433novies, § 4, van het Strafwetboek schrijve men in de Nederlandse tekst “tweede tot vijfde lid” in plaats van “lid 2 tot 5”.

Artikel 10

10. Het is onduidelijk waarom *in fine* van artikel 10 van het ontwerp enkel naar artikel 433quinquies, § 1, eerste lid, 1°, van het Strafwetboek wordt verwezen. In artikel 433quinquies, § 3, van het Strafwetboek wordt immers verwezen naar alle pogingen tot het plegen van het in artikel 433quinquies, § 1, van dat wetboek bedoelde misdrijf. De vraag rijst dan ook of het de bedoeling is om enkel te verwijzen naar de poging tot het plegen van het misdrijf bedoeld in artikel 433quinquies, § 1, eerste lid, 1°.

In dat verband verklaarde de gemachtigde het volgende:

“Vanuit overwegingen van coherentie is het aangewezen dat de wettelijke machtiging om het beroepsgeheim te schenden niet enkel zou gelden voor de vormen van mensenhandel zoals voorzien in artikel 433quinquies, § 1, 1°, maar ook o.a. voor het 4° (mensenhandel met als doel het wegnemen van organen) of het 3° (mensenhandel met als doel het verrichten van werk of het verlenen van diensten in strijd met de menselijke waardigheid).

Het zou m.a.w. beter zijn om alle vormen van mensenhandel te viseren in artikel 458bis Sw., m.a.w. i.p.v. enkel “artikel 433quinquies, § 1, eerste lid, 1°” toe te voegen “artikel 433quinquies, § 1, eerste lid”.

Met deze aanpassing kan worden ingestemd.

¹⁰ Zo wordt gewag gemaakt van een voorafgaande screening op eventuele bezwarende gerechtelijke antecedenten in hoofde van de personen die binnen de organisatie de meldingen zullen behandelen, wier identiteit aan de gerechtelijke overheden wordt bekendgemaakt.

touchent à la vie privée¹⁰, et le fait qu'il est prévu une cause exclusive de la peine, ces conditions doivent être inscrites dans le projet proprement dit.

Article 7

8. Dans la phrase liminaire de l'article 7 du projet, il faut ajouter la date de la loi qui y est mentionnée (dont l'intitulé ne doit au demeurant pas être indiqué). Si l'adoption de cette loi ne précède pas celle du projet à l'examen, cette phrase devra être adaptée.

Une même observation vaut à l'égard des articles 12 et 15 du projet.

Article 8

9. À la fin du texte néerlandais de l'article 433novies, § 4, en projet, du Code pénal, on écrira “tweede tot vijfde lid” au lieu de “lid 2 tot 5”.

Article 10

10. On n'aperçoit pas pourquoi, à la fin de l'article 10 du projet, il est uniquement fait référence à l'article 433quinquies, § 1er, alinéa 1er, 1°, du Code pénal. L'article 433quinquies, § 3, du Code pénal vise en effet toutes les tentatives de commettre l'infraction visée à l'article 433quinquies, § 1er, de ce code. La question se pose dès lors de savoir si l'intention est de ne viser que la tentative de commettre l'infraction visée à l'article 433quinquies, § 1er, alinéa 1er, 1°.

À ce sujet, le délégué a déclaré ce qui suit:

“Vanuit overwegingen van coherentie is het aangewezen dat de wettelijke machtiging om het beroepsgeheim te schenden niet enkel zou gelden voor de vormen van mensenhandel zoals voorzien in artikel 433quinquies, § 1, 1°, maar ook o.a. voor het 4° (mensenhandel met als doel het wegnemen van organen) of het 3° (mensenhandel met als doel het verrichten van werk of het verlenen van diensten in strijd met de menselijke waardigheid).

Het zou m.a.w. beter zijn om alle vormen van mensenhandel te viseren in artikel 458bis Sw., m.a.w. i.p.v. enkel “artikel 433quinquies, § 1, eerste lid, 1°” toe te voegen “artikel 433quinquies, § 1, eerste lid”.

On peut marquer son accord sur cette adaptation.

¹⁰ Il est ainsi fait état d'un screening préalable d'éventuels antécédents judiciaires aggravants dans le chef des personnes qui, au sein de l'organisation, traiteront les signalements, et dont l'identité est communiquée aux autorités judiciaires.

Eenzelfde aanpassing dient te worden doorgevoerd in de artikelen 12 (verlenging van de verjaringstermijn) en 13 (behandeling met gesloten deuren) van het ontwerp.

11. Men schrijve in de Nederlandse tekst van artikel 10 van het ontwerp “372 tot 377” in plaats van “372 à 377”.

Artikel 13

12. Men vervange in artikel 13 van het ontwerp de woorden “van hetzelfde wetboek” door de woorden “het Wetboek van Strafvordering”.

De griffier,

Annemie GOOSSENS

De voorzitter,

Jo BAERT

Il y a lieu d'adapter de la même façon les articles 12 (prolongation du délai de prescription) et 13 (examen à huis clos) du projet.

11. Dans le texte néerlandais de l'article 10 du projet, on écrira “372 tot 377” au lieu de “372 à 377”.

Article 13

12. Dans l'article 13 du projet, on remplacera les mots “du même Code” par les mots “du Code d'instruction criminelle”.

Le greffier,

Annemie GOOSSENS

Le président,

Jo BAERT

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

*Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.*

Op de voordracht van de minister van Justitie, de vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken en de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Justitie, de vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken en de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie, zijn ermee belast, in Onze naam, bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

HOOFDSTUK 1**Algemene bepalingen****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

Deze wet vervolledigt de omzetting van de volgende Richtlijnen:

- de Richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad;

- de Richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, en ter vervanging van het Kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad;

- de Richtlijn 2002/90/EG van de Raad van 28 november 2002 omtrent omschrijving van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf, en het Kaderbesluit van de Raad van

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

*À tous, présents et à venir,
SALUT.*

Sur la proposition de notre ministre de Justice, du vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur et du secrétaire d'État à l'Asile et la Migration,

Nous AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le ministre de Justice, le vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur et le secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, sont chargés de présenter, en Notre nom, à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

CHAPITRE 1ER**Dispositions générales****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

La présente loi complète la mise en conformité du droit belge au regard des instruments suivants:

- la Directive 2011/93/UE du Parlement européen et du Conseil du 13 décembre 2011 relative à la lutte contre les abus sexuels et l'exploitation sexuelle des enfants, ainsi que la pédopornographie et remplaçant la décision-cadre 2004/68/JAI du Conseil;

- la Directive 2011/36/UE du Parlement Européen et du Conseil du 5 avril 2011 concernant la prévention de la traite des êtres humains et la lutte contre ce phénomène ainsi que la protection des victimes et remplaçant la Décision-cadre 2002/629/JAI du Conseil;

- la Directive 2002/90/CE du Conseil du 28 novembre 2002 définissant l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers, et la Décision-cadre 2002/946/JAI du Conseil du 28 novembre 2002 visant à renforcer

28 november 2002 tot versterking van het strafrechtelijk kader voor de bestrijding van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf.

HOOFDSTUK 2

Bepalingen tot wijziging van het Strafwetboek

Art. 3

In artikel 372, tweede lid, van het Strafwetboek, gewijzigd bij de wet van 28 november 2000, worden de woorden „maar niet ontvoogd is door het huwelijk” opgeheven.

Art. 4

In artikel 380, § 6, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 26 juni en 28 november 2000, worden de woorden “rechtstreeks, inbegrepen door middel van informatie- en communicatietechnologie,” ingevoegd tussen het woord “minderjarige” en het woord “bijwoont”.

Art. 5

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 382*quinquies* ingevoegd, luidende:

“Art. 382*quinquies*. De publicatie en de verspreiding van teksten, tekeningen, foto's, enigerlei beelden of geluidsfragmenten waaruit de identiteit kan blijken van het slachtoffer van een in dit hoofdstuk genoemd misdrijf zijn verboden en strafbaar overeenkomstig artikel 378bis, tenzij met schriftelijke toestemming van het slachtoffer of met toestemming, ten behoeve van het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek, van de procureur des Konings of van de met het onderzoek belaste magistraat.”.

Art. 6

In artikel 383bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 13 april 1995 en gewijzigd bij de wetten van 26 juni 2000 en 28 november 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen als volgt:

“§ 1. Onverminderd de toepassing van de artikelen 379 en 380 wordt hij die wederrechtelijk kinderporno-grafisch materiaal tentoonstelt, aanbiedt, verkoopt, verhuurt, uitzendt, levert, verdeelt, verspreidt, ter

la cadre pénal pour la répression de l'aide à l'entrée, au transit et au séjour irréguliers.

CHAPITRE 2

Dispositions modifiant le Code pénal

Art. 3

Dans l'article 372, alinéa 2, du Code pénal, modifié par la loi du 28 novembre 2000, les mots “, mais non émancipé par le mariage” sont abrogés.

Art. 4

Dans l'article 380, § 6, du même Code, modifié par les lois du 26 juin et 28 novembre 2000, les mots “, en direct, y compris au moyen des technologies de l'information et de la communication,” sont insérés entre le mot “assisté” et les mots “à la débauche”.

Art. 5

Dans le même Code, un article 382*quinquies* est inséré, rédigé comme suit:

“Art. 382*quinquies*. La publication et la diffusion de textes, de dessins, de photographies, d'images quelconques ou de messages sonores de nature à révéler l'identité de la victime d'une infraction visée au présent chapitre, sont interdites et punies conformément à l'article 378bis, sauf si cette dernière a donné son accord écrit ou si le procureur du Roi ou le magistrat chargé de l'instruction a donné son accord pour les besoins de l'information ou de l'instruction.”.

Art. 6

L'article 383bis du même Code, inséré par la loi du 13 avril 1995 et modifié par les lois du 26 juin 2000 et du 28 novembre 2000, les modifications suivantes sont apportées:

1° le § 1er est remplacé par ce qui suit:

“§ 1er. Sans préjudice de l'application des articles 379 et 380, quiconque aura sans droit exposé, offert, vendu, loué, transmis, fourni, distribué, diffusé, ou mis à disposition, ou remis du matériel pédopornographique

beschikking stelt of overhandigt, of kinderpornografisch materiaal vervaardigt, invoert of doet invoeren, gestraft met opsluiting van vijf jaar tot tien jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot tienduizend euro.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

“§ 2. Hij die wetens en wederrechtelijk kinderpornografisch materiaal verwerft, bezit of zich, met kennis van zaken, door middel van informatie- en communicatietechnologie, de toegang daartoe verschafft, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met geldboete van honderd euro tot duizend euro.”;

3° paragraaf 4 wordt vervangen als volgt:

“§ 4. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder “kinderpornografisch materiaal”:

1° alle materiaal dat de visuele weergave op welke wijze dan ook behelst van een minderjarige die deelneemt aan echte of gesimuleerde expliciete seksuele gedragingen, of dat de weergave behelst van de geslachtsorganen van een minderjarige voor primair seksueel doeleinden;

2° alle materiaal dat de visuele weergave op welke wijze dan ook behelst van een persoon die er als een minderjarige uitziet en die deelneemt aan echte of gesimuleerde expliciete seksuele gedragingen, of dat de weergave behelst van de geslachtsorganen van deze persoon voor primair seksueel doeleinden;

3° realistische afbeeldingen die de weergave behelzen van een niet-bestante minderjarige die deelneemt aan expliciete seksuele gedragingen, of die de weergave behelzen van de geslachtsorganen van dit minderjarige voor primair seksueel doeleinden.”;

4° paragraaf 5 wordt vervangen als volgt: “De artikelen 382, 382ter, 382quater, 382quinquies en 389 zijn van toepassing op de in §§ 1 tot 3 bedoelde misdrijven”.

Art. 7

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 383bis/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 383bis/1. Een door de Koning erkende organisatie kan rechtens meldingen die beelden zouden kunnen bevatten, zoals voorzien in artikel 383bis, ontvangen, de inhoud en de herkomst ervan analyseren en ze aan de politiediensten en gerechtelijke overheden doormelden.

ou l’aura produit, importés ou fait importer, sera puni de la réclusion de cinq ans à dix ans et d’une amende de cinq cents euros à dix mille euros.”;

2° Le § 2 est remplacé par ce qui suit:

“§ 2. Quiconque aura sciemment et sans droit acquis, possédé du matériel pédopornographique ou y aura, en connaissance de cause, accédé par le biais des technologies de l’information et de la communication, sera puni d’un emprisonnement d’un mois à un an et d’une amende de cent euros à mille euros.”;

3° le § 4 est remplacé par la disposition suivante:

“§ 4. Pour l’application du présent article, on entend par “matériel pédopornographique”:

1° tout matériel représentant de manière visuelle, par quelque moyen que ce soit, un mineur se livrant à un comportement sexuellement explicite, réel ou simulé, ou représentant les organes sexuels d’un mineur à des fins principalement sexuelles;

2° tout matériel représentant de manière visuelle, par quelque moyen que ce soit, une personne qui paraît être un mineur se livrant à un comportement sexuellement explicite, réel ou simulé, ou représentant les organes sexuels de cette personne, à des fins principalement sexuelles;

3° des images réalistes représentant un mineur qui n’existe pas, se livrant à un comportement sexuellement explicite, ou représentant les organes sexuels de cet mineur à des fins principalement sexuelles.”;

4° le § 5 est remplacé comme suit: “Les articles 382, 382ter, 382quater, 382quinquies et 389 sont applicables aux infractions visées aux paragraphes 1er à 3”.

Art. 7

Dans le même Code, un article 383bis/1 est inséré, rédigé comme suit:

“Art.383bis/1. Une organisation agréée par le Roi peut de droit recevoir des signalements relatifs à des images susceptibles d’être visées à l’article 383bis, analyser leur contenu et leur origine, et les transmettre aux services de police et autorités judiciaires.

Met het oog daarop voert die organisatie de haar toevertrouwde opdracht uit volgens de nadere regels bepaald door de Koning inzonderheid met betrekking tot:

1° de verplichting lid te zijn van een internationale vereniging van internet hotlines ter bestrijding van kinderpornografie;

2° de doormelding van de voormalde meldingen aan de politiediensten en gerechtelijke overheden;

3° de doormelding van de voormalde meldingen met betrekking tot de in het buitenland gehoste beelden, aan voornoemde internationale vereniging;

4° het toezicht op de personen belast met de ontvangst van de meldingen, met de analyse van de inhoud en van de herkomst ervan en met de doormelding ervan, alsmede van die van de personen belast met de controle van die taken in de organisatie, met toepassing van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen;

5° de jaarlijkse overzending van een activiteitenverslag aan de minister van Justitie;

6° het verbod een gegevensbank op te richten op grond van de beelden die haar werden gemeld.

De Koning bepaalt de procedure voor de toekenning en de intrekking van de erkenning.”.

Art. 8

In artikel 433*septies* van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 5 februari 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder 3° wordt aangevuld met de woorden:

„, of door ontvoering, machtsmisbruik of bedrog;”;

2° een bepaling onder 3*bis* wordt ingevoegd, luidende:

“3*bis*.° ingeval het is gepleegd door het aanbieden of aanvaarden van betalingen of om het even welke voordelen om de toestemming te verkrijgen van een persoon die gezag heeft over het slachtoffer;”.

Dans ce but, cette organisation exécute la mission qui lui est confiée, selon les modalités fixées par le Roi et ayant trait plus particulièrement:

1° à l’obligation d’être membre d’une association internationale de hotlines Internet luttant contre la pédopornographie;

2° à la transmission des signalements précités aux services de police et autorités judiciaires;

3° à la transmission des signalements précités qui sont relatifs à des images hébergées à l’étranger, à l’association internationale précitée;

4° au contrôle des personnes chargées de la réception des signalements, de l’analyse de leur contenu et de leur origine et de leur transmission, et de celle des personnes chargées du contrôle de ces tâches au sein de l’organisation, en application de la loi du 11 décembre 1998 relative à la classification et aux habilitations, attestations et avis de sécurité;

5° à la transmission annuelle d’un rapport d’activités au ministre de la Justice;

6° à l’interdiction de constituer une banque de données à partir des images qui lui ont été signalées.

Le Roi détermine la procédure d’octroi et de retrait de l’agrément.”.

Art. 8

Dans l’article 433*septies* du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 5 février 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° le 3° est complété par les mots:

„, ou en recourant à l’enlèvement, à l’abus d’autorité ou à la tromperie;”;

2° le 3*bis*° est inséré, rédigé comme suit:

“3*bis*.° lorsqu’elle a été commise au moyen de l’offre ou de l’acceptation de paiements ou d’avantages quelconques pour obtenir le consentement d’une personne ayant autorité sur la victime;”.

Art. 9

In artikel 433novies van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 augustus 2005 en gewijzigd bij de wet van 27 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, waarvan de huidige tekst de eerste paragraaf zal vormen, worden de woorden “433sexies, 433septies en 433octies” vervangen door de woorden “433quinquies tot 433octies”;

2° het tweede lid, waarvan de huidige tekst paragraaf twee zal vormen, wordt vervangen door de volgende bepaling:

“§ 2. De rechtbanken kunnen de verboden bedoeld in de artikelen 382, § 2, en 382bis uitspreken ten aanzien van de personen die veroordeeld zijn voor feiten bedoeld in de artikelen 433quinquies tot 433octies, voor een termijn van één jaar tot twintig jaar.”;

3° de huidige tekst van het derde en vierde lid zal de paragrafen 6 en 7 vormen;

4° de paragrafen 3, 4 en 5 worden ingevoegd, luidende als volgt:

“§ 3. Artikel 382quater is van toepassing op de personen die veroordeeld zijn voor feiten bedoeld in de artikelen 433quinquies tot 433octies.

§ 4. Zonder rekening te houden met de hoedanigheid van natuurlijke persoon of rechtspersoon van de uitbater, eigenaar, huurder of zaakvoerder, kan de rechtbank de tijdelijke of definitieve, gedeeltelijke of volledige sluiting bevelen van de onderneming waar de misdrijven bedoeld in de artikelen 433quinquies tot 433octies gepleegd zijn, in overeenstemming met de nadere regels bepaald in artikel 382, § 3, tweede tot vijfde lid.

§ 5. Artikel 389 is van toepassing op § 1, § 2 en § 4.”.

Art. 10

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 433novies/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 433novies/1. De publicatie en de verspreiding van teksten, tekeningen, foto’s, enigerlei beelden of geluidsfragmenten waaruit de identiteit kan blijken van het slachtoffer van het misdrijf bedoeld in artikel 433quinquies, § 1, eerste lid, 1°, of van de poging hier toe, zijn verboden en strafbaar overeenkomstig artikel 378bis, tenzij met schriftelijke toestemming van het

Art. 9

Dans l’article 433novies du même Code, inséré par la loi du 10 août 2005 et modifié par la loi du 27 novembre 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° à l’alinéa 1er dont le texte actuel formera le paragraphe 1er, les mots “433sexies, 433septies et 433octies” sont remplacés par les mots “433quinquies à 433octies”;

2° l’alinéa 2 dont le texte actuel formera le paragraphe 2, est remplacé par la disposition suivante:

“§ 2. Les tribunaux pourront prononcer les interdictions visées aux articles 382, § 2, et 382bis à l’encontre des personnes condamnées pour des faits visés aux articles 433quinquies à 433octies, pour un terme d’un an à vingt ans.”;

3° les textes actuels des alinéas 3 et 4 formeront les paragraphes 6 et 7;

4° les paragraphes 3, 4 et 5 sont insérés, rédigés comme suit:

“§ 3. L’article 382quater est applicable aux personnes condamnées pour des faits visés aux articles 433quinquies à 433octies.

§ 4. Sans avoir égard à la qualité de personne physique ou morale de l’exploitant, propriétaire, locataire ou gérant, le tribunal peut ordonner la fermeture temporaire ou définitive, partielle ou totale de l’entreprise dans laquelle les infractions visées aux articles 433quinquies à 433octies ont été commises, conformément aux modalités prévues à l’article 382, § 3, alinéas 2 à 5.

§ 5. L’article 389 est applicable aux § 1er, § 2 et § 4.”.

Art. 10

Un article 433novies/1 rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

“Art. 433novies/1. La publication et la diffusion de textes, de dessins, de photographies, d’images quelconques ou de messages sonores de nature à révéler l’identité de la victime de l’infraction visée à l’article 433quinquies, § 1er, alinéa 1er, 1°, ou de la tentative de cette infraction, sont interdites et punies conformément à l’article 378bis, sauf si cette dernière a donné son

slachtoffer of met toestemming, ten behoeve van het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek, van de procureur des Konings of van de met het onderzoek belaste magistraat.”.

Art. 11

In artikel 458bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 28 november 2000 en gewijzigd bij de wetten van 30 november 2011, 23 februari 2012 en 10 april 2014, worden de woorden “372 tot 377, 377*quater*, 392 tot 394, 396 tot 405*ter*, 409, 423, 425 en 426” vervangen door de woorden “372 tot 377, 377*quater*, 379, 380, 383*bis*, §§ 1 en 2, 392 tot 394, 396 tot 405*ter*, 409, 423, 425, 426 en 433*quinquies*”.

HOOFDSTUK 3

Bepalingen tot wijziging van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering

Art. 12

In artikel 10*ter*, eerste lid, van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering, vervangen door de wet van 28 november 2000 en gewijzigd door de wet van 10 augustus 2005, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de bepaling onder 1° worden de woorden “433*sexies*, 433*septies* en 433*octies*” vervangen door de woorden “433*quinquies* tot 433*octies*”;

2° in de bepaling onder 3° worden de woorden “77*ter*, 77*quater* en 77*quinquies*” vervangen door de woorden “77*bis* tot 77*quinquies*”.

Art. 13

In artikel 21, eerste lid, 2°, tweede streepje, van dezelfde Titel, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 5 februari 2016, worden de woorden “372 tot 377, 377*quater*, 379, 380, 409 en 433*quinquies*, § 1, eerste lid, 1°, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “372 tot 377, 377*quater*, 379, 380, 383*bis*, § 1, 409 en 433*quinquies*, § 1, eerste lid, 1°, van het Strafwetboek, en de poging om dat laatste misdrijf te plegen”.

accord écrit ou si le procureur du Roi ou le magistrat chargé de l’instruction a donné son accord pour les besoins de l’information ou de l’instruction.”.

Art. 11

Dans l’article 458bis du même Code, inséré par la loi du 28 novembre 2000 et modifié par les lois du 30 novembre 2011, du 23 février 2012 et du 10 avril 2014, les mots “372 à 377, 377*quater*, 392 à 394, 396 à 405*ter*, 409, 423, 425 et 426” sont remplacés par les mots “372 à 377, 377*quater*, 379, 380, 383*bis*, §§ 1er et 2, 392 à 394, 396 à 405*ter*, 409, 423, 425, 426 et 433*quinquies*”.

CHAPITRE 3

Dispositions modifiant le Titre Préliminaire du Code de procédure pénale

Art. 12

Dans l’article 10*ter*, alinéa 1, du Titre Préliminaire du Code de procédure pénale, remplacé par la loi du 28 novembre 2000 et modifié par la loi du 10 août 2005, les modifications suivantes sont apportées:

1° au 1°, les mots “433*sexies*, 433*septies* et 433*octies*” sont remplacés par les mots “433*quinquies* à 433*octies*”;

2° au 3°, les mots “77*ter*, 77*quater* et 77*quinquies*” sont remplacés par les mots “77*bis* à 77*quinquies*”.

Art. 13

Dans l’article 21, alinéa 1er, 2°, second tiret, du même Titre, modifié en dernier lieu par la loi du 5 février 2016, les mots “372 à 377, 377*quater*, 379, 380, 409 et 433*quinquies*, § 1er, alinéa 1er, 1°, du Code pénal” sont remplacés par les mots “372 à 377, 377*quater*, 379, 380, 383*bis*, § 1er, 409 et 433*quinquies*, § 1er, alinéa 1er, 1°, du Code pénal et la tentative de commettre cette dernière infraction.”.

HOOFDSTUK 4

Bepaling tot wijziging van het Wetboek van strafvordering

Art. 14

In artikel 190, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering, gewijzigd bij de wet van 4 juli 1989, worden de woorden “artikelen 372 tot 378 van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “artikelen 372 tot 378, 379, 380, 383bis, §§ 1 en 2, of op artikel 433*quinquies* van het Strafwetboek in geval van uitbuiting van prostitutie of andere vormen van seksuele uitbuiting”.

HOOFDSTUK 5

Bepalingen tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen

Art. 15

In artikel 77 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, gewijzigd bij de wet van 10 augustus 2005, worden de woorden “of poogt te helpen” ingevoegd tussen de woorden “die geen onderdaan is van een lidstaat van de Europese Unie helpt” en de woorden “het grondgebied van een lidstaat”.

Art. 16

In artikel 77*quater* van dezelfde wet, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 5 februari 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder 3° wordt aangevuld met de woorden:

“*, of door ontvoering, machtsmisbruik of bedrog;*”;

2° een bepaling onder 3*bis*° wordt ingevoegd, luidende:

“3*bis*° *ingeval het is gepleegd door het aanbieden of aanvaarden van betalingen of om het even welke voordelen om de toestemming te verkrijgen van een persoon die gezag heeft over het slachtoffer;*”.

CHAPITRE 4

Disposition modifiant le Code d'instruction criminelle

Art. 14

Dans l’article 190, alinéa 1er, du Code d’instruction criminelle, modifié par la loi du 4 juillet 1989, les mots “articles 372 à 378 du Code pénal” sont remplacés par les mots “articles 372 à 378, 379, 380, 383bis, § 1er et § 2, ou sur l’article 433*quinquies* du Code pénal en cas d’exploitation de la prostitution ou d’autres formes d’exploitation sexuelle”.

CHAPITRE 5

Dispositions modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

Art. 15

Dans l’article 77 de la loi du 15 décembre 1980 sur l’accès au territoire, le séjour, l’établissement et l’éloignement des étrangers, modifié par la loi du 10 août 2005, les mots “ou tente d'aider” sont insérés entre les mots “Quiconque aide sciemment” et les mots “une personne non ressortissante”.

Art. 16

Dans l’article 77*quater* de la même loi, modifié en dernier lieu par la loi du 15 février 2016, les modifications suivantes sont apportées:

1° le 3° est complété par les mots:

“*, ou en recourant à l’enlèvement, à l’abus d’autorité ou à la tromperie;*”;

2° le 3*bis*° est inséré, rédigé comme suit:

“3*bis*° lorsqu’elle a été commise au moyen de l’offre ou de l’acceptation de paiements ou d’avantages quelconques pour obtenir le consentement d’une personne ayant autorité sur la victime;”.

Art. 17

In artikel 77sexies, eerste lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 10 augustus 2005, worden de woorden "77ter, 77quater en 77quinquies" vervangen door de woorden "77bis tot 77quinquies".

HOOFDSTUK 6

**Bepaling tot wijziging van de wet van
13 april 1995 houdende bepalingen
tot bestrijding van de mensenhandel
en van de mensensmokkel**

Art. 18

In artikel 11, § 1, 1°, van de wet van 13 april 1995, gewijzigd bij de wet van 10 augustus 2005, houdende bepalingen tot bestrijding van de mensenhandel en van de mensensmokkel worden de woorden "379, 380," opgeheven.

Gegeven te Brussel, 24 februari 2016

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Justitie,

Koen GEENS

*De vice-eersteminister en minister van
Veiligheid en Binnenlandse Zaken,*

Jan JAMBON

De staatssecretaris voor Asiel en Migratie,

Theo FRANCKEN

Art. 17

Dans l'article 77sexies, alinéa 1er, de la même loi, inséré par la loi du 10 août 2005, les mots "77ter, 77quater et 77quinquies" sont remplacés par les mots "77bis à 77quinquies".

CHAPITRE 6

**Disposition modifiant la loi du
13 avril 1995 contenant des dispositions
en vue de la répression de la traite
et du trafic des êtres humains**

Art. 18

Dans l'article 11, § 1er, 1°, de la loi du 13 avril 1995 contenant des dispositions en vue de la répression de la traite et du trafic des êtres humains, modifié par la loi du 10 août 2005, les mots "379, 380," sont abrogés.

Donné à Bruxelles, le 24 février 2016

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le ministre de la Justice,

Koen GEENS

*Le vice-premier ministre et ministre
de la Sécurité et de l'Intérieur,*

Jan JAMBON

Le secrétaire d'État à l'Asile et la Migration,

Theo FRANCKEN

BIJLAGE

ANNEXE

BASISTEKST	BASISTEKST AANGEPAST AAN HET ONTWERP
Strafwetboek	
Artikel 372	
<p>Elke aanranding van de eerbaarheid, zonder geweld of bedreiging gepleegd op de persoon of met behulp van de persoon van een kind van het mannelijke of vrouwelijke geslacht beneden de volle leeftijd van zestien jaar, wordt gestraft met opsluiting van vijf jaar tot tien jaar.</p> <p>De aanranding van de eerbaarheid, zonder geweld of bedreiging door een bloedverwant in de opgaande lijn of adoptant gepleegd op de persoon of met behulp van de persoon van een minderjarige, zelfs indien deze de volle leeftijd van zestien jaar heeft bereikt, maar niet ontvoogd is door het huwelijk, wordt gestraft met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar. Dezelfde straf wordt toegepast indien de schuldige hetzij de broer of de zus van het minderjarige slachtoffer is of ieder ander persoon die een soortgelijke positie heeft in het gezin, hetzij onverschillig welke persoon die gewoonlijk of occasioneel met het slachtoffer samenwoont en die over dat slachtoffer gezag heeft.</p>	<p>Elke aanranding van de eerbaarheid, zonder geweld of bedreiging gepleegd op de persoon of met behulp van de persoon van een kind van het mannelijke of vrouwelijke geslacht beneden de volle leeftijd van zestien jaar, wordt gestraft met opsluiting van vijf jaar tot tien jaar.</p> <p>De aanranding van de eerbaarheid, zonder geweld of bedreiging door een bloedverwant in de opgaande lijn of adoptant gepleegd op de persoon of met behulp van de persoon van een minderjarige, zelfs indien deze de volle leeftijd van zestien jaar heeft bereikt [...], wordt gestraft met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar. Dezelfde straf wordt toegepast indien de schuldige hetzij de broer of de zus van het minderjarige slachtoffer is of ieder ander persoon die een soortgelijke positie heeft in het gezin, hetzij onverschillig welke persoon die gewoonlijk of occasioneel met het slachtoffer samenwoont en die over dat slachtoffer gezag heeft.</p>
Artikel 380	
<p>§ 1. Met gevangenisstraf van een jaar tot vijf jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot vijfentwintigduizend euro , wordt gestraft :</p> <p>1° hij die, ten einde eens anders driften te voldoen, een meerderjarige zelfs met zijn toestemming, aanwerft, meeneemt, wegbrengt of bij zich houdt met het oog op het plegen van ontucht of prostitutie;</p> <p>2° hij die een huis van ontucht of prostitutie houdt;</p> <p>3° hij die kamers of enige andere ruimte verkoopt, verhuurt of ter beschikking stelt met het oog op prostitutie met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren;</p> <p>4° hij die, op welke manier ook, eens anders ontucht of prostitutie exploiteert.</p>	<p>§ 1. Met gevangenisstraf van een jaar tot vijf jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot vijfentwintigduizend euro , wordt gestraft :</p> <p>1° hij die, ten einde eens anders driften te voldoen, een meerderjarige zelfs met zijn toestemming, aanwerft, meeneemt, wegbrengt of bij zich houdt met het oog op het plegen van ontucht of prostitutie;</p> <p>2° hij die een huis van ontucht of prostitutie houdt;</p> <p>3° hij die kamers of enige andere ruimte verkoopt, verhuurt of ter beschikking stelt met het oog op prostitutie met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren;</p> <p>4° hij die, op welke manier ook, eens anders ontucht of prostitutie exploiteert.</p>

<p>§ 2. Poging tot de in § 1 bedoelde misdrijven wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van honderd euro tot vijfduizend euro.</p> <p>§ 3. Met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot vijftigduizend euro wordt gestraft het plegen van de in § 1 bedoelde misdrijven wanneer de dader daarbij :</p> <p>1° direct of indirect gebruik maakt van listige kunstgrepen, geweld, bedreigingen of enige andere vorm van dwang;</p> <p>2° of misbruik maakt van de kwetsbare toestand waarin een persoon verkeert ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onwaardigheid.</p> <p>§ 4. Met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van duizend euro tot honderdduizend euro wordt gestraft :</p> <p>1° hij die, ten einde eens anders driften te voldoen, rechtstreeks of via een tussenpersoon, een minderjarige, zelfs met zijn toestemming aanwerft, meeneemt, wegbrengt of bij zich houdt met het oog op het plegen van ontucht of prostitutie;</p> <p>2° hij die, rechtstreeks of via een tussenpersoon, een huis van ontucht of prostitutie houdt waar minderjarigen prostitutie of ontucht plegen;</p> <p>3° hij die kamers of enige andere ruimte verkoopt, verhuurt of ter beschikking stelt van een minderjarige met het oog op ontucht of prostitutie met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren;</p> <p>4° hij die, op welke manier ook, de ontucht of prostitutie van een minderjarige exploiteert.</p> <p>5° hij die door de overhandiging, het aanbod of de belofte van een materieel of financieel voordeel ontucht of prostitutie van een minderjarige heeft verkregen.</p> <p>§ 5. De misdrijven bedoeld in § 4 worden gestraft met opsluiting van vijftien jaar tot twintig jaar en met geldboete van duizend euro tot honderdduizend euro als zij ten aanzien van een minderjarige onder de</p>	<p>§ 2. Poging tot de in § 1 bedoelde misdrijven wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van honderd euro tot vijfduizend euro.</p> <p>§ 3. Met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot vijftigduizend euro wordt gestraft het plegen van de in § 1 bedoelde misdrijven wanneer de dader daarbij :</p> <p>1° direct of indirect gebruik maakt van listige kunstgrepen, geweld, bedreigingen of enige andere vorm van dwang;</p> <p>2° of misbruik maakt van de kwetsbare toestand waarin een persoon verkeert ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onwaardigheid.</p> <p>§ 4. Met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van duizend euro tot honderdduizend euro wordt gestraft :</p> <p>1° hij die, ten einde eens anders driften te voldoen, rechtstreeks of via een tussenpersoon, een minderjarige, zelfs met zijn toestemming aanwerft, meeneemt, wegbrengt of bij zich houdt met het oog op het plegen van ontucht of prostitutie;</p> <p>2° hij die, rechtstreeks of via een tussenpersoon, een huis van ontucht of prostitutie houdt waar minderjarigen prostitutie of ontucht plegen;</p> <p>3° hij die kamers of enige andere ruimte verkoopt, verhuurt of ter beschikking stelt van een minderjarige met het oog op ontucht of prostitutie met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren;</p> <p>4° hij die, op welke manier ook, de ontucht of prostitutie van een minderjarige exploiteert.</p> <p>5° hij die door de overhandiging, het aanbod of de belofte van een materieel of financieel voordeel ontucht of prostitutie van een minderjarige heeft verkregen.</p> <p>§ 5. De misdrijven bedoeld in § 4 worden gestraft met opsluiting van vijftien jaar tot twintig jaar en met geldboete van duizend euro tot honderdduizend euro als zij ten aanzien van een minderjarige onder de</p>
---	---

<p>zestien jaar worden gepleegd.</p> <p>§ 6. Hij die ontucht of prostitutie van een minderjarige bijwoont, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot twee jaar en met geldboete van honderd euro tot tweeduizend euro.</p> <p>§ 7. De boete wordt zo veel keer toegepast als er slachtoffers zijn.</p>	<p>zestien jaar worden gepleegd.</p> <p>§ 6. Hij die ontucht of prostitutie van een minderjarige rechtstreeks, inbegrepen door middel van informatie- en communicatietechnologie bijwoont, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot twee jaar en met geldboete van honderd euro tot tweeduizend euro.</p> <p>§ 7. De boete wordt zo veel keer toegepast als er slachtoffers zijn.</p>
Artikel 382quinquies	
	<p>De publicatie en de verspreiding van teksten, tekeningen, foto's, enigerlei beelden of geluidsfragmenten waaruit de identiteit kan blijken van het slachtoffer van een in dit hoofdstuk genoemd misdrijf zijn verboden en strafbaar overeenkomstig artikel 378bis, tenzij met schriftelijke toestemming van het slachtoffer of met toestemming, ten behoeve van het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek, van de procureur des Konings of van de met het onderzoek belaste magistraat.</p>
Artikel 383bis	
<p>§ 1. Onverminderd de toepassing van de artikelen 379 en 380 wordt hij die zinnebeelden, voorwerpen, films, foto's, dia's of andere beelddragers die houdingen of seksuele handelingen met pornografisch karakter voorstellen waarbij minderjarigen betrokken zijn of worden voorgesteld, tentoonstelt, verkoopt, verhuurt, verspreidt, uitzendt of overhandigt, ze met het oog op de handel of de verspreiding vervaardigt of in voorraad heeft, invoert of doet invoeren, aan een vervoer- of een distributieagent overhandigt, gestraft met opsluiting van vijf jaar tot tien jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot tienduizend euro.</p> <p>§ 2. Hij die wetens de in § 1 bedoelde zinnebeelden, voorwerpen, films, foto's, dia's of andere beelddragers bezit of zich, met kennis van zaken, via een informaticasysteem of enig ander technologisch middel, de</p>	<p>§1. Onverminderd de toepassing van de artikelen 379 en 380 wordt hij die wederrechtelijk kinderpornografisch materiaal tentoonstelt, aanbiedt, verkoopt, verhuurt, uitzendt, levert, verdeelt, verspreidt, ter beschikking stelt of overhandigt, of kinderpornografisch materiaal vervaardigt, invoert of doet invoeren, gestraft met opsluiting van vijf jaar tot tien jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot tienduizend euro.</p> <p>§ 2. Hij die wetens en wederrechtelijk kinderpornografisch materiaal verwerft, bezit of zich, met kennis van zaken, door middel van informatie- en communicatietechnologie, de toegang</p>

<p>toegang daartoe verschaft, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met geldboete van honderd euro tot duizend euro.</p> <p>§ 3. Het in § 1 bedoelde misdrijf wordt gestraft met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot vijftigduizend euro indien het een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betreft, ongeacht of de schuldige de hoedanigheid van leidend persoon heeft of niet.</p> <p>§ 4. De bijzondere verbeurdverklaring zoals bedoeld in artikel 42, 1°, kan worden toegepast voor de misdrijven bedoeld in de §§ 1 en 2, zelfs wanneer de zaken waarop zij betrekking heeft, niet het eigendom van de veroordeelde zijn.</p> <p>§ 5. De artikelen 382 en 389 zijn van toepassing op de in §§ 1 en 3 bedoelde misdrijven.</p>	<p>daartoe verschaft, wordt gestraft met gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met geldboete van honderd euro tot duizend euro.</p> <p>§ 3. Het in § 1 bedoelde misdrijf wordt gestraft met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van vijfhonderd euro tot vijftigduizend euro indien het een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betreft, ongeacht of de schuldige de hoedanigheid van leidend persoon heeft of niet.</p> <p>§ 4. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder “kinderpornografisch materiaal”:</p> <p>1° alle materiaal dat de visuele weergave op welke wijze dan ook behelst van een minderjarige die deelneemt aan echte of gesimuleerde expliciete seksuele gedragingen, of dat de weergave behelst voor primair seksuele doeleinden van de geslachtsorganen van een minderjarige;</p> <p>2° alle materiaal dat de visuele weergave op welke wijze dan ook behelst van een persoon die er als een minderjarige uitziet en die deelneemt aan echte of gesimuleerde expliciete seksuele gedragingen, of dat de weergave behelst voor primair seksuele doeleinden van de geslachtsorganen van deze persoon,</p> <p>3° realistische afbeeldingen die de weergave behelzen van een niet-bestante minderjarige dat deelneemt aan expliciete seksuele gedragingen, of die de weergave behelzen voor primair seksuele doeleinden van de geslachtsorganen van dit minderjarige.</p> <p>§5. De artikelen 382, 382ter, 382quater, 382quinquies en 389 zijn van toepassing op de in §§ 1 tot 3 bedoelde misdrijven.</p>
--	--

Artikel 383bis/1	
	<p>Een door de Koning erkende organisatie kan rechtens meldingen die beelden zouden kunnen bevatten, zoals voorzien in artikel 383bis, ontvangen, de inhoud en de herkomst ervan analyseren en ze aan de politiediensten en gerechtelijke overheden doormelden.</p> <p>Met het oog daarop voert die organisatie de haar toevertrouwde opdracht uit volgens de nadere regels bepaald door de Koning inzonderheid met betrekking tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1° de verplichting lid te zijn van een internationale vereniging van internet hotlines ter bestrijding van kinderpornografie; 2° de doormelding van de voormelde meldingen aan de politiediensten en gerechtelijke overheden; 3° de doormelding van de voormelde meldingen met betrekking tot de in het buitenland gehoste beelden, aan voornoemde internationale vereniging; 4° het toezicht op de personen belast met de ontvangst van de meldingen, met de analyse van de inhoud en van de herkomst ervan en met de doormelding ervan, alsmede van die van de personen belast met de controle van die taken in de organisatie, met toepassing van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen; 5° de jaarlijkse overzending van een activiteitenverslag aan de minister van Justitie; 6° het verbod een gegevensbank op te richten op grond van de beelden die haar werden gemeld. <p>De Koning bepaalt de procedure voor de toekenning en de intrekking van de erkenning.</p>
Artikel 433septies	
Het in artikel 433quinquies, § 1, bedoelde misdrijf wordt gestraft met opsluiting van	Het in artikel 433quinquies, § 1, bedoelde misdrijf wordt gestraft met opsluiting van

<p>tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van duizend euro tot honderdduizend euro in de volgende gevallen :</p> <p>1° ingeval het misdrijf is gepleegd ten opzichte van een minderjarige;</p> <p>2° ingeval het is gepleegd door misbruik te maken van de kwetsbare toestand waarin een persoon verkeert ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze heeft dan zich te laten misbruiken;</p> <p>3° ingeval het is gepleegd door direct of indirect gebruik te maken van listige kunstgrepen, geweld, bedreigingen of enige vorm van dwang;</p> <p>4° ingeval het leven van het slachtoffer opzettelijk of door grove nalatigheid in gevaar is gebracht;</p> <p>5° ingeval het misdrijf een ongeneeslijk lijkende ziekte, hetzij een ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid van meer dan vier maanden, hetzij het volledig verlies van een orgaan of van het gebruik van een orgaan, hetzij een zware vermindering heeft veroorzaakt;</p> <p>6° in geval van de betrokken activiteit een gewoonte wordt gemaakt;</p> <p>7° ingeval het een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betreft, ongeacht of de schuldige de hoedanigheid van leidend persoon heeft of niet.</p> <p>De boete wordt zo veel keer toegepast als er slachtoffers zijn.</p>	<p>tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van duizend euro tot honderdduizend euro in de volgende gevallen :</p> <p>1° ingeval het misdrijf is gepleegd ten opzichte van een minderjarige;</p> <p>2° ingeval het is gepleegd door misbruik te maken van de kwetsbare toestand waarin een persoon verkeert ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze heeft dan zich te laten misbruiken;</p> <p>3° ingeval het is gepleegd door direct of indirect gebruik te maken van listige kunstgrepen, geweld, bedreigingen of enige vorm van dwang, of door ontvoering, machtsmisbruik of bedrog;</p> <p>3bis° ingeval het is gepleegd door het aanbieden of aanvaarden van betalingen of om het even welke voordelen om de toestemming te verkrijgen van een persoon die gezag heeft over het slachtoffer;</p> <p>4° ingeval het leven van het slachtoffer opzettelijk of door grove nalatigheid in gevaar is gebracht;</p> <p>5° ingeval het misdrijf een ongeneeslijk lijkende ziekte, hetzij een ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid van meer dan vier maanden, hetzij het volledig verlies van een orgaan of van het gebruik van een orgaan, hetzij een zware vermindering heeft veroorzaakt;</p> <p>6° in geval van de betrokken activiteit een gewoonte wordt gemaakt;</p> <p>7° ingeval het een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betreft, ongeacht of de schuldige de hoedanigheid van leidend persoon heeft of niet.</p> <p>De boete wordt zo veel keer toegepast als er slachtoffers zijn.</p>
---	---

Artikel 433novies	
<p>In de gevallen bedoeld in de artikelen 433sexies, 433septies en 433octies worden de schuldigen bovendien veroordeeld tot ontzetting van de in artikel 31, eerste lid genoemde rechten.</p> <p>Zonder rekening te houden met de hoedanigheid van natuurlijke persoon of rechtspersoon van de uitbater, eigenaar, huurder of zaakvoerder, kan de rechbank de tijdelijke of definitieve, gedeeltelijke of volledige sluiting bevelen van de onderneming waar het in artikel 433quinquies bedoelde misdrijf is gepleegd.</p> <p>De bijzondere verbeurdverklaring zoals bedoeld in artikel 42, 1°, wordt toegepast op degenen die zich schuldig hebben gemaakt aan het in artikel 433quinquies bedoelde misdrijf, zelfs wanneer de zaken waarop zij betrekking heeft geen eigendom van de veroordeelde zijn, zonder dat deze verbeurdverklaring nochtans de rechten van derden op de goederen die het voorwerp kunnen uitmaken van de verbeurdverklaring schaadt. Zij moet in dezelfde omstandigheden ook worden toegepast op het roerend goed, het deel ervan, het onroerend goed, de kamer of enige andere ruimte. Ze kan ook worden toegepast op de tegenwaarde van deze roerende of onroerende goederen die werden vervreemd tussen het tijdstip waarop het misdrijf werd gepleegd en de</p>	<p>§1. In de gevallen bedoeld in de artikelen 433quinquies tot 433octies worden de schuldigen bovendien veroordeeld tot ontzetting van de in artikel 31, eerste lid genoemde rechten.</p> <p>§2. De rechbanken kunnen de verboden bedoeld in de artikelen 382, § 2, en 382bis uitspreken ten aanzien van de personen die veroordeeld zijn voor feiten bedoeld in de artikelen 433quinquies tot 433octies, voor een termijn van één jaar tot twintig jaar.</p> <p>§3. Artikel 382quater is van toepassing op de personen die veroordeeld zijn wegens feiten bedoeld in de artikelen 433quinquies tot 433octies.</p> <p>§4. Zonder rekening te houden met de hoedanigheid van natuurlijke persoon of rechtspersoon van de uitbater, eigenaar, huurder of zaakvoerder, kan de rechbank de tijdelijke of definitieve, gedeeltelijke of volledige sluiting bevelen van de onderneming waar de misdrijven bedoeld in de artikelen 433quinquies tot 433octies gepleegd zijn, in overeenstemming met de nadere regels bepaald in artikel 382, §3, tweede tot vijfde lid.</p> <p>§5. Artikel 389 is van toepassing op §1, §2 en §4.</p> <p>§6. De bijzondere verbeurdverklaring zoals bedoeld in artikel 42, 1°, wordt toegepast op degenen die zich schuldig hebben gemaakt aan het in artikel 433quinquies bedoelde misdrijf, zelfs wanneer de zaken waarop zij betrekking heeft geen eigendom van de veroordeelde zijn, zonder dat deze verbeurdverklaring nochtans de rechten van derden op de goederen die het voorwerp kunnen uitmaken van de verbeurdverklaring schaadt. Zij moet in dezelfde omstandigheden ook worden toegepast op het roerend goed, het deel ervan, het onroerend goed, de kamer of enige andere ruimte. Ze kan ook worden toegepast op de tegenwaarde van deze roerende of onroerende goederen die werden vervreemd tussen het tijdstip waarop het misdrijf werd gepleegd en de</p>

definitieve rechterlijke beslissing. In geval van beslag op een onroerend goed, wordt gehandeld overeenkomstig de vormvoorschriften van artikel 35bis van het Wetboek van strafvordering.	definitieve rechterlijke beslissing. §7. In geval van beslag op een onroerend goed, wordt gehandeld overeenkomstig de vormvoorschriften van artikel 35bis van het Wetboek van strafvordering.
Artikel 433novies/1	
	De publicatie en de verspreiding van teksten, tekeningen, foto's, enigerlei beelden of geluidsfragmenten waaruit de identiteit kan blijken van het slachtoffer van het misdrijf bedoeld in artikel 433quinquies, § 1, eerste lid, 1°, of van de poging hiertoe, zijn verboden en strafbaar overeenkomstig artikel 378bis, tenzij met schriftelijke toestemming van het slachtoffer of met toestemming, ten behoeve van het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek, van de procureur des Konings of van de met het onderzoek belaste magistraat.
Artikel 458bis	
Eenieder, die uit hoofde van zijn staat of beroephouder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven in de artikelen 372 tot 377, 377quater, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425 en 426, gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, partnergeweld, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid kan, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422bis, het misdrijf ter kennis brengen van de procureur des Konings, hetzij wanneer er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de fysieke of psychische integriteit van de minderjarige of de bedoelde kwetsbare persoon en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen, hetzij wanneer er aanwijzingen zijn van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer worden van de in voormalde artikelen bedoelde misdrijven en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van	Eenieder, die uit hoofde van zijn staat of beroephouder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven in de artikelen 372 tot 377, 377quater, 379, 380, 383bis, §§ 1 en 2, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425, 426 en 433quinquies , gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, partnergeweld, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid kan, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422bis, het misdrijf ter kennis brengen van de procureur des Konings, hetzij wanneer er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de fysieke of psychische integriteit van de minderjarige of de bedoelde kwetsbare persoon en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen, hetzij wanneer er aanwijzingen zijn van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer worden van de in voormalde artikelen bedoelde misdrijven en

anderen kan beschermen.	hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen.
<u>Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering</u>	
Artikel 10ter	
Eenieder kan in België vervolgd worden wanneer hij zich buiten het grondgebied van het Rijk schuldig maakt aan :	Eenieder kan in België vervolgd worden wanneer hij zich buiten het grondgebied van het Rijk schuldig maakt aan :
1° een van de misdrijven bepaald in de artikelen 379, 380, 381, 383bis, §§ 1 en 3, 433sexies, 433septies en 433octies van het Strafwetboek;	1° een van de misdrijven bepaald in de artikelen 379, 380, 381, 383bis, §§ 1 en 3, 433quinquies tot 433octies van het Strafwetboek;
2° een van de misdrijven bepaald in de artikelen 372 tot 377, 377quater en 409, van hetzelfde Wetboek, indien het feit werd gepleegd op een minderjarige;	2° een van de misdrijven bepaald in de artikelen 372 tot 377, 377quater en 409, van hetzelfde Wetboek, indien het feit werd gepleegd op een minderjarige;
3° een van de misdrijven bepaald in de artikelen 77ter, 77quater en 77quinquies, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en in de artikelen 10 tot 13 van de wet van 9 maart 1993 ertoe strekkende de exploitatie van huwelijksbureaus te regelen en te controleren.	3° een van de misdrijven bepaald in de artikelen 77bis tot 77quinquies , van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en in de artikelen 10 tot 13 van de wet van 9 maart 1993 ertoe strekkende de exploitatie van huwelijksbureaus te regelen en te controleren.
4° een van de misdrijven bepaald in de artikelen 137, 140 en 141 van het Strafwetboek die gepleegd zijn tegen een Belgische onderdaan of instelling, of tegen een instelling van de Europese Unie of van een orgaan opgericht overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap of het Verdrag betreffende de Europese Unie, die in het Rijk is gevestigd.	4° een van de misdrijven bepaald in de artikelen 137, 140 en 141 van het Strafwetboek die gepleegd zijn tegen een Belgische onderdaan of instelling, of tegen een instelling van de Europese Unie of van een orgaan opgericht overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap of het Verdrag betreffende de Europese Unie, die in het Rijk is gevestigd.
Indien de verdachte niet in België wordt gevonden, kan de vervolging, met inbegrip van het onderzoek, ingeval het misdrijf gepleegd werd door een vreemdeling tegen een persoon die op het moment van de feiten een Belgische onderdaan is of tegen een instelling bedoeld in het eerste lid, slechts plaatsgrijpen op vordering van de federale procureur of de procureur des Konings, die eventuele klachten beoordeelt.	Indien de verdachte niet in België wordt gevonden, kan de vervolging, met inbegrip van het onderzoek, ingeval het misdrijf gepleegd werd door een vreemdeling tegen een persoon die op het moment van de feiten een Belgische onderdaan is of tegen een instelling bedoeld in het eerste lid, slechts plaatsgrijpen op vordering van de federale procureur of de procureur des Konings, die eventuele klachten beoordeelt.
Ingeval, met toepassing van het vorige lid, een klacht aanhangig is gemaakt bij de federale procureur of de procureur des	Ingeval, met toepassing van het vorige lid, een klacht aanhangig is gemaakt bij de federale procureur of de procureur des Konings, vordert hij dat de onderzoeksrechter naar deze klacht een onderzoek instelt, behalve indien :

<p>Konings, vordert hij dat de onderzoeksrechter naar deze klacht een onderzoek instelt, behalve indien :</p> <p>1° de klacht kennelijk niet gegrond is; of 2° de feiten bedoeld in de klacht niet overeenstemmen met een kwalificatie van de in het artikel 137 van het Strafwetboek bedoelde misdrijven; of 3° uit deze klacht geen ontvankelijke strafvordering kan volgen; of 4° uit de concrete omstandigheden van de zaak blijkt dat deze zaak, in het belang van een goede rechtsbedeling en met eerbiediging van de internationale verplichtingen van België, aanhangig zou moeten worden gemaakt hetzij bij de internationale rechtscolleges, hetzij voor een rechtscollege van de plaats waar de feiten zijn gepleegd, hetzij voor een rechtscollege van de Staat waarvan de dader een onderdaan is of van de plaats waar hij kan worden gevonden, en dit voor zover dit rechtscollege de kenmerken van onafhankelijkheid, onpartijdigheid en billijkheid vertoont, zoals dat onder meer kan blijken uit de relevante internationale verbintenissen waardoor België en deze Staat gebonden zijn.</p> <p>Indien hij van oordeel is dat een of meer van de in het derde lid, 1°, 2° en 3°, bedoelde voorwaarden vervuld zijn, doet de federale procureur of de procureur-generaal voor de kamer van inbeschuldigingstelling vorderingen die beogen te beslissen, naargelang van het geval, dat er geen reden is tot vervolging of dat de strafvordering niet ontvankelijk is. Enkel de federale procureur of de procureur-generaal wordt gehoord.</p> <p>Indien de kamer van inbeschuldigingstelling vaststelt dat geen van de in het derde lid, 1°, 2° en 3°, bedoelde voorwaarden vervuld zijn, wijst deze de territoriaal bevoegde onderzoeksrechter aan en bepaalt zij op welke feiten het onderzoek betrekking heeft. Indien de in het vierde lid bedoelde vordering, uitgaat van de federale procureur, maakt zij de zaak aanhangig bij de in artikel 47duodecies, § 3, van het Wetboek van strafvordering bedoelde deken van de onderzoeksrechters.</p> <p>Vervolgens wordt gehandeld</p> <p>overeenkomstig het gemeen recht.</p> <p>De federale procureur of de procureur-generaal heeft het recht cassatieberoep in te stellen tegen de arresten gewezen met toepassing van het vierde en het vijfde lid. Dit beroep wordt in alle gevallen ingesteld</p>	<p>1° de klacht kennelijk niet gegrond is; of 2° de feiten bedoeld in de klacht niet overeenstemmen met een kwalificatie van de in het artikel 137 van het Strafwetboek bedoelde misdrijven; of 3° uit deze klacht geen ontvankelijke strafvordering kan volgen; of 4° uit de concrete omstandigheden van de zaak blijkt dat deze zaak, in het belang van een goede rechtsbedeling en met eerbiediging van de internationale verplichtingen van België, aanhangig zou moeten worden gemaakt hetzij bij de internationale rechtscolleges, hetzij voor een rechtscollege van de plaats waar de feiten zijn gepleegd, hetzij voor een rechtscollege van de Staat waarvan de dader een onderdaan is of van de plaats waar hij kan worden gevonden, en dit voor zover dit rechtscollege de kenmerken van onafhankelijkheid, onpartijdigheid en billijkheid vertoont, zoals dat onder meer kan blijken uit de relevante internationale verbintenissen waardoor België en deze Staat gebonden zijn.</p> <p>Indien hij van oordeel is dat een of meer van de in het derde lid, 1°, 2° en 3°, bedoelde voorwaarden vervuld zijn, doet de federale procureur of de procureur-generaal voor de kamer van inbeschuldigingstelling vorderingen die beogen te beslissen, naargelang van het geval, dat er geen reden is tot vervolging of dat de strafvordering niet ontvankelijk is. Enkel de federale procureur of de procureur-generaal wordt gehoord.</p> <p>Indien de kamer van inbeschuldigingstelling vaststelt dat geen van de in het derde lid, 1°, 2° en 3°, bedoelde voorwaarden vervuld zijn, wijst deze de territoriaal bevoegde onderzoeksrechter aan en bepaalt zij op welke feiten het onderzoek betrekking heeft. Indien de in het vierde lid bedoelde vordering, uitgaat van de federale procureur, maakt zij de zaak aanhangig bij de in artikel 47duodecies, § 3, van het Wetboek van strafvordering bedoelde deken van de onderzoeksrechters.</p> <p>Vervolgens wordt gehandeld</p> <p>overeenkomstig het gemeen recht.</p> <p>De federale procureur of de procureur-generaal heeft het recht cassatieberoep in te stellen tegen de arresten gewezen met toepassing van het vierde en het vijfde lid. Dit beroep wordt in alle gevallen ingesteld</p>
---	---

overeenkomstig het gemeen recht.	binnen vijftien dagen te rekenen van de uitspraak van het arrest.
De federale procureur of de procureur-generaal heeft het recht cassatieberoep in te stellen tegen de arresten gewezen met toepassing van het vierde en het vijfde lid. Dit beroep wordt in alle gevallen ingesteld binnen vijftien dagen te rekenen van de uitspraak van het arrest.	In het in het derde lid, 4°, bedoelde geval seponeert de federale procureur of de procureur des Konings de zaak en geeft hij van zijn beslissing kennis aan de minister van Justitie. Tegen deze beslissing tot seponering staat geen enkel rechtsmiddel open.
Artikel 21	
<p>Behoudens wat de misdrijven betreft omschreven in de artikelen 136bis, 136ter en 136quater van het Strafwetboek, en behoudens de overige uitzonderingen bedoeld in de wet, verjaart de strafvordering, te rekenen van de dag waarop het misdrijf is gepleegd:</p> <p>1° door verloop van twintig jaren voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een misdaad die strafbaar is met levenslange opsluiting, of - een van de misdaden omschreven in de artikelen 102, tweede lid, 122, derde punt, 138, §1, eerste lid, 9°, 376, eerste lid, 393 of 417ter, derde lid, van het Strafwetboek, 30, § 2, van de wet van 27 juni 1937 houdende herziening van de wet van 16 November 1919, betreffende de regeling der Luchtvaart, 34, 35, 68, derde lid, 69, tweede en derde lid, van de wet van 5 juni 1928 houdende herziening van het Tucht- en Strafwetboek voor de koopvaardij en de zeevisscherij of 4, § 3, derde lid, van de wet van 30 december 2009 betreffende de strijd tegen piraterij op zee, ingeval het is gepleegd op een persoon van minder dan achttien jaar; <p>2° door verloop van vijftien jaren voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een van de misdaden bedoeld in 1°, tweede streepje, ingeval het niet is gepleegd op een persoon van minder dan achttien jaar, of - een van de misdrijven omschreven in de artikelen 372 tot 377, 377quater, 379, 380, 409 en 433quinquies, § 1, eerste lid, 1°, van 	<p>Behoudens wat de misdrijven betreft omschreven in de artikelen 136bis, 136ter en 136quater van het Strafwetboek, en behoudens de overige uitzonderingen bedoeld in de wet, verjaart de strafvordering, te rekenen van de dag waarop het misdrijf is gepleegd:</p> <p>1° door verloop van twintig jaren voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een misdaad die strafbaar is met levenslange opsluiting, of - een van de misdaden omschreven in de artikelen 102, tweede lid, 122, derde punt, 138, §1, eerste lid, 9°, 376, eerste lid, 393 of 417ter, derde lid, van het Strafwetboek, 30, § 2, van de wet van 27 juni 1937 houdende herziening van de wet van 16 November 1919, betreffende de regeling der Luchtvaart, 34, 35, 68, derde lid, 69, tweede en derde lid, van de wet van 5 juni 1928 houdende herziening van het Tucht- en Strafwetboek voor de koopvaardij en de zeevisscherij of 4, § 3, derde lid, van de wet van 30 december 2009 betreffende de strijd tegen piraterij op zee, ingeval het is gepleegd op een persoon van minder dan achttien jaar; <p>2° door verloop van vijftien jaren voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een van de misdaden bedoeld in 1°, tweede streepje, ingeval het niet is gepleegd op een persoon van minder dan achttien jaar, of - een van de misdrijven omschreven in de artikelen 372 tot 377, 377quater, 379, 380, 383bis, §1, 409 en 433quinquies, § 1,

<p>het Strafwetboek, ingeval het is gepleegd op een persoon van minder dan achttien jaar;</p> <p>3° door verloop van tien jaren voor een andere misdaad;</p> <p>4° door verloop van vijf jaren voor een ander wanbedrijf;</p> <p>5° door verloop van een jaar voor een wanbedrijf dat in een overtreding wordt omgezet;</p> <p>6° door verloop van zes maanden voor een andere overtreding.</p> <p>Nochtans blijven de verjaringstermijnen van de strafvordering die worden bepaald in het eerste lid, 1° en 2°, alsook voor de misdaden die strafbaar zijn met opsluiting van meer dan twintig jaar, ongewijzigd indien de straf wordt verminderd of gewijzigd wegens verzachtende omstandigheden.</p>	<p>eerste lid, 1°, van het Strafwetboek, en de poging om dat laatste misdrijf te plegen, ingeval het is gepleegd op een persoon van minder dan achttien jaar;</p> <p>3° door verloop van tien jaren voor een andere misdaad;</p> <p>4° door verloop van vijf jaren voor een ander wanbedrijf;</p> <p>5° door verloop van een jaar voor een wanbedrijf dat in een overtreding wordt omgezet;</p> <p>6° door verloop van zes maanden voor een andere overtreding.</p> <p>Nochtans blijven de verjaringstermijnen van de strafvordering die worden bepaald in het eerste lid, 1° en 2°, alsook voor de misdaden die strafbaar zijn met opsluiting van meer dan twintig jaar, ongewijzigd indien de straf wordt verminderd of gewijzigd wegens verzachtende omstandigheden.</p>
---	--

Wetboek van strafvordering

Artikel 190	
<p>De behandeling geschiedt in het openbaar, op straffe van nietigheid. Wanneer de vervolgingen zijn gegrond op de artikelen 372 tot 378 van het Strafwetboek, kan het vonnisgerecht bevelen dat de zaak met gesloten deuren wordt behandeld, indien een van de partijen of het slachtoffer het vraagt, namelijk met het oog op de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer.</p> <p>De procureur des Konings, de burgerlijke partij of haar raadsman, zetten de zaak uiteen; de processen-verbaal of verslagen, indien er opgemaakt zijn, worden door de griffier voorgelezen, de getuigen voor en tegen worden gehoord, indien daartoe grond bestaat, en de wrakingen worden voorgedragen en er wordt over beslist; de stukken die tot overtuiging of tot ontlasting kunnen dienen, worden aan de getuigen en aan de partijen vertoond; de beklaagde wordt ondervraagd; de beklaagde en de burgerrechtelijk aansprakelijke personen of hun advocaat dragen hun verdediging voor; de procureur des Konings vat de zaak samen en neemt zijn conclusie; de beklaagde en de</p>	<p>De behandeling geschiedt in het openbaar, op straffe van nietigheid. Wanneer de vervolgingen zijn gegrond op de artikelen 372 tot 378, 379, 380, 383bis, §§1 en 2, of op artikel 433quinquies van het Strafwetboek in geval van uitbuiting van prostitutie of andere vormen van seksuele uitbuiting, kan het vonnisgerecht bevelen dat de zaak met gesloten deuren wordt behandeld, indien een van de partijen of het slachtoffer het vraagt, namelijk met het oog op de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer.</p> <p>De procureur des Konings, de burgerlijke partij of haar raadsman, zetten de zaak uiteen; de processen-verbaal of verslagen, indien er opgemaakt zijn, worden door de griffier voorgelezen, de getuigen voor en tegen worden gehoord, indien daartoe grond bestaat, en de wrakingen worden voorgedragen en er wordt over beslist; de stukken die tot overtuiging of tot ontlasting kunnen dienen, worden aan de getuigen en aan de partijen vertoond; de beklaagde wordt ondervraagd; de beklaagde en de</p>

<p>voor het misdrijf burgerrechtelijk aansprakelijke personen of hun advocaat kunnen antwoorden.</p> <p>Het vonnis wordt onmiddellijk of ten laatste op de terechting volgende op die waarop de debatten gesloten zijn verklaard, uitgesproken.</p>	<p>burgerrechtelijk aansprakelijke personen of hun advocaat dragen hun verdediging voor; de procureur des Konings vat de zaak samen en neemt zijn conclusie; de beklaagde en de voor het misdrijf burgerrechtelijk aansprakelijke personen of hun advocaat kunnen antwoorden.</p> <p>Het vonnis wordt onmiddellijk of ten laatste op de terechting volgende op die waarop de debatten gesloten zijn verklaard, uitgesproken.</p>
<u>Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen</u>	
Artikel 77	
<p>Hij die wetens en willens een persoon die geen onderdaan is van een lidstaat van de Europese Unie helpt het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie of van een Staat die partij is bij een internationale overeenkomst betreffende de overschrijding van de buitengrenzen, die België bindt, binnen te komen of aldaar te verblijven, dan wel erdoor te reizen, zulks in strijd met de wetgeving van deze Staat, hetzij in de handelingen die de binnengang, de doorreis of het verblijf voorbereid hebben of ze vergemakkelijkt hebben, hetzij in de feiten die ze voltooid hebben, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van zeventienhonderd euro tot zesduizend euro, of met een van die straffen alleen.</p> <p>Het eerste lid is niet van toepassing indien de hulp voornamelijk om humanitaire redenen verleend wordt.</p>	<p>Hij die wetens en willens een persoon die geen onderdaan is van een lidstaat van de Europese Unie helpt of poogt te helpen het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie of van een Staat die partij is bij een internationale overeenkomst betreffende de overschrijding van de buitengrenzen, die België bindt, binnen te komen of aldaar te verblijven, dan wel erdoor te reizen, zulks in strijd met de wetgeving van deze Staat, hetzij in de handelingen die de binnengang, de doorreis of het verblijf voorbereid hebben of ze vergemakkelijkt hebben, hetzij in de feiten die ze voltooid hebben, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van zeventienhonderd euro tot zesduizend euro, of met een van die straffen alleen.</p> <p>Het eerste lid is niet van toepassing indien de hulp voornamelijk om humanitaire redenen verleend wordt.</p>
Artikel 77quater	
<p>Het in artikel 77bis bedoelde misdrijf wordt gestraft met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van duizend euro tot honderdduizend euro in de volgende gevallen :</p> <p>1° ingeval het misdrijf is gepleegd ten opzichte van een minderjarige;</p> <p>2° ingeval het is gepleegd door misbruik te maken van de kwetsbare toestand waarin een persoon verkeert ten gevolge van zijn</p>	<p>Het in artikel 77bis bedoelde misdrijf wordt gestraft met opsluiting van tien jaar tot vijftien jaar en met geldboete van duizend euro tot honderdduizend euro in de volgende gevallen :</p> <p>1° ingeval het misdrijf is gepleegd ten opzichte van een minderjarige;</p> <p>2° ingeval het is gepleegd door misbruik te maken van de kwetsbare toestand waarin een persoon verkeert ten gevolge van zijn</p>

<p>onwettige of precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze heeft dan zich te laten misbruiken;</p> <p>3° ingeval het is gepleegd door direct of indirect gebruik te maken van listige kunstgrepen, geweld, bedreigingen of enige vorm van dwang;</p> <p>4° ingeval het leven van het slachtoffer opzettelijk of door grove nalatigheid in gevaar is gebracht;</p> <p>5° ingeval het misdrijf een ongeneeslijk lijkende ziekte, hetzij een ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid van meer dan vier maanden, hetzij het volledig verlies van een orgaan of van het gebruik van een orgaan, hetzij een zware vermindering heeft veroorzaakt;</p> <p>6° in geval van de betrokken activiteit een gewoonte wordt gemaakt;</p> <p>7° ingeval het een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betreft, ongeacht of de schuldige de hoedanigheid van leidend persoon heeft of niet.</p> <p>De boete wordt zo veel keer toegepast als er slachtoffers zijn.</p>	<p>onwettige of precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze heeft dan zich te laten misbruiken;</p> <p>3° ingeval het is gepleegd door direct of indirect gebruik te maken van listige kunstgrepen, geweld, bedreigingen of enige vorm van dwang, of door ontvoering, machtsmisbruik of bedrog;</p> <p>3bis° ingeval het is gepleegd door het aanbieden of aanvaarden van betalingen of om het even welke voordelen om de toestemming te verkrijgen van een persoon die gezag heeft over het slachtoffer;</p> <p>4° ingeval het leven van het slachtoffer opzettelijk of door grove nalatigheid in gevaar is gebracht;</p> <p>5° ingeval het misdrijf een ongeneeslijk lijkende ziekte, hetzij een ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid van meer dan vier maanden, hetzij het volledig verlies van een orgaan of van het gebruik van een orgaan, hetzij een zware vermindering heeft veroorzaakt;</p> <p>6° in geval van de betrokken activiteit een gewoonte wordt gemaakt;</p> <p>7° ingeval het een daad van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging betreft, ongeacht of de schuldige de hoedanigheid van leidend persoon heeft of niet.</p> <p>De boete wordt zo veel keer toegepast als er slachtoffers zijn.</p>
Artikel 77sexies	
<p>In de gevallen bedoeld in de artikelen 77ter, 77quater en 77quinquies worden de schuldigen bovendien veroordeeld tot ontsnapping van de in artikel 31 van het Strafwetboek genoemde rechten.</p> <p>De bijzondere verbeurdverklaring zoals bedoeld in artikel 42, 1°, van het Strafwetboek wordt toegepast op degenen die zich schuldig hebben gemaakt aan de in de artikelen 77bis tot 77quinquies bedoelde misdrijven, zelfs ingeval de zaken waarop zij</p>	<p>In de gevallen bedoeld in de artikelen 77bis tot 77quinquies worden de schuldigen bovendien veroordeeld tot ontsnapping van de in artikel 31 van het Strafwetboek genoemde rechten.</p> <p>De bijzondere verbeurdverklaring zoals bedoeld in artikel 42, 1°, van het Strafwetboek wordt toegepast op degenen die zich schuldig hebben gemaakt aan de in de artikelen 77bis tot 77quinquies bedoelde misdrijven, zelfs ingeval de zaken waarop zij</p>

<p>betrekking heeft, geen eigendom van de veroordeelde zijn, zonder dat deze verbeurdverklaring nochtans de rechten van derden op de goederen die het voorwerp kunnen uitmaken van de verbeurdverklaring schaadt. Zij moet in dezelfde omstandigheden ook worden toegepast op het roerend goed, het deel ervan, het onroerend goed, de kamer of enige andere ruimte. Ze kan ook worden toegepast op de tegenwaarde van deze roerende of onroerende goederen die werden vervreemd tussen het tijdstip waarop het misdrijf werd gepleegd en de definitieve rechterlijke beslissing.</p> <p>In geval van beslag op een onroerend goed, wordt gehandeld overeenkomstig de vormvoorschriften van artikel 35bis van het Wetboek van strafvordering.</p>	<p>betrekking heeft, geen eigendom van de veroordeelde zijn, zonder dat deze verbeurdverklaring nochtans de rechten van derden op de goederen die het voorwerp kunnen uitmaken van de verbeurdverklaring schaadt. Zij moet in dezelfde omstandigheden ook worden toegepast op het roerend goed, het deel ervan, het onroerend goed, de kamer of enige andere ruimte. Ze kan ook worden toegepast op de tegenwaarde van deze roerende of onroerende goederen die werden vervreemd tussen het tijdstip waarop het misdrijf werd gepleegd en de definitieve rechterlijke beslissing.</p> <p>In geval van beslag op een onroerend goed, wordt gehandeld overeenkomstig de vormvoorschriften van artikel 35bis van het Wetboek van strafvordering.</p>
---	---

Wet van 13 april 1995 13 APRIL 1995 houdende bepalingen tot bestrijding van de mensenhandel en van de mensensmokkel

Artikel 11

<p>§ 1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt beschouwd :</p> <p>1° als mensenhandel : de misdrijven die bedoeld worden in de artikelen 379, 380, 433quinquies tot 433octies van het Strafwetboek;</p> <p>2° als mensensmokkel : de misdrijven die bedoeld worden in de artikelen 77bis tot 77quinquies van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.</p> <p>§ 2. Binnen het kader van zijn bevoegdheden, bepaalt de Koning de regels en de concrete maatregelen die Hij ten voordele van de slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel opportuun acht ten einde hen te helpen, onder meer, bij het doen van eventuele gerechtelijke stappen.</p> <p>§ 3. Artikel 2 van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding wordt aangevuld als volgt : " Bovendien heeft het Centrum de opdracht de bestrijding van de mensenhandel te</p>	<p>§ 1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt beschouwd :</p> <p>1° als mensenhandel : de misdrijven die bedoeld worden in de artikelen [...] 433quinquies tot 433octies van het Strafwetboek;</p> <p>2° als mensensmokkel : de misdrijven die bedoeld worden in de artikelen 77bis tot 77quinquies van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.</p> <p>§ 2. Binnen het kader van zijn bevoegdheden, bepaalt de Koning de regels en de concrete maatregelen die Hij ten voordele van de slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel opportuun acht ten einde hen te helpen, onder meer, bij het doen van eventuele gerechtelijke stappen.</p> <p>§ 3. Artikel 2 van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding wordt aangevuld als volgt : " Bovendien heeft het Centrum de opdracht de bestrijding van de mensenhandel te</p>
--	--

<p>stimuleren".</p> <p>§ 4. In artikel 3, 5°, van dezelfde wet worden tussen de woorden "ingegeven daden" en de woorden "aanleiding kan geven" de woorden "of waartoe de toepassing van de wet van ... houdende bepalingen tot bestrijding van de mensenhandel en van de kinderpornografie " ingevoegd.</p> <p>§ 5. De door de Koning daartoe erkende verenigingen en de instellingen van openbaar nut kunnen in rechte optreden in alle rechtsgeschillen waartoe de toepassing van deze wet aanleiding kan geven.</p>	<p>stimuleren".</p> <p>§ 4. In artikel 3, 5°, van dezelfde wet worden tussen de woorden "ingegeven daden" en de woorden "aanleiding kan geven" de woorden "of waartoe de toepassing van de wet van ... houdende bepalingen tot bestrijding van de mensenhandel en van de kinderpornografie " ingevoegd.</p> <p>§ 5. De door de Koning daartoe erkende verenigingen en de instellingen van openbaar nut kunnen in rechte optreden in alle rechtsgeschillen waartoe de toepassing van deze wet aanleiding kan geven.</p>
--	--

TEXTE DE BASE	TEXTE DE BASE ADAPTÉ AU PROJET DE LOI
<u>Code pénal</u>	
Article 372	
<p>Tout attentat à la pudeur commis sans violences ni menaces sur la personne ou à l'aide de la personne d'un enfant de l'un ou de l'autre sexe, âgé de moins de seize ans accomplis, sera puni de la réclusion de cinq ans à dix ans.</p> <p>Sera puni de la réclusion de dix à quinze ans l'attentat à la pudeur commis, sans violences ni menaces, par tout ascendant ou adoptant sur la personne ou à l'aide de la personne d'un mineur, même âgé de seize ans accomplis, mais non émancipé par le mariage. La même peine sera appliquée si le coupable est soit le frère ou la sœur de la victime mineure ou toute personne qui occupe une position similaire au sein de la famille, soit toute personne cohabitant habituellement ou occasionnellement avec elle et qui a autorité sur elle.</p>	<p>Tout attentat à la pudeur commis sans violences ni menaces sur la personne ou à l'aide de la personne d'un enfant de l'un ou de l'autre sexe, âgé de moins de seize ans accomplis, sera puni de la réclusion de cinq ans à dix ans.</p> <p>Sera puni de la réclusion de dix à quinze ans l'attentat à la pudeur commis, sans violences ni menaces, par tout ascendant ou adoptant sur la personne ou à l'aide de la personne d'un mineur, même âgé de seize ans accomplis [...]. La même peine sera appliquée si le coupable est soit le frère ou la sœur de la victime mineure ou toute personne qui occupe une position similaire au sein de la famille, soit toute personne cohabitant habituellement ou occasionnellement avec elle et qui a autorité sur elle.</p>
Article 380	
<p>§ 1. Sera puni d'un emprisonnement d'un an à cinq ans et d'une amende de cinq cents euros à vingt-cinq mille euros :</p> <p>1° quiconque, pour satisfaire les passions d'autrui, aura embauché, entraîné, détourné ou retenu, en vue de la débauche ou de la prostitution, même de son consentement, une personne majeure ;</p> <p>2° quiconque aura tenu une maison de débauche ou de prostitution ;</p> <p>3° quiconque aura vendu, loué ou mis à disposition aux fins de la prostitution des chambres ou tout autre local dans le but de réaliser un profit anormal ;</p> <p>4° quiconque aura, de quelque manière que ce soit, exploité la débauche ou la prostitution d'autrui.</p> <p>§ 2. La tentative de commettre les infractions visées au § 1er sera punie d'un emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de cent euros à cinq mille</p>	<p>§ 1. Sera puni d'un emprisonnement d'un an à cinq ans et d'une amende de cinq cents euros à vingt-cinq mille euros :</p> <p>1° quiconque, pour satisfaire les passions d'autrui, aura embauché, entraîné, détourné ou retenu, en vue de la débauche ou de la prostitution, même de son consentement, une personne majeure ;</p> <p>2° quiconque aura tenu une maison de débauche ou de prostitution ;</p> <p>3° quiconque aura vendu, loué ou mis à disposition aux fins de la prostitution des chambres ou tout autre local dans le but de réaliser un profit anormal ;</p> <p>4° quiconque aura, de quelque manière que ce soit, exploité la débauche ou la prostitution d'autrui.</p> <p>§ 2. La tentative de commettre les infractions visées au § 1er sera punie d'un emprisonnement de six mois à trois ans et d'une amende de cent euros à cinq mille</p>

<p>euros.</p> <p>§ 3. Seront punies de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de cinq cents euros à cinquante mille euros, les infractions visées au § 1er, dans la mesure où leur auteur :</p> <p>1° fait usage, de façon directe ou indirecte, de manoeuvres frauduleuses, de violence, de menaces ou d'une forme quelconque de contrainte ;</p> <p>2° ou abuse de la situation de vulnérabilité dans laquelle se trouve une personne en raison de sa situation administrative illégale ou précaire, de son âge, d'un état de grossesse, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale.</p> <p>§ 4. Sera puni de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de mille euros à cent mille euros :</p> <p>1° quiconque, pour satisfaire les passions d'autrui, aura embauché, entraîné, détourné ou retenu, soit directement soit par un intermédiaire, un mineur, même de son consentement, en vue de la débauche ou de la prostitution ;</p> <p>2° quiconque aura tenu, soit directement soit par un intermédiaire, une maison de débauche ou de prostitution où des mineurs se livrent à la prostitution ou à la débauche ;</p> <p>3° quiconque aura vendu, loué ou mis à disposition d'un mineur, aux fins de la débauche ou de la prostitution, des chambres ou tout autre local dans le but de réaliser un profit anormal ;</p> <p>4° quiconque aura exploité, de quelque manière que ce soit, la débauche ou la prostitution d'un mineur.</p> <p>5° quiconque aura obtenu par la remise, l'offre ou la promesse d'un avantage matériel ou financier, la débauche ou la prostitution d'un mineur.</p> <p>§ 5. Les infractions visées au § 4 seront punies de la réclusion de quinze ans à vingt ans et d'une amende de mille euros à cent mille euros si elles sont commises à l'égard d'un mineur de moins de seize ans.</p> <p>§ 6. Quiconque aura assisté , en direct, y compris au moyen des technologies de l'information et de la communication, à la débauche ou à la prostitution d'un mineur</p>	<p>euros.</p> <p>§ 3. Seront punies de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de cinq cents euros à cinquante mille euros, les infractions visées au § 1er, dans la mesure où leur auteur :</p> <p>1° fait usage, de façon directe ou indirecte, de manoeuvres frauduleuses, de violence, de menaces ou d'une forme quelconque de contrainte ;</p> <p>2° ou abuse de la situation de vulnérabilité dans laquelle se trouve une personne en raison de sa situation administrative illégale ou précaire, de son âge, d'un état de grossesse, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale.</p> <p>§ 4. Sera puni de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de mille euros à cent mille euros :</p> <p>1° quiconque, pour satisfaire les passions d'autrui, aura embauché, entraîné, détourné ou retenu, soit directement soit par un intermédiaire, un mineur, même de son consentement, en vue de la débauche ou de la prostitution ;</p> <p>2° quiconque aura tenu, soit directement soit par un intermédiaire, une maison de débauche ou de prostitution où des mineurs se livrent à la prostitution ou à la débauche ;</p> <p>3° quiconque aura vendu, loué ou mis à disposition d'un mineur, aux fins de la débauche ou de la prostitution, des chambres ou tout autre local dans le but de réaliser un profit anormal ;</p> <p>4° quiconque aura exploité, de quelque manière que ce soit, la débauche ou la prostitution d'un mineur.</p> <p>5° quiconque aura obtenu par la remise, l'offre ou la promesse d'un avantage matériel ou financier, la débauche ou la prostitution d'un mineur.</p> <p>§ 5. Les infractions visées au § 4 seront punies de la réclusion de quinze ans à vingt ans et d'une amende de mille euros à cent mille euros si elles sont commises à l'égard d'un mineur de moins de seize ans.</p> <p>§ 6. Quiconque aura assisté , en direct, y compris au moyen des technologies de l'information et de la communication, à la débauche ou à la prostitution d'un mineur</p>
---	---

<p>euros.</p> <p>§ 7. L'amende sera appliquée autant de fois qu'il y a de victimes.</p>	<p>sera puni d'un emprisonnement de un mois à deux ans et d'une amende de cent euros à deux mille euros.</p> <p>§ 7. L'amende sera appliquée autant de fois qu'il y a de victimes.</p>
Article 382quinquies	
	<p>La publication et la diffusion de textes, de dessins, de photographies, d'images quelconques ou de messages sonores de nature à révéler l'identité de la victime d'une infraction visée au présent chapitre, sont interdites et punies conformément à l'article 378bis, sauf si cette dernière a donné son accord écrit ou si le procureur du Roi ou le magistrat chargé de l'instruction a donné son accord pour les besoins de l'information ou de l'instruction.</p>
Article 383bis	
<p>§ 1. Sans préjudice de l'application des articles 379 et 380, quiconque aura exposé, vendu, loué, distribué, diffusé ou remis des emblèmes, objets, films, photos, diapositives ou autres supports visuels qui représentent des positions ou des actes sexuels à caractère pornographique, impliquant ou présentant des mineurs ou les aura, en vue du commerce ou de la distribution, fabriqués ou détenus, importés ou fait importer, remis à un agent de transport ou de distribution, sera puni de la réclusion de cinq ans à dix ans et d'une amende de cinq cents euros à dix mille euros.</p> <p>§ 2. Quiconque aura sciemment possédé les emblèmes, objets, films, photos, diapositives ou autres supports visuels visés sous le § 1er ou y aura, en connaissance de cause, accédé par un système informatique ou par tout moyen technologique, sera puni d'un emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de cent euros à mille euros.</p> <p>§ 3. L'infraction visée sous le § 1er, sera punie de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de cinq cents euros à</p>	<p>§ 1. Sans préjudice de l'application des articles 379 et 380, quiconque aura sans droit exposé, offert, vendu, loué, transmis, fourni, distribué, diffusé, ou mis à disposition, ou remis du matériel pédopornographique ou l'aura produit, importés ou fait importer, sera puni de la réclusion de cinq ans à dix ans et d'une amende de cinq cents euros à dix mille euros.</p> <p>§ 2. Quiconque aura sciemment et sans droit acquis, possédé du matériel pédopornographique ou y aura, en connaissance de cause, accédé par le biais des technologies de l'information et de la communication, sera puni d'un emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de cent euros à mille euros.</p> <p>§ 3. L'infraction visée sous le § 1er, sera punie de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de cinq cents euros à</p>

<p>cinquante mille euros, si elle constitue un acte de participation à l'activité principale ou accessoire d'une association, et ce, que le coupable ait ou non la qualité de dirigeant.</p> <p>§ 4. La confiscation spéciale prévue à l'article 42, 1°, peut être appliquée à l'égard des infractions visées aux §§ 1er et 2, même lorsque la propriété des choses sur lesquelles elle porte n'appartient pas au condamné.</p> <p>§ 5. Les articles 382 et 389 sont applicables aux infractions visées aux §§ 1er et 3.</p>	<p>cinquante mille euros, si elle constitue un acte de participation à l'activité principale ou accessoire d'une association, et ce, que le coupable ait ou non la qualité de dirigeant.</p> <p>§4. Pour l'application du présent article, on entend par «matériel pédopornographique»:</p> <p>1° tout matériel représentant de manière visuelle, par quelque moyen que ce soit, un mineur se livrant à un comportement sexuellement explicite, réel ou simulé, ou représentant les organes sexuels d'un mineur à des fins principalement sexuelles ;</p> <p>2° tout matériel représentant de manière visuelle, par quelque moyen que ce soit, une personne qui paraît être un mineur se livrant à un comportement sexuellement explicite, réel ou simulé, ou représentant les organes sexuels de cette personne, à des fins principalement sexuelles ;</p> <p>3° des images réalistes représentant un mineur qui n'existe pas, se livrant à un comportement sexuellement explicite, ou représentant les organes sexuels de cet mineur à des fins principalement sexuelles.</p> <p>§5. Les articles 382, 382ter, 382quater, 382quinquies et 389 sont applicables aux infractions visées aux paragraphes 1 à 3.</p>
--	--

Article 383bis/1

	<p>Une organisation agréée par le Roi peut de droit recevoir des signalements relatifs à des images susceptibles d'être visées à l'article 383bis, analyser leur contenu et leur origine, et les transmettre aux services de police et autorités judiciaires.</p> <p>Dans ce but, cette organisation exécute la mission qui lui est confiée, selon les modalités fixées par le Roi et ayant trait plus particulièrement:</p> <p>1° à l'obligation d'être membre d'une association internationale de hotlines</p>
--	--

	<p>Internet luttant contre la pédopornographie ;</p> <p>2° à la transmission des signalements précités aux services de police et autorités judiciaires;</p> <p>3° à la transmission des signalements précités qui sont relatifs à des images hébergées à l'étranger, à l'association internationale précitée ;</p> <p>4° au contrôle des personnes chargées de la réception des signalements, de l'analyse de leur contenu et de leur origine et de leur transmission, et de celle des personnes chargées du contrôle de ces tâches au sein de l'organisation, en application de la loi du 11 décembre 1998 relative à la classification et aux habilitations, attestations et avis de sécurité;</p> <p>5° à la transmission annuelle d'un rapport d'activités au Ministre de la Justice;</p> <p>6° à l'interdiction de constituer une banque de données à partir des images qui lui ont été signalées.</p> <p>Le Roi détermine la procédure d'octroi et de retrait de l'agrément.</p>
Article 433septies	
L'infraction prévue à l'article 433quinquies, § 1er, sera punie de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de mille euros à cent mille euros dans les cas suivants :	L'infraction prévue à l'article 433quinquies, § 1er, sera punie de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de mille euros à cent mille euros dans les cas suivants :

1° lorsque l'infraction a été commise envers un mineur;

2° lorsqu'elle a été commise en abusant de la situation de vulnérabilité dans laquelle se trouve une personne en raison de sa situation administrative illégale ou précaire, de sa situation sociale précaire, de son âge, d'un état de grossesse, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale, de manière telle que la personne n'a en fait pas d'autre choix véritable et acceptable que de se soumettre à cet abus;

3° lorsqu'elle a été commise en faisant usage, de façon directe ou indirecte, de manœuvres frauduleuses, de violence, de menaces ou d'une forme quelconque de contrainte;

L'infraction prévue à l'article 433quinquies, § 1er, sera punie de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de mille euros à cent mille euros dans les cas suivants :

1° lorsque l'infraction a été commise envers un mineur;

2° lorsqu'elle a été commise en abusant de la situation de vulnérabilité dans laquelle se trouve une personne en raison de sa situation administrative illégale ou précaire, de sa situation sociale précaire, de son âge, d'un état de grossesse, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale, de manière telle que la personne n'a en fait pas d'autre choix véritable et acceptable que de se soumettre à cet abus;

3° lorsqu'elle a été commise en faisant usage, de façon directe ou indirecte, de manœuvres frauduleuses, de violence, de menaces ou d'une forme quelconque de contrainte, **ou en recourant à l'enlèvement, à l'abus d'autorité ou à la tromperie** ;

<p>4° lorsque la vie de la victime a été mise en danger délibérément ou par négligence grave;</p> <p>5° lorsque l'infraction a causé une maladie paraissant incurable, une incapacité de travail personnel de plus de quatre mois, la perte complète d'un organe ou de l'usage d'un organe, ou une mutilation grave;</p> <p>6° lorsque l'activité concernée constitue une activité habituelle;</p> <p>7° lorsqu'elle constitue un acte de participation à l'activité principale ou accessoire d'une association, et ce, que le coupable ait ou non la qualité de dirigeant.</p> <p>L'amende sera appliquée autant de fois qu'il y a de victimes.</p>	<p>3bis° lorsqu'elle a été commise au moyen de l'offre ou de l'acceptation de paiements ou d'avantages quelconques pour obtenir le consentement d'une personne ayant autorité sur la victime ;</p> <p>4° lorsque la vie de la victime a été mise en danger délibérément ou par négligence grave;</p> <p>5° lorsque l'infraction a causé une maladie paraissant incurable, une incapacité de travail personnel de plus de quatre mois, la perte complète d'un organe ou de l'usage d'un organe, ou une mutilation grave;</p> <p>6° lorsque l'activité concernée constitue une activité habituelle;</p> <p>7° lorsqu'elle constitue un acte de participation à l'activité principale ou accessoire d'une association, et ce, que le coupable ait ou non la qualité de dirigeant.</p> <p>L'amende sera appliquée autant de fois qu'il y a de victimes.</p>
Article 433novies	
<p>Dans les cas visés aux articles 433sexies, 433septies et 433octies, les coupables seront en outre condamnés à l'interdiction des droits énoncés à l'article 31, alinéa 1er.</p> <p>Sans avoir égard à la qualité de personne physique ou morale de l'exploitant, propriétaire, locataire ou gérant, le tribunal peut ordonner la fermeture temporaire ou définitive, partielle ou totale de l'entreprise dans laquelle l'infraction prévue à l'article 433quinquies a été commise.</p> <p>La confiscation spéciale prévue à l'article 42, 1°, est appliquée aux coupables de</p>	<p>§1. Dans les cas visés aux articles 433quinquies à 433octies, les coupables seront en outre condamnés à l'interdiction des droits énoncés à l'article 31, alinéa 1er.</p> <p>§2. Les tribunaux pourront prononcer les interdictions visées aux articles 382, §2, et 382bis à l'encontre des personnes condamnées pour des faits visés aux articles 433quinquies à 433octies, pour un terme d'un an à vingt ans.</p> <p>§3. L'article 382quater est applicable aux personnes condamnées pour des faits visés aux articles 433quinquies à 433octies.</p> <p>§4. Sans avoir égard à la qualité de personne physique ou morale de l'exploitant, propriétaire, locataire ou gérant, le tribunal peut ordonner la fermeture temporaire ou définitive, partielle ou totale de l'entreprise dans laquelle les infractions visées aux articles 433quinquies à 433octies ont été commises, conformément aux modalités prévues à l'article 382,§3, alinéas 2 à 5.</p> <p>§5. L'article 389 est applicable aux §1er, §2 et §4.</p> <p>§6. La confiscation spéciale prévue à l'article 42, 1°, est appliquée aux coupables de</p>

<p>l'infraction visée à l'article 433quinquies, même lorsque la propriété des choses sur lesquelles elle porte n'appartient pas au condamné, sans que cette confiscation puisse cependant porter préjudice aux droits des tiers sur les biens susceptibles de faire l'objet de la confiscation. Elle doit également être appliquée, dans les mêmes circonstances, au bien meuble, à la partie de celui-ci, au bien immeuble, à la chambre ou à tout autre espace. Elle peut également être appliquée à la contre-valeur de ces meubles ou immeubles aliénés entre la commission de l'infraction et la décision judiciaire définitive.</p> <p>En cas de saisie d'un bien immeuble, il est procédé conformément aux formalités de l'article 35bis du Code d'instruction criminelle.</p>	<p>l'infraction visée à l'article 433quinquies, même lorsque la propriété des choses sur lesquelles elle porte n'appartient pas au condamné, sans que cette confiscation puisse cependant porter préjudice aux droits des tiers sur les biens susceptibles de faire l'objet de la confiscation. Elle doit également être appliquée, dans les mêmes circonstances, au bien meuble, à la partie de celui-ci, au bien immeuble, à la chambre ou à tout autre espace visé par cet article. Elle peut également être appliquée à la contre-valeur de ces meubles ou immeubles aliénés entre la commission de l'infraction et la décision judiciaire définitive.</p> <p>§7. En cas de saisie d'un bien immeuble, il est procédé conformément aux formalités de l'article 35bis du Code d'instruction criminelle.</p>
Article 433novies/1	
	<p>La publication et la diffusion de textes, de dessins, de photographies, d'images quelconques ou de messages sonores de nature à révéler l'identité de la victime de l'infraction visée à l'article 433quinquies, §1er, alinéa 1er, 1°, ou de la tentative de cette infraction, sont interdites et punies conformément à l'article 378bis, sauf si cette dernière a donné son accord écrit ou si le procureur du Roi ou le magistrat chargé de l'instruction a donné son accord pour les besoins de l'information ou de l'instruction.</p>
Article 458bis	
<p>Toute personne qui, par état ou par profession, est dépositaire de secrets et a de ce fait connaissance d'une infraction prévue aux articles 372 à 377, 377quater, 392 à 394, 396 à 405ter, 409, 423, 425 et 426, qui a été commise sur un mineur ou sur une personne qui est vulnérable en raison de son âge, d'un état de grossesse, de la violence entre partenaires, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale peut, sans préjudice des obligations que lui impose l'article 422bis, en informer le procureur du</p>	<p>Toute personne qui, par état ou par profession, est dépositaire de secrets et a de ce fait connaissance d'une infraction prévue aux articles 372 à 377, 377quater, 379, 380, 383bis, §§ 1 et 2, 392 à 394, 396 à 405ter, 409, 423, 425, 426 et 433quinquies, qui a été commise sur un mineur ou sur une personne qui est vulnérable en raison de son âge, d'un état de grossesse, de la violence entre partenaires, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale peut, sans préjudice des obligations que lui impose</p>

<p>Roi, soit lorsqu'il existe un danger grave et imminent pour l'intégrité physique ou mentale du mineur ou de la personne vulnérable visée, et qu'elle n'est pas en mesure, seule ou avec l'aide de tiers, de protéger cette intégrité, soit lorsqu'il y a des indices d'un danger sérieux et réel que d'autres mineurs ou personnes vulnérables visées soient victimes des infractions prévues aux articles précités et qu'elle n'est pas en mesure, seule ou avec l'aide de tiers, de protéger cette intégrité.</p>	<p>l'article 422bis, en informer le procureur du Roi, soit lorsqu'il existe un danger grave et imminent pour l'intégrité physique ou mentale du mineur ou de la personne vulnérable visée, et qu'elle n'est pas en mesure, seule ou avec l'aide de tiers, de protéger cette intégrité, soit lorsqu'il y a des indices d'un danger sérieux et réel que d'autres mineurs ou personnes vulnérables visées soient victimes des infractions prévues aux articles précités et qu'elle n'est pas en mesure, seule ou avec l'aide de tiers, de protéger cette intégrité.</p>
<u>Titre préliminaire du Code de procédure pénale:</u>	
Article 10ter	
<p>Pourra être poursuivie en Belgique toute personne qui aura commis hors du territoire du Royaume :</p> <p>1° une des infractions prévues aux articles 379, 380, 381, 383bis, §§ 1er et 3, 433sexies, 433septies et 433octies du Code pénal</p> <p>2° une des infractions prévues aux articles 372 à 377, 377quater et 409, du même Code si le fait a été commis sur la personne d'un mineur;</p> <p>3° une des infractions prévues aux articles 77ter, 77quater et 77quinquies, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers et par les articles 10 à 13 de la loi du 9 mars 1993 tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial.</p> <p>4° une des infractions prévues aux articles 137, 140 et 141 du Code pénal commise contre un ressortissant ou une institution belge, ou contre une institution de l'Union européenne ou d'un organisme créé conformément au traité instituant la Communauté européenne ou au traité sur l'Union européenne et qui a son siège dans le Royaume.</p> <p>Si l'inculpé n'est pas trouvé en Belgique, les poursuites, en ce compris l'instruction, ne peuvent être engagées, lorsque l'infraction a été commise par un étranger contre une</p>	<p>Pourra être poursuivie en Belgique toute personne qui aura commis hors du territoire du Royaume :</p> <p>1° une des infractions prévues aux articles 379, 380, 381, 383bis, §§ 1er et 3, 433quinquies à 433octies du Code pénal</p> <p>2° une des infractions prévues aux articles 372 à 377, 377quater et 409, du même Code si le fait a été commis sur la personne d'un mineur;</p> <p>3° une des infractions prévues aux articles 77bis à 77quinquies, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers et par les articles 10 à 13 de la loi du 9 mars 1993 tendant à réglementer et à contrôler les activités des entreprises de courtage matrimonial.</p> <p>4° une des infractions prévues aux articles 137, 140 et 141 du Code pénal commise contre un ressortissant ou une institution belge, ou contre une institution de l'Union européenne ou d'un organisme créé conformément au traité instituant la Communauté européenne ou au traité sur l'Union européenne et qui a son siège dans le Royaume.</p> <p>Si l'inculpé n'est pas trouvé en Belgique, les poursuites, en ce compris l'instruction, ne peuvent être engagées, lorsque l'infraction a été commise par un étranger contre une personne qui, au moment des faits, est un ressortissant belge ou contre une institution</p>

<p>personne qui, au moment des faits, est un ressortissant belge ou contre une institution visée à l'alinéa 1er, qu'à la requête du procureur fédéral ou du procureur du Roi, qui apprécie les plaintes éventuelles.</p> <p>Saisi d'une plainte en application de l'alinéa précédent, le procureur fédéral ou le procureur du Roi requiert le juge d'instruction d'instruire cette plainte sauf si :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1° la plainte est manifestement non fondée; ou 2° les faits relevés dans la plainte ne correspondent pas à une qualification des infractions visées à l'article 137 du Code pénal; ou 3° une action publique recevable ne peut résulter de cette plainte; ou 4° des circonstances concrètes de l'affaire, il ressort que, dans l'intérêt d'une bonne administration de la justice et dans le respect des obligations internationales de la Belgique, cette affaire devrait être portée soit devant les juridictions internationales, soit devant la juridiction du lieu où les faits ont été commis, soit devant la juridiction de l'Etat dont l'auteur est ressortissant ou celle du lieu où il peut être trouvé, et pour autant que cette juridiction présente les qualités d'indépendance, d'impartialité et d'équité, tel que cela peut notamment ressortir des engagements internationaux relevant liant la Belgique et cet Etat. <p>S'il est d'avis qu'une ou plusieurs des conditions énoncées à l'alinéa 3, 1°, 2° et 3°, sont remplies, le procureur fédéral ou le procureur général prend devant la chambre des mises en accusation des réquisitions tendant à faire déclarer, selon les cas, qu'il n'y a pas lieu à poursuivre ou que l'action publique n'est pas recevable. Le procureur fédéral ou le procureur général est seul entendu.</p> <p>Lorsque la chambre des mises en accusation constate qu'aucune des conditions énoncées à l'alinéa 3, 1°, 2° et 3°, n'est remplie, elle désigne le juge d'instruction territorialement compétent et indique les faits sur lesquels portera l'instruction. Si la requête visée à l'alinéa 4 émane du procureur fédéral, elle saisit le doyen des juges d'instruction visé à l'article 47duodecies, § 3, du Code d'instruction criminelle.</p> <p>Il est ensuite procédé conformément au droit commun.</p> <p>Le procureur fédéral ou le procureur</p>	<p>visée à l'alinéa 1er, qu'à la requête du procureur fédéral ou du procureur du Roi, qui apprécie les plaintes éventuelles.</p> <p>Saisi d'une plainte en application de l'alinéa précédent, le procureur fédéral ou le procureur du Roi requiert le juge d'instruction d'instruire cette plainte sauf si :</p> <ul style="list-style-type: none"> 1° la plainte est manifestement non fondée; ou 2° les faits relevés dans la plainte ne correspondent pas à une qualification des infractions visées à l'article 137 du Code pénal; ou 3° une action publique recevable ne peut résulter de cette plainte; ou 4° des circonstances concrètes de l'affaire, il ressort que, dans l'intérêt d'une bonne administration de la justice et dans le respect des obligations internationales de la Belgique, cette affaire devrait être portée soit devant les juridictions internationales, soit devant la juridiction du lieu où les faits ont été commis, soit devant la juridiction de l'Etat dont l'auteur est ressortissant ou celle du lieu où il peut être trouvé, et pour autant que cette juridiction présente les qualités d'indépendance, d'impartialité et d'équité, tel que cela peut notamment ressortir des engagements internationaux relevant liant la Belgique et cet Etat. <p>S'il est d'avis qu'une ou plusieurs des conditions énoncées à l'alinéa 3, 1°, 2° et 3°, sont remplies, le procureur fédéral ou le procureur général prend devant la chambre des mises en accusation des réquisitions tendant à faire déclarer, selon les cas, qu'il n'y a pas lieu à poursuivre ou que l'action publique n'est pas recevable. Le procureur fédéral ou le procureur général est seul entendu.</p> <p>Lorsque la chambre des mises en accusation constate qu'aucune des conditions énoncées à l'alinéa 3, 1°, 2° et 3°, n'est remplie, elle désigne le juge d'instruction territorialement compétent et indique les faits sur lesquels portera l'instruction. Si la requête visée à l'alinéa 4 émane du procureur fédéral, elle saisit le doyen des juges d'instruction visé à l'article 47duodecies, § 3, du Code d'instruction criminelle.</p> <p>Il est ensuite procédé conformément au droit commun.</p> <p>Le procureur fédéral ou le procureur</p>
--	--

<p>visé à l'article 47duodecies, § 3, du Code d'instruction criminelle.</p> <p>Il est ensuite procédé conformément au droit commun.</p> <p>Le procureur fédéral ou le procureur général a le droit de former un pourvoi en cassation contre les arrêts rendus en application des alinéas 4 et 5. Dans tous les cas, ce pourvoi sera formé dans les quinze jours à compter du prononcé de l'arrêt.</p> <p>Dans le cas prévu à l'alinéa 3, 4°, le procureur fédéral ou le procureur du Roi classe l'affaire sans suite et notifie sa décision au ministre de la Justice. Cette décision de classement sans suite n'est susceptible d'aucun recours.</p>	<p>général a le droit de former un pourvoi en cassation contre les arrêts rendus en application des alinéas 4 et 5. Dans tous les cas, ce pourvoi sera formé dans les quinze jours à compter du prononcé de l'arrêt.</p> <p>Dans le cas prévu à l'alinéa 3, 4°, le procureur fédéral ou le procureur du Roi classe l'affaire sans suite et notifie sa décision au ministre de la Justice. Cette décision de classement sans suite n'est susceptible d'aucun recours.</p>
Article 21	
<p>Sauf en ce qui concerne les infractions définies dans les articles 136bis, 136ter et 136quater du Code pénal et sauf les autres exceptions prévues par la loi, l'action publique sera prescrite, à compter du jour où l'infraction a été commise :</p> <p>1° après vingt ans s'il s'agit :</p> <ul style="list-style-type: none"> - d'un crime punissable de la réclusion à perpétuité, ou - de l'un des crimes définis aux articles 102, alinéa 2, 122, troisième point, 138, §1er, alinéa 1er, 9°, 376 alinéa 1er, 393 ou 417ter, alinéa 3, du Code pénal, 30, § 2, de la loi du 27 juin 1937 portant révision de la loi du 16 novembre 1919 relative à la réglementation de la navigation aérienne, 34, 35, 68, alinéa 3, 69, alinéas 2 et 3, de la loi du 5 juin 1928 portant révision du Code disciplinaire et pénal pour la marine marchande et la pêche maritime ou 4, § 3, alinéa 3, de la loi du 30 décembre 2009 relative à la lutte contre la piraterie maritime, s'il a été commis sur une personne âgée de moins de dix-huit ans ; 	<p>Sauf en ce qui concerne les infractions définies dans les articles 136bis, 136ter et 136quater du Code pénal et sauf les autres exceptions prévues par la loi, l'action publique sera prescrite, à compter du jour où l'infraction a été commise :</p> <p>1° après vingt ans s'il s'agit :</p> <ul style="list-style-type: none"> - d'un crime punissable de la réclusion à perpétuité, ou - de l'un des crimes définis aux articles 102, alinéa 2, 122, troisième point, 138, §1er, alinéa 1er, 9°, 376 alinéa 1er, 393 ou 417ter, alinéa 3, du Code pénal, 30, § 2, de la loi du 27 juin 1937 portant révision de la loi du 16 novembre 1919 relative à la réglementation de la navigation aérienne, 34, 35, 68, alinéa 3, 69, alinéas 2 et 3, de la loi du 5 juin 1928 portant révision du Code disciplinaire et pénal pour la marine marchande et la pêche maritime ou 4, § 3, alinéa 3, de la loi du 30 décembre 2009 relative à la lutte contre la piraterie maritime, s'il a été commis sur une personne âgée de moins de dix-huit ans ;

<p>2° après quinze ans s'il s'agit :</p> <ul style="list-style-type: none"> - de l'un des crimes visés au 1°, second tiret, s'il n'a pas été commis sur une personne âgée de moins de dix-huit ans, ou - de l'une des infractions définies aux articles 372 à 377, <i>377quater</i>, 379, 380, 409 et <i>433quinquies</i>, § 1er, alinéa 1er, 1°, du Code pénal, si elle a été commise sur une personne âgée de moins de dix-huit ans ; <p>3° après dix ans s'il s'agit d'un autre crime ;</p> <p>4° après cinq ans s'il s'agit d'un autre délit ;</p> <p>5° après un an s'il s'agit d'un délit contraventionnalisé ;</p> <p>6° après six mois s'il s'agit d'une autre contravention.</p> <p>Les délais de prescription de l'action publique visés à l'alinéa 1er, 1° et 2°, ainsi que pour les autres crimes punissables de plus de vingt ans de réclusion, ne sont cependant pas affectés par la réduction ou la modification de la peine en raison de circonstances atténuantes.</p>	<p>2° après quinze ans s'il s'agit :</p> <ul style="list-style-type: none"> - de l'un des crimes visés au 1°, second tiret, s'il n'a pas été commis sur une personne âgée de moins de dix-huit ans, ou - de l'une des infractions définies aux articles 372 à 377, 377quater, 379, 380, 383bis, §1er, 409 et 433quinquies, §1er, alinéa 1er, 1°, du Code pénal et la tentative de commettre cette dernière infraction, si elle a été commise sur une personne âgée de moins de dix-huit ans ; <p>3° après dix ans s'il s'agit d'un autre crime ;</p> <p>4° après cinq ans s'il s'agit d'un autre délit ;</p> <p>5° après un an s'il s'agit d'un délit contraventionnalisé ;</p> <p>6° après six mois s'il s'agit d'une autre contravention.</p> <p>Les délais de prescription de l'action publique visés à l'alinéa 1er, 1° et 2°, ainsi que pour les autres crimes punissables de plus de vingt ans de réclusion, ne sont cependant pas affectés par la réduction ou la modification de la peine en raison de circonstances atténuantes.</p>
<u>Code d'instruction criminelle</u>	
Article 190	
<p>L'instruction sera publique, à peine de nullité. Lorsque les poursuites sont fondées sur les articles 372 à 378 du Code pénal, la juridiction de jugement peut ordonner le huis clos à la demande de l'une des parties ou de la victime, notamment en vue de la protection de leur vie privée.</p> <p>Le procureur du Roi, la partie civile ou son défenseur, exposeront l'affaire; les procès-verbaux ou rapports, s'il en a été dressé, seront lus par le greffier; les témoins pour et contre seront entendus, s'il y a lieu, et les reproches proposés et jugés; les pièces</p>	<p>L'instruction sera publique, à peine de nullité. Lorsque les poursuites sont fondées sur les articles 372 à 378 , 379, 380, 383bis, §1er et §2, ou sur l'article 433quinquies du Code pénal en cas d'exploitation de la prostitution ou d'autres formes d'exploitation sexuelle, la juridiction de jugement peut ordonner le huis clos à la demande de l'une des parties ou de la victime, notamment en vue de la protection de leur vie privée.</p> <p>Le procureur du Roi, la partie civile ou son défenseur, exposeront l'affaire; les procès-verbaux ou rapports, s'il en a été dressé,</p>

<p>pouvant servir à conviction ou à décharge seront représentées aux témoins et aux parties; le prévenu sera interrogé; le prévenu et les personnes civilement responsables ou leur avocat proposeront leur défense; le procureur du Roi résumera l'affaire et donnera ses conclusions; le prévenu et les personnes civilement responsables du délit ou leur avocat pourront répliquer.</p> <p>Le jugement sera prononcé de suite, ou, au plus tard, à l'audience qui suivra celle où les débats ont été clos.</p>	<p>seront lus par le greffier; les témoins pour et contre seront entendus, s'il y a lieu, et les reproches proposés et jugés; les pièces pouvant servir à conviction ou à décharge seront représentées aux témoins et aux parties; le prévenu sera interrogé; le prévenu et les personnes civilement responsables ou leur avocat proposeront leur défense; le procureur du Roi résumera l'affaire et donnera ses conclusions; le prévenu et les personnes civilement responsables du délit ou leur avocat pourront répliquer.</p> <p>Le jugement sera prononcé de suite, ou, au plus tard, à l'audience qui suivra celle où les débats ont été clos.</p>
--	--

Loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers

Article 77

<p>Quiconque aide sciemment une personne non ressortissante d'un Etat membre de l'Union européenne à pénétrer ou à séjourner sur le territoire d'un Etat membre de l'Union européenne ou d'un Etat partie à une convention internationale relative au franchissement des frontières extérieures et liant la Belgique ou à transiter par le territoire d'un tel Etat, en violation de la législation de cet Etat, soit dans les faits qui ont préparé l'entrée, le transit ou le séjour, ou qui les ont facilités, soit dans les faits qui les ont consommés, sera puni d'un emprisonnement de huit jours à un an et d'une amende de mille sept cents euros à six mille euros ou d'une de ces peines seulement.</p> <p>L'alinéa 1er ne s'applique pas si l'aide est offerte pour des raisons principalement humanitaires.</p>	<p>Quiconque aide sciemment ou tente d'aider une personne non ressortissante d'un Etat membre de l'Union européenne à pénétrer ou à séjourner sur le territoire d'un Etat membre de l'Union européenne ou d'un Etat partie à une convention internationale relative au franchissement des frontières extérieures et liant la Belgique ou à transiter par le territoire d'un tel Etat, en violation de la législation de cet Etat, soit dans les faits qui ont préparé l'entrée, le transit ou le séjour, ou qui les ont facilités, soit dans les faits qui les ont consommés, sera puni d'un emprisonnement de huit jours à un an et d'une amende de mille sept cents euros à six mille euros ou d'une de ces peines seulement.</p> <p>L'alinéa 1er ne s'applique pas si l'aide est offerte pour des raisons principalement humanitaires.</p>
---	---

Article 77quater

<p>L'infraction prévue à l'article 77bis sera punie de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de mille euros à cent mille euros dans les cas suivants :</p> <p>1° lorsque l'infraction a été commise envers un mineur;</p> <p>2° lorsqu'elle a été commise en abusant de la situation de vulnérabilité dans laquelle se trouve une personne en raison de sa situation</p>	<p>L'infraction prévue à l'article 77bis sera punie de la réclusion de dix ans à quinze ans et d'une amende de mille euros à cent mille euros dans les cas suivants :</p> <p>1° lorsque l'infraction a été commise envers un mineur;</p> <p>2° lorsqu'elle a été commise en abusant de la situation de vulnérabilité dans laquelle se trouve une personne en raison de sa situation</p>
---	---

<p>trouve une personne en raison de sa situation administrative illégale ou précaire, de sa situation sociale précaire, de son âge, d'un état de grossesse, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale, de manière telle que la personne n'a en fait pas d'autre choix véritable et acceptable que de se soumettre à cet abus;</p> <p>3° lorsqu'elle a été commise en faisant usage, de façon directe ou indirecte, de manoeuvres frauduleuses, de violence, de menaces ou d'une forme quelconque de contrainte;</p> <p>4° lorsque la vie de la victime a été mise en danger délibérément ou par négligence grave;</p> <p>5° lorsque l'infraction a causé une maladie paraissant incurable, une incapacité de travail personnel de plus de quatre mois, la perte complète d'un organe ou de l'usage d'un organe, ou une mutilation grave;</p> <p>6° lorsque l'activité concernée constitue une activité habituelle;</p> <p>7° lorsqu'elle constitue un acte de participation à l'activité principale ou accessoire d'une association, et ce, que le coupable ait ou non la qualité de dirigeant.</p> <p>L'amende sera appliquée autant de fois qu'il y a de victimes.</p>	<p>administrative illégale ou précaire, de sa situation sociale précaire, de son âge, d'un état de grossesse, d'une maladie, d'une infirmité ou d'une déficience physique ou mentale, de manière telle que la personne n'a en fait pas d'autre choix véritable et acceptable que de se soumettre à cet abus;</p> <p>3° lorsqu'elle a été commise en faisant usage, de façon directe ou indirecte, de manoeuvres frauduleuses, de violence, de menaces ou d'une forme quelconque de contrainte, ou en recourant à l'enlèvement, à l'abus d'autorité ou à la tromperie ;</p> <p>3bis° lorsqu'elle a été commise au moyen de l'offre ou de l'acceptation de paiements ou d'avantages quelconques pour obtenir le consentement d'une personne ayant autorité sur la victime ;</p> <p>4° lorsque la vie de la victime a été mise en danger délibérément ou par négligence grave;</p> <p>5° lorsque l'infraction a causé une maladie paraissant incurable, une incapacité de travail personnel de plus de quatre mois, la perte complète d'un organe ou de l'usage d'un organe, ou une mutilation grave;</p> <p>6° lorsque l'activité concernée constitue une activité habituelle;</p> <p>7° lorsqu'elle constitue un acte de participation à l'activité principale ou accessoire d'une association, et ce, que le coupable ait ou non la qualité de dirigeant. L'amende sera appliquée autant de fois qu'il y a de victimes.</p>
Article 77sexies	
<p>Dans les cas visés aux articles 77ter, 77quater et 77quinquies, les coupables seront en outre condamnés à l'interdiction des droits énoncés à l'article 31 du Code pénal.</p> <p>La confiscation spéciale prévue à l'article 42, 1°, du Code pénal est appliquée aux coupables des infractions visées par les articles 77bis à 77quinquies, même lorsque la propriété des choses sur lesquelles elle porte n'appartient pas au condamné, sans que cette confiscation puisse cependant porter préjudice aux droits des tiers sur les biens susceptibles de faire l'objet de la confiscation. Elle doit également être</p>	<p>Dans les cas visés aux articles 77bis à 77quinquies, les coupables seront en outre condamnés à l'interdiction des droits énoncés à l'article 31 du Code pénal.</p> <p>La confiscation spéciale prévue à l'article 42, 1°, du Code pénal est appliquée aux coupables des infractions visées par les articles 77bis à 77quinquies, même lorsque la propriété des choses sur lesquelles elle porte n'appartient pas au condamné, sans que cette confiscation puisse cependant porter préjudice aux droits des tiers sur les biens susceptibles de faire l'objet de la confiscation. Elle doit également être</p>

<p>appliquée, dans les mêmes circonstances, au bien meuble, à la partie de celui-ci, au bien immeuble, à la chambre ou à tout autre espace. Elle peut également être appliquée à la contre-valeur de ces meubles ou immeubles aliénés entre la commission de l'infraction et la décision judiciaire définitive.</p> <p>En cas de saisie d'un bien immeuble, il est procédé conformément aux formalités de l'article 35bis du Code d'instruction criminelle.</p>	<p>appliquée, dans les mêmes circonstances, au bien meuble, à la partie de celui-ci, au bien immeuble, à la chambre ou à tout autre espace visé par cet article.</p> <p>Elle peut également être appliquée à la contre-valeur de ces meubles ou immeubles aliénés entre la commission de l'infraction et la décision judiciaire définitive.</p> <p>En cas de saisie d'un bien immeuble, il est procédé conformément aux formalités de l'article 35bis du Code d'instruction criminelle.</p>
<p><u>Loi du 13 avril 1995 contenant des dispositions en vue de la répression de la traite et du trafic des êtres humains</u></p>	
<p style="text-align: center;">Article 11</p>	
<p>§ 1er. Pour l'application du présent chapitre, il y a lieu d'entendre :</p> <p>1° par traite des êtres humains : les infractions visées aux articles 379, 380, 433quinquies à 433octies du Code pénal;</p> <p>2° par trafic des êtres humains : les infractions visées aux articles 77bis à 77quinquies de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.</p> <p>§ 2. Dans le cadre de ses compétences, le Roi détermine les règles et mesures concrètes qu'il estime opportun de fixer et de prendre en faveur des victimes de la traite et du trafic des êtres humains afin de les aider, notamment, dans leurs éventuelles démarches en justice.</p> <p>§ 3. L'article 2 de la loi du 15 février 1993 créant un Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme, est complété comme suit :</p> <p>" Le Centre est en outre chargé de stimuler la lutte contre la traite des êtres humains. ".</p> <p>§ 4. A l'article 3, 5°, de la même loi, les mots "auxquels l'application de la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie pourrait donner lieu ;" sont remplacés par les mots " auxquels pourrait donner lieu l'application de la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par</p>	<p>§ 1er. Pour l'application du présent chapitre, il y a lieu d'entendre :</p> <p>1° par traite des êtres humains : les infractions visées aux articles [...] 433quinquies à 433octies du Code pénal;</p> <p>2° par trafic des êtres humains : les infractions visées aux articles 77bis à 77quinquies de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.</p> <p>§ 2. Dans le cadre de ses compétences, le Roi détermine les règles et mesures concrètes qu'il estime opportun de fixer et de prendre en faveur des victimes de la traite et du trafic des êtres humains afin de les aider, notamment, dans leurs éventuelles démarches en justice.</p> <p>§ 3. L'article 2 de la loi du 15 février 1993 créant un Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme, est complété comme suit :</p> <p>" Le Centre est en outre chargé de stimuler la lutte contre la traite des êtres humains. ".</p> <p>§ 4. A l'article 3, 5°, de la même loi, les mots "auxquels l'application de la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par le racisme ou la xénophobie pourrait donner lieu ;" sont remplacés par les mots " auxquels pourrait donner lieu l'application de la loi du 30 juillet 1981 tendant à réprimer certains actes inspirés par</p>

le racisme ou la xénophobie ou l'application de la loi du ... contenant des dispositions en vue de la répression de la traite des êtres humains et de la pornographie enfantine ". § 5. Les associations agréées à cet effet par le Roi et les organismes d'intérêt public peuvent ester en justice dans tous les litiges auxquels l'application de la présente loi pourrait donner lieu.	le racisme ou la xénophobie ou l'application de la loi du ... contenant des dispositions en vue de la répression de la traite des êtres humains et de la pornographie enfantine ". § 5. Les associations agréées à cet effet par le Roi et les organismes d'intérêt public peuvent ester en justice dans tous les litiges auxquels l'application de la présente loi pourrait donner lieu.
--	--